

Colecția
"Calea asceților"

4

Această sfântă carte am făcut-o cu blagoslovenia preacuviosului și duhovnicescului nostru Părinte Nifon ieroschimonahul, ctitorul și fondatorul schitului românesc Prodromul din sfântul Munte Athos.

Sfântul Prooroc Sofonie în cap. I, versetul al doilea zice: „Cu sfârșire, să se sfârșească depe fața pământului, zice Domnul. Sfârșească-se omul și dobitoacele, sfârșească-se păsările Cerului și peștii mărilor, și vor slăbi necredincioșii, și vor pierde pe cei fără de lege de pe fața pământului, zice Domnul”.

Pentru aceasta am găsit de cuvință ca să numesc cartea aceasta „Sfârșitul Omului”.

Textele și citatele cuprinse în această carte le-am adunat de la sfinții prooroci, din psalmii lui David, din Sfintele Evanghelii, din epistolele sfinților apostoli și din scrierile multor sfinți părinți, descoperiri și vedenii pentru sfârșitul lumii și pentru venirea lui antihrist, și pentru farmecele și vrăjitorile lui, cum are să farmece pe oameni și pedepsele ce are să le pule pe creștini, și cum are să trimită draci prin pustii ca să găsească pe călugări și pe mireni creștini, să îi aducă ca să se plece la voia lui, și să îi pedepsească cu răutatea lui.

Luai aminte frații mei, **covârșirea flarei și mesteșugirea vicleniei ei, de la pântecul începei!**

MONAHUL ZOSIMA PASCAL – PRODROMIT

SFÂRȘITUL OMULUI

MONAHUL ZOSIMA PASCAL – PRODROMIT • SFÂRȘITUL OMULUI

Coperta I

DREAPTA JUDECATĂ

Coperta IV

Reproducere după o pictură rusă reprezentând un călugăr
pusnic în stare de rugăciune

© Editura
„Credința Strămoșească“

Monah ZOSIMA PASCAL
SFÂRȘITUL OMULUI

Monah ZOSIMA PASCAL
SFÂRȘITUL OMULUI

Începutul omului – arată sfârșitul lui

Narcis

SFÂRȘITUL OMULUI

CULES DIN SFINTELE SCRIPTURI

de

Smeritul între monahi

ZOSIMA PASCAL

din Sfânta Mănăstire Neamțu, la 1905

Carte tipărită cu binecuvântarea:

Prea Sfințitului **CALINIC**

Episcopul Argeșului

© Editura *Credința Strămoșească*

1998

Consilier editorial:
Preot Nicolae Tănase

Apare sub îngrijirea Mănăstirii:
Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

ISBN: 973-98572-4-8

CUVÂNT CĂTRE CITITORI

Această sfântă carte am făcut-o cu blagoslovenia prea cuviosului și duhovnicescului nostru Părinte Nifon, ieroschimonahul, ctitorul și întemeietorul Schitului Românesc Prodromul din Sfântul Munte Athos.

Sfântul Prooroc Sofonie zice: „Cu sfârșire, să se sfârșească de pe fața pământului, zice Domnul. Sfârșească-se omul și dobitoacele, sfârșească-se păsările cerului și peștii mării, și vor slăbi necredincioșii, și voi pierde pe cei fără de lege de pe fața pământului, zice Domnul” (1, 2-3); pentru această am găsit de cuviință ca să numesc cartea aceasta *Sfârșitul Omului*.

Textele și citatele cuprinse în această carte le-am adunat de la sfinții prooroci, din Psalmii lui David, din Sfintele Evanghelii, din epistolele Sfinților Apostoli și din scrierile multor Sfinți Părinți, ce au avut descoperiri și vedenii pentru sfârșitul lumii și pentru venirea lui antihrist, și pentru fermecătoriile și vrăjitoriile lui, cum are să facă pe oameni, și pedepsele ce are să le pună pe creștini, și cum are să trimită draci prin pustii ca să găsească pe călugări și pe mirenii creștini să îi aducă ca să se plece la voia lui, și să îi pedepsească cu răutatea lui.

CUVÂNT

către cititorii care cârtesc spunând că:
*„nu se împlinesc Scripturile care s-au zis de
Sfinții Apostoli și de Sfinții Părinți”*

Zis-a Domnul către Avraam: „Știind vei ști că nemernică va fi sămânța ta în pământ străin, și o vor supune pe ea robiei, și o vor chinui și o vor smeri pe ea patru sute de ani. Iar pe neamul acela, căruia îi vor sluji, Eu îl voi judeca, iar după aceea vor ieși aici cu avere multă” (Facere 15, 13-14).

Așadar, a zis Domnul către Avraam, că patru sute de ani are să fie seminția lui în robie, și n-a fost întocmai^{* c.p. 29} pentru răutatea evreilor; căci au trecut patru sute trezeci și doi de ani până la ieșirea lor din Egipt. Și Proorocul Daniil zice: „Și în zilele cele de pe urmă ale împărăției lor, când se vor împlini păcatele lor, se va scula un împărat fără de rușine la față și care va înțelege ghiciturile (farmecele). Și puterea lui se va întări, măcar că nu cu puterea sa, ci cu chip semeț și isteț în lucruri ascunse va strica și va spori și va face și va pierde pe cei tari și pe poporul cel sfânt” (8, 23-24).

Atunci vor începe anii durerilor și necazul cel mare și pedepsele ce are să le pună Dumnezeu pe pământ pentru răutățile aceluia împărat fără de rușine la față, care este antihrist, și pentru slujitorii și supușii lui.

Vedeți, vă rog, cum zice Proorocul, că nu zice „când se vor împlini anii”, ci „când se vor împlini păcatele va veni vremea”, adică vremea pedepselor și necazul cel mare.

Asemenea și la Agatanghel scrie pentru robirea Constantinopolului de către turci, că, la anii de la Hristos 1452 până la 1453, trebuie să se ia Constantinopolul de agareni (turci), precum s-a și împlinit. Și-l vor stăpâni 400 de ani, adică până la 1853, și vedem că nu s-a împlinit întocmai prezicerea, pentru păcatele și nepocăința creștinilor. Că iarăși zice Agatanghel: „Așa vor fi creștinii sub robia agarenilor, precum au fost evreii sub robia egiptenilor 400 de ani; însă, pentru păcatele lor, a mai prelungit Dumnezeu pedeapsa încă 32 de ani, și în pustia Sinaiului încă 40 de ani și apoi i-a dus în pământul făgăduinței. Astfel se urmează și cu creștinii. După aceasta are să se facă o credință în toată lumea. După cum a zis și Neofit, în tâlcuirea șeptimilor lui Daniil Proorocul. Și îngerii au să pună un împărat în Constantinopol, creștin bun, și minuni multe și mari au să se facă în Constantinopol.

Și, văzând popoarele minunile care au să se facă, au să se lepede toți de eresurile lor și au să vină să se unească cu Biserica Răsăritului. Și atunci au să se boteze din turci și din evrei mulțime multă.

ÎNAINTE CUVÂNTARE

a cărții acesteia

După cum se fac vestiri prin cetăți și prin orașe de venirea împăratului, așa am făcut și eu această înaintă cuvântare, pentru ca cititorul să știe ce are să ne vestească nouă această carte, ca să ne îndreptăm și, prin pocăință, să ne întoarcem și să facem bine, cu ajutorul rugăciunilor Prea Curatei Maicii lui Dumnezeu, ca să aflăm milă în ziua înfricoșatei judecăți, și să ne învrednicim de partea celor drepti, ca să moștenim împărăția cerurilor cu toți sfinții într-o nesfârșită veci. Amin.

Zice Sfânta Evanghelie: „A început Iisus a învăța, și puteri a lucra”, adică: a învia morți, a lumina orbi, a face să umble schiopi, a curăți leproși și a ridica bolnavi din boală. Așa și noi creștinii, citind Sfintele Scripturi, după cum zice Domnul: „Cercați Scripturile, că într-o dânsăle veți afla viața veșnică”. Deci și noi, cei omorâți cu păcatele, să înviem lui Dumnezeu cu sufletele, prin pocăință, iar cei orbiți cu mintea să ne luminăm simțirile; cei ce schiopătam, prin căi neumbrate și prăpăstioase ale vieții acesteia, să venim la calea pocăinței; cei leproși cu păcatele, să ne curățăm cu mărturisirea și cu canonul ce ni-l va da duhovnicul. Așa ne vom curăți de păcatele noastre. Înfricoșate lucruri se vor lucra în veacul de apoi, căci și antihrist în acel veac va să vie, să-și lucreze ale lui înșelăciuni, prin ascultătorii cei înșelați de dânsul, întrucât atâtea se luptă de mult diavolul ca să ducă preoți creștini în pierzare, încât, dacă i-ar fi cu puțință, și pe cei aleși i-ar amăgi

ca să-i ducă cu dânsul la muncile cele veșnice. Că și pe Domnul L-a ispitit prea vicleanul în pustiu, neștiindu-L că e Dumnezeu; L-a suit în munte foarte înalt, într-o clipeală de vreme, și I-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor, zicându-I: „Acestea toate Ți le voi da Ție, dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie” (Matei 4, 8-9).

Știa diavolul de venirea lui Hristos, dar nu știa când va fi; pentru aceasta ispitea pe toți dreptii. Că și antihrist va veni la sfârșitul veacului acestuia, cu chipul blând și smerit și milostiv și va petrece în pustiu, în post și în rugăciuni, cu chipul numai (fățarnic), și morți va învia și leproși va curăți, însă toate le va face cu năluciri. Pentru că din pustiu va veni, și, de acolo, se va umple de toată puterea satanei, care va locui într-însul, după cum zice Sfântul Efrem Sirul; atunci se va dezlega satana din iad și va locui într-însul.

Numai atunci a cunoscut satana că a venit Hristos, când a îndemnat pe jidovi de L-au răstignit pe cruce și a murit și S-a pogorât în iad și a surpat puterea satanei; și, de atunci, încontinuu caută și ispitește totdeauna să vadă dacă nu cumva a venit vremea lui antihrist. Că și dracii mărturisesc singuri, că nu găsesc vreun om care să i se închine lui satana, că i-ar da să împărătească peste toată lumea. Numai atunci ar stăpâni toată lumea, după cum i s-a dat, ca să supună pe toți oamenii diavolului, ca lui Dumnezeu; dar numai trei ani și jumătate va împărăți prea blestematul antihrist, iar nu în veci, precum își nălucește el.

Și când am început a scrie despre anii când are să împărătească antihrist, și când am zis cuvintele de mai sus, a vrut să mă sugrume. Și eu i-am zis: „Dacă te-a slobozit dulcele meu Iisus ca să mă omori, gata sunt să mor de o mie de ori”; Și, cum am zis aceste cuvinte, a fugit de la mine.

Sfântul Ipolit, papa Romei, zice că: „După ce vor trece zece împărați ai romanilor, adică după căderea turcilor, al unsprezecelea care va împărăți va fi antihrist”. Iar Sfințitul Mucenic Metodie al Patarelor zice că în vremea aceea, când va cădea Turcia, va veni Filip al șaselea cu 18 limbi (națiuni) și va face război, cum n-a mai fost niciodată. Atunci vor pune îngerii împărat la Constantinopole, care va împărăți 32 de ani, iar acesta va goni pe turci. Și îi va împărți în trei părți: o parte o va boteza, a doua o va supune sub sabie și a treia o va goni cu mare mânie. Și, întorcându-se de la război, i se vor descoperi toate comorile cele ascunse în pământ și se vor da în mâna lui. Atunci se vor duce la dânsul toți, din toate părțile, și își vor cere părțile țărilor care au fost robite de alți împărați, și își vor lua locurile care le-au stăpânit alții cu nedreptate, după cum zice: „Și se va întoarce fiecare la cuiburile pământești”; că zice Sfântul Metodie: „Și boul va rage”, adică țara noastră, care era de jaful tuturor. La fel vor face toate națiile și își vor lua părțile lor fiecare. Că împăratul acesta așa va fi de bun și de pașnic că va fi ca un tată al tuturor.

Zice Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos: „Și va îmblânzi pe neamul cel plăvan”, adică bălan (se vede că pe ruși). Tot acest Sfânt zice că: „Atâta aur are să fie în Constantinopol încât cu lopata îl vor întoarce, și vor fi săracii ca și împărații de bogați”. Și iar zice proorocul: „Și se va umple pământul lor de aur și de idoli (adică de patimi), și va stăpâni în vremea aceea mai mult curvia, că de la al doilea împărat va începe desfrânarea curviei”.

Al doilea împărat care va urma după cel bun, va fi rău: acesta va pune legi și dogme ca să ia fiul pe mama lui de muiere, și tatăl pe fiica sa, fratele pe soră, și vărul pe vara sa, că și el singur va avea pe mama lui și pe fiica lui

de muiere; cei ce nu vor asculta de poruncile acestui împărat, cu amară moarte vor fi omorâți, iar aceia care vor răbda moartea, pentru ca să păzească poruncile lui Dumnezeu, vor fi la un loc cu Sfântul Ioan Botezătorul, întru împărăția lui Dumnezeu.

Al treilea împărat va înființa închinarea la idoli și câți se vor închina la idoli, în vremea acestui împărat, pământul lor se va umple de șerpi care vor mușca pe cei ce se vor închina idolilor și aceștia vor muri, precum jidovii care cârteau în pustie, erau mușcați de șerpi și mureau. În vremea aceea, multe semne cerești se vor arăta: trăsnete și fulgere, focuri se vor arăta, și multe insule și cetăți și sate se vor cufunda pentru multele cutremure ce vor fi pe pământ spre arătarea mâniei lui Dumnezeu.

Al patrulea împărat va veni din Arabia; acesta va fi bun, va înălța bisericile cele stricate și va împărăți 12 ani.

Al 5-lea împărat va veni din Etiopia, și acesta va fi bun și va împărăți un an. În vremea acestui împărat va porunci Dumnezeu îngerilor Săi ca să adune părțile cele risipite în toată lumea ale cinstitei și de viață făcătoarei Crucii Domnului, ca să o facă iarăși întreagă, precum a fost când S-a răstignit Domnul pe Dânsa; și ea se va da în mâna împăratului acestuia, precum zice Sfântul Metodie al Patarelor. Acesta își va vedea moartea mai înainte, și va merge la Ierusalim ca să moară, pentru că acolo șade împărăția lui Dumnezeu. Și mergând la Golgota cu Sfântul Lemn, împreună cu îngerii și cu poporul, îl va pune în locul unde S-a răstignit Domnul, și va pune pe pământ coroana lui și se va ruga, zicând: „Doamne, Doamne, de când s-a arătat cinstită Crucea Ta, lumea s-a luminat și puterea satanei s-a surpat, și cu Crucea Ta, adică cu patima Ta cea de bună voie, ai sfârâmat puterea iadului. Cu semnul Crucii Tale, Stăpâne, sfinții cu putere au

lucrat, și pe idoli au sfărâmat și mucenici i-ai făcut. Crucea este slava Bisericii; Crucea este întărirea binecredincioșilor creștini. Crucea este biruința binecredincioșilor împărați. Doamne, de acum nu vor mai fi creștini mulți în lume, însă tot vor fi". Și mai multe decât acestea va zice. Apoi va zice: „Acum slobozește pe robul Tău Stăpâne, după cuvântul Tău în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feții tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și slava poporului Tău Israel". Și vor lua îngerii Cinstita Cruce și se vor sui cu ea la ceruri. Și vor lua îngerii și sufletul împăratului.

Rugăciunea aceasta am căutat ca să o găsesc la greci prin multe cărți și nu am găsit-o nicăieri. Am adus de la peștera Sfântului Atanasie din Sfântul Munte Athos trei cărți vechi de format mare, scrise cu mâna, de vreo trei sute de ani, și nu am găsit-o în ele; așa văzând, am renunțat de a mai căuta. Șezând eu pe căpătâi, în sus, fiindcă eram bolnav de stomac de vreo șapte ani, văd un tânăr lângă mine îmbrăcat cu haine albe și cu brâu încins pe la mijloc, lat ca de un rup (un lat de mână), verde închis, plin fiind de cruci mici de aur. Și mi-a zis: „Să știi că ceea ce cauți tu, ca să pui în cartea ta, este scris în cărțile Sfântului Ioan Gură de Aur".

Și Sfântul Metodie al Patarelor, zice pentru acel împărat că va împărți împărăția la patru fii ai lui. Unul va împărăți în Roma veche, al doilea în Constantinopol, al treilea în Alexandria, al patrulea în Tesalonic.

Se vede că pe cel mai mare îl va pune tatăl lui împărat în Roma, mai înainte de moartea sa. Sfântul Andrei zice numai de trei; și aceștia numai o sută cinci zeci de zile vor fi în pace, căci, din zavistia satanii, vor ridica între dânșii război; și vor lua pe preoți și pe monahi la oaste, încă și pe copiii cei de șapte ani, și atâta se vor bate la

Tesalonic, încât se va stinge neamul bărbătesc. În vremea aceea vor tăbări șapte femei pe un bărbat și nu-l vor găsi. Că Tesalonic se tâlcuiește: nebuna biruință.

Pentru al șaselea împărat, care va împărăți în Constantinopol împreună cu fiica sa, zice Sfântul Andrei așa: „Se va ridica un viteaz de la Marea Neagră și va împărăți în vremea celor patru frați și, după moartea lui, va împărăți fiica sa. Se vede că va răpi acesta împărăția de la cei patru frați, fiindcă ei se băteau la Roma și la Alexandria (Egipt). Și după dânsul va lăsa pe fiica lui, prea spurcată muiere, bici al diavolului, la împărăție. Că aceasta va spurca Sfintele Biserici și va pune să cânte cu chitări și cu muzică prin biserici; să cânte cântece spurcate și să joace, și Sfintele Mese să le răstoarne; și va aduna Sfintele Cărți din tot Constantinopolul și le va arde; va spurca mulțime de suflete și va strica mulțime de prunci. Căci în vremea ei va lipsi partea bărbătească pentru mulțimea războaielor ce vor fi. În vremea aceea, se vor ucide oamenii pe drumuri: va omorî fiul pe tatăl lui și tatăl va omorî pe fiul lui, și maicile pe fiicele lor, fiicele pe maicile lor, și frate pe frate, și surori pe surori, și vecin pe vecin se vor ucide și alte mii de răutăți se vor face, și spurcăciuni nenumărate de către această prea spurcată împărăteasă; și cu Dumnezeu a se bate, va cugeta, și cerurile va voi a le sfărâma. Și se va pierde cufundându-se cu tot Constantinopolul. În vremea împărătesei acesteia se va împlini cuvântul din Apocalipsă: „Că se va lua pacea de pe pământ și se vor omorî oamenii unii pe alții".

Și în anul când va fi bătaie la Tesalonic, vor veni din China șaptezeci și doi de împărați și vor strica îngrăditura care a făcut-o Alexandru Macedon. Când vor veni aceștia în pământul creștinilor vor face atâtea răutăți câte nu s-au făcut niciodată, după cum zice Proorocul Iezechil: „La

sfârșitul veacului te voi ridica Eu, zice Adonai Domnul, pe tine Gog, și vei veni în pământul lui Israil (adică al creștinilor), ca negura care acoperă pământul: cu cai și călăreți și cu căruțe. Eu te voi pogori în pământul lui Israil; și Eu voi pierde arcul tău din mâna ta cea dreaptă, și săgețile tale din mâna ta cea stângă, și te voi pierde desăvârșit. Și voi aduna fiarele pământului, și păsările cerului, și te vor mânca în pământul lui Israil” (Iezechil 38, 1-29; 39, 1-11). Care vor rămânea nemâncați de fiare și de păsările cerului, îi va pierde Domnul cu fulgere și cu trăsnete și cu piatră de grindină. Precum în vremea lui Isus al lui Navi pe vrăjmașii lui, pe care, neputând el să-i bată, i-a bătut Domnul cu piatră de i-a pierdut pe toți; așa și pe chinezi îi va pierde Domnul. Că atâtea răutăți vor face Bisericii lui Dumnezeu, că le vor preface în grajduri de cai, și Vasele cele Sfinte le vor unge cu spurcăciuni și vor mânca pe oameni de vii și sângele lor îl vor bea. Și aceasta zice Proorocul Iezechiel: „că vor aduna (creștinii) oasele cele rămase de la fiare și vor pune semn unde vor găsi vreun os de om, ca să le adune spre îngropare în cimitir; că și cetate vor face și se va numi cimitirul lui Gog”.

Zice Proorocul: „Și vor locui ostroavele în pace”. Iar Domnul zice în Sfânta Evanghelie: „Va fi în zilele acelea necaz cum n-a mai fost până acum de la începutul zidirii, pe care a zidit-o Dumnezeu, și nici nu va mai fi” (Marcu 13, 5-19). Și atunci, îndată, se va ridica antihrist împărat și se va scula cu mare mânie asupra creștinilor. Atât de mari munci are să pună asupra creștinilor, încât și îngerii se vor înfricoșa, căci preaspurcatul și preablestematul nu va putea să sufere să audă numele lui Hristos.

Am socotit să însemnăm aici pe toți împărații care vor fi de la căderea turcilor până la sfârșit.

Scrie Sfântul Ipolit, papă al Romei, că dacă vor trece zece împărați ai romanilor (adică ai grecilor) va împărăți antihrist.

Cel dintâi este cel pe care îl vor pune îngerii. **Al doilea** va fi rău, că va pune legi și dogme oamenilor: să curvească, cu slobozenie, cu rudele: tatăl cu fiica sa și feciorii cu maicile lor, frații cu surorile lor și verii cu verișoarele lor. **Al treilea**, are să înființeze închinarea de idoli. **Al patrulea**, va veni de la Arabia. **Al cincilea** de la Etiopia. **Al șaselea** de la Marea Neagră, și, cu cei patru feciori ai celui bun, se fac zece; iar antihrist va fi al unsprezecelea.

Zice Proorocul pentru veacul de la sfârșit: „Se va scula pruncul cu sfadă asupra celor bătrâni; cel prost asupra celui învățat; sluga asupra stăpânului; vecinul asupra aproapelui; muiera asupra bărbatului și bărbatul asupra muierii”. Că zice Proorocul: „Când veți vedea acestea toate făcându-se, vai! Că zilele izbândirii vin, și mânia lui Dumnezeu nu va zăbovi”.

De la **Proorocul Moisi**: „Și a zis Domnul: «Întoarce-voi fața Mea de la dânșii și voi arăta ce va fi lor în zilele cele de apoi, că neam îndărătnic este, fii la care nu este credință întru dânșii. Ei M-au întăritat pe Mine întru cel ce nu este Dumnezeu, mâniatu-M-au întru idolii săi, și Eu îi voi întărita pe ei întru cel ce nu este neam, întru neamul cel neînțeleghător îi voi urgisi pe ei. Că foc s-a aprins din mânia Mea, arde-va până la iadul cel mai de jos, mânca-va pământul și roadele lui, arde-va temeliile munților. Aduna-voi la ei rele și săgețile Mele voi sfârși întru dânșii. Se vor topi de foame și de mâncarea păsărilor și de gârbovire nevindecată. Dinți de fiare voi trimite asupra lor, cu mânia celor ce se târăsc pe pământ. Din afară îi va sfârși pe dânșii sabia și din cămări frica; tânărul cu

fecioara, sugarul cu bătrânul ce stă lângă el. Am zis: îi voi risipi pe ei și voi face să înceteze dintre oameni pomenirea lor. Că neam ce și-a pierdut sfatul este și nu este întru dâștii știință. Au doar nu toate acestea s-au adunat la Mine și s-au pecetluit întru comorile Mele? În ziua izbândirii voi răsplăti; în vremea aceea va rătăci piciorul lor; că aproape este ziua pierii lor, și sunt de față cele gătite vouă» (Deuteronomul 32, 20-26. 28 și 34-35).

CUVINTE

de la Prooroci și Apostoli

Psalmul 45, 6-10: „Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărățiile, dat-a Cel Prea Înalt glasul Său, clătinatu-s-a pământul. Domnul puterilor cu noi, spijinatorul nostru, Dumnezeu lui Iacov. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, minunile pe care le-a pus Domnul pe pământ, stricând războaie până la marginile pământului. Arcul îl va sfărâma și va frânge arma și pavezele le va arde cu foc. Înălța-Mă-voi întru neamuri, înălța-Mă-voi pe pământ”.

Tâlcuire

Acestea vor fi când se vor ridica cu război cele șapte puteri și vor veni la Constantinopol. Pentru aceștia zice psalmul: „Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărățiile”. Pentru minunile ce se vor face atunci în Constantinopol, că sub Sfânta Sofia, biserica cea mare, mai este o altă biserică, și acolo sunt oameni, preoți și cetățeni mulți, din vremea când a fost luat Constantinopolul de către turci. Aceștia stau adormiți de atunci; iar în vremea bătăliei neamurilor vor învia toți. Și, văzând lumea astfel de minuni, se vor întoarce toate neamurile de la eresurile lor și se vor uni cu Biserica Răsăritului. Pentru acestea zice psalmul: „Plecatu-s-au împărățiile, dat-a Cel Prea Înalt glasul Său”. Adică, Dumnezeu Și-a dat glasul Său și oamenii L-au primit. Că, în vremea când se vor bate, vor auzi toți glas din cer strigând: „Stați, stați, ajunge!”.

Aceasta s-a făcut pentru cei neînțelegători, adică, să-și cunoască rătăcirea lor și să vină către Biserica Răsăritului.

Și zice: „Clătinatu-s-a pământul; Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru, Dumnezeu lui Iacov”. Adică, nu ne-a lăsat ca să cădem în vreun eres. „Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu pe pământ”. Aici zice pentru toate neamurile pe care le cheamă Dumnezeu, pentru ca să vadă minunile ce au să se facă în vremea aceea, „minunile pe care le-a pus pe pământ, stricând războaiele până la marginile pământului”. După bătălia aceasta, nu se vor mai bate până în vremea celor patru frați. „Arcul îl va sfărâma și va frânge arma și pavezele le vor arde cu foc”. Și au să le prefacă în fiare de plug și seceri; uneltele cele de lemn au să le ardă în șapte ani și nu vor tăia lemne din dumbravă. Aici zice Proorocul Iezechil și pentru cei din China, când vor veni în pământul creștinilor: „Și îi va pierde Domnul cu trăsnete și fulgere”, pentru că zice la Apocalipsa: „Vor fi atât de mulți, ca nisipul mării”.

Psalmul 71, 7: „Răsări-va în zilele lui dreptatea, și mulțimea păcii, până ce se va lua luna”.

Tâlcuire

Luarea lunii - se tâlcuiește drept căderea împărăției turcești cu desăvârșire și nu se va mai ridica.

Stihul acesta este pentru împăratul cel bun, pe care îl vor pune îngerii. Și va domni de la mare până la mare și de la râuri până la marginile lumii. Că împăratul acesta are să boteze toate neamurile cu Sfântul Botez Ortodox.

Psalmul 74, 2-3: „Când va fi vreme, cu dreptate voi judeca. Topitu-s-a pământul și toți cei ce locuiesc pe dânsul”.

Psalmul 75, 3: „Acolo au zdrobit tăria arcului, arma și sabia și războiul”.

Proorocul Isaia: „Și va judeca între neamuri și va mustra popor mult și-și vor face săbiile lor fiare de plug și sulitele seceri și sabia nu o va mai ridica neam, împotriva altui neam, și nu se va mai învăța a se bate. Pentru că s-a umplut țara lor de argint și de aur și nu era număr vistieriei lor” (2, 4-7). Deși am scris în mai multe locuri pentru această pricină le repet numai pentru mai multe mărturii.

Proorocul Isaia zice: „Și voi pune lor domni tineri și cei batjocoritori îi vor stăpâni pe ei. Și în popor se va porni om asupra omului și asupra vecinului său și se va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân și cel necinstit asupra celui de cinste” (3, 4-5).

Proorocul Isaia (4, 1): „Și se vor apuca șapte femei de un om, în ziua aceea, zicând: pâinea noastră vom mânca și cu hainele noastre ne vom îmbrăca, numai numele tău să se cheme peste noi. Ia ocară noastră”.

Proorocul Isaia (13, 2-10): „Ridicați semn pe vârful muntelui, strigați către ei, faceți semn cu mâna, ca să intre pe poarta asupritorilor. Eu voi rândui și îi voi povățui pe dâșii, uriași vor veni să împlinească mânia Mea, bucurându-se și semețindu-se. Glas de neamuri, multe pe munți, asemenea cu neamuri multe, glas de împărați și de neamuri adunate. Domnul Savaot a poruncit neamului înarmat, ca să vină din pământ de departe, de la marginea temeliei cerului, Domnul, și înarmații Lui să strice toată lumea. Plângeți, că aproape este ziua Domnului și sfărâmare de la Dumnezeu va veni. Pentru aceea toată mâna va slăbi și tot sufletul omului se va înspăimânta. Se vor tulbura bătrânii (solii) și-i vor cuprinde dureri ca pe femeia ce naște și se vor plânge unul către altul și se vor înspăimânta și-și vor schimba fața lor în chipul focului.

Că iată, ziua Domnului vine, nevindecată de mânie și de iuțime, ca să facă lumea pustie și să piardă păcătoșii dintr-însa. Că stelele cerului și luceferii și toată podoaba cerului nu-și vor da lumina și se va întuneca soarele, răsarind, iar luna nu-și va da lumina sa”.

Proorocul Isaia: „Iată Domnul va strica toată lumea și o va pustii pe ea, va descoperi fața ei și va risipi pe cei ce locuiesc într-însa” (24, 1).

Proorocul Isaia: „În ziua aceea aduce-va Dumnezeu sabia cea sfântă și mare și tare asupra balaurului, șarpele ce fuge, și asupra balaurului celui încolăcit și va ucide balaurul cel din mare” (27, 1).

Proorocul Isaia: „Apropiați-vă neamuri, auziți boieri! Să audă pământul și cei ce locuiesc pe dânsul, lumea și poporul cel dintr-însa. Că mânia Domnului este peste toate neamurile, iar urgia Lui peste numărul lor, ca să-i prindă pe ei și să-i dea la junghiere. Cei răniți ai lor și cei morți se vor lepăda și se va sui mirosul lor și se vor uda munții cu sângele lor. Se vor cutremura toate puterile cerului și se va învălui cerul ca o hârtie și toate stelele vor cădea ca frunzele de pe viță, cum cad frunzele din smochin. Îmbătatu-s-a sabia Mea în cer. Se vor preface văile ei în smoală și pământul ei în pucioasă și va fi pământul ei arzând ca rășina, noaptea și ziua, și nu se va stinge în vreme veșnică; și se va sui fumul ei în sus, întru neamuri și vreme multă se va pustii” (34, 1-5, 9-10).

Proorocul Isaia: „Iată, cu mânia Mea voi pusti marea și voi deșerta râurile și se vor usca peștii lor, nefiind apă, și vor muri de sete. Îmbrăca-voi cerul cu întuneric și, ca un sac, voi pune acoperământ lui” (50, 2-3).

Proorocul Ieremia scrie: „De la Dan vom auzi glasul iuțimii cailor lui; de glasul nechezării cailor călărimii lui, s-a clătinat tot pământul; va veni și va mânca de tot

pământul și plinirea lui, cetatea și pe cei ce locuiesc în ea. Pentru că, iată, Eu trimit la voi șerpi omorători, cărora nu este leac. Și vă vor mușca pe voi fără vindecare, cu durerea inimii voastre slabe” (8, 16).

Tâlcuire

Aceste stihuri le zice Proorocul pentru Dan, pentru că antihrist se va naște din seminția lui Dan; și când le zice „pentru glasul iuțimii cailor lor”, înseamnă: atunci când va împărăți el, se va ridica cu război asupra creștinilor. Că zice Domnul: „Iată, Eu trimit la voi șerpi, împotriva cărora nu este leac; și vă vor mușca pe voi fără de vindecare”. Șerpii sunt slujitorii lui antihrist; și pe cei care îi vor înșela și îi vor pecetlui cu pecetea lui, nu vor putea să se mântuiască fără de mare pocăință. Pentru aceasta zice: „Și vă vor mușca pe voi fără de vindecare”.

De la Proorocul Ieremia: „Și iată, Eu trimit pescari mulți, zice Domnul, care îi vor pescui pe ei și după aceea voi trimite mulți vânători care îi vor vâna pe ei, de pe tot muntele și de pe tot dealul și din crăpăturile pietrelor. Că ochii Mei sunt peste toate căile lor și nedreptățile lor nu s-au ascuns dinaintea ochilor Mei. Și voi răsplăti îndoit răutățile lor și păcatele lor, cu care au spurcat pământul Meu cu mortăciunile urâciunilor lor și cu fărâdelegile lor, cu care au umplut moștenirea Mea” (16, 15-17).

Proorocul Ieremia: „Așa zice Domnul: «Iată, relele vin de la neam asupra neamului și învolburare mare iese de la marginea pământului». Și vor fi răniți de Domnul în ziua Domnului, de la marginea pământului și până la marginea pământului, nu se vor îngropa, în gunoi, pe fața pământului, vor fi” (25, 32-33).

Proorocul Ieremia: „Că urgia Domnului a ieșit mânia, ieșit-a urgie, hrănindu-se; peste cei necredincioși

va veni. Nu se va întoarce urgia mâniei Domnului, până ce se va face și până ce se va așeza cugetul inimii Lui. În zilele cele de apoi veți cunoaște acestea” (30, 19-20).

Proorocul Ieremia: „Iată, popor vine de la miază-noapte, și neam mare, și împărați mulți se vor scula de la marginea pământului, care are arc și sabie; acesta este silnic, și nu îi va fi milă, glasul lui ca marea va suna, pe cai vor încăleca gătiți, ca focul spre război, asupra ta, fata Babilonului” (50, 41-42).

Proorocul Iezechil: „Și vor scăpa cei ce vor fugi dintre ei, și vor fi în munți, ca niște porumbește cercetătoare, și pe toți îi voi omări, pe fiecare întru nedreptățile sale. Toate mâinile se vor slăbănogi, și toate coapsele se vor spurca cu umezeală, și se vor încinge cu saci, și îi va acoperi pe ei spaima, și peste toată fața rușine și peste tot capul pleșuvire. Argintul lor se va lepăda în ulițe și aurul lor se va trece cu vederea. Aurul lor nu va putea să-i mântuiască pe ei în ziua mâniei Domnului. Sufletele lor nu se vor sătura și pântecele lor nu se va umple. Căci chin li s-au făcut nedreptățile lor” (7, 16-19).

Tâlcuire

Aceștia sunt cei care vor fugi de la fața lui antihrist prin munți și prin prăpăstii și se vor mântui cu multe lacrimi.

Proorocul Iezechil: Că aceasta zice Domnul Dumnezeu către Tir: „Au, nu de glasul căderii tale, când vor geme răniții tăi, când se va scoate sabia în mijlocul tău, se vor clătina ostroavele?”. Și se vor pogori de pe scaunele lor toți stăpânitorii mării. Și vor lua mitrele de pe capetele lor și de îmbrăcămintea lor cea pestriță se vor dezbrăca; cu spaimă se vor înspăimânta, pe pământ vor zace și se vor teme de pierzarea lor și vor suspina asupra

ta. Și vor începe a plânge pentru tine și îți vor zice: „Cum ai pierit și te-ai surpat în mare, cetatea cea lăudată, care ai fost tare tu și locuitorii tăi?”. Și se vor teme ostroavele de ziua căderii tale și se vor tulbura ostroavele, în mare, de ieșirea ta. Că acestea zice Domnul Dumnezeu: „Când te voi pune pe tine, cetate pustiită, ca cetățile cele ce nu se locuiesc și voi aduce asupra ta adâncul și te va acoperi apă multă, atunci te voi pogori cu cei ce se pogoară în groapă, la poporul de odinioară și te voi pune să locuiești în adâncurile pământului” (26, 5. 15-20).

Proorocul Iezechil: „Fost-a cuvântul Domnului către mine, zicând: Fiul omului! Întărește fața ta spre Gog și spre pământul lui Magog, spre biruitorul căpeteniei lui Mesoh și Tovel și proorocește pentru dânsul și zi lui: Acestea zice Domnul Dumnezeu: Iată, Eu asupra ta, Gog, și asupra pământului lui Magog, biruitorul căpeteniei Mesohului și Tovelului. Te voi aduna pe tine și toată puterea ta, cai și călăreți îmbrăcați în platoșe toți, adunare multă, scuturi și coifuri și săbii. Gătește-te, gătește-te, pe tine însuși, tu și toată adunarea ta cea adunată cu tine, și vei fi Mie înainte-strajă. Din zile multe se va găti, în anii cei de pe urmă va veni, și va veni la pământul cel stricat de sabie, adunați din neamuri multe, în pământul lui Israil (adică al creștinilor), care s-a pustiit din toate părțile; și acesta dintru neamuri a ieșit și vor locui în pace toți. Și te vei sui ca ploaia și vei veni ca norul și vei acoperi pământul și vei fi tu și toți cei dimprejurul tău și neamuri multe cu tine. Pentru aceea proorocește fiul omului, și zi lui Gog: acestea zice Domnul: Oare, nu în ziua aceea, când va locui poporul Meu, Israil, în pace (adică creștinii), te vei ridica? Și vei veni de la locul tău, de la marginea miezului nopții și neamuri multe cu tine, adunare mare și putere multă. Și te vei sui asupra poporului Meu Israil, ca un nor,

să acoperi pământul, în zilele cele de pe urmă. Și te voi aduce în pământul Meu, ca să cunoască toate neamurile când mă voi sfinți Eu, întru tine, înaintea lor. Și va fi ziua aceea, ziua în care va veni Gog asupra pământului lui Israil, zice Domnul Dumnezeu: „Sui-se-va mânia Mea. Și, în râvna Mea, cu focul mâniei Mele am grăit, că va fi în ziua aceea cutremur mare pe pământul lui Israil”. Și se vor clătina de fața Domnului peștii mării și păsările cerului și fiarele câmpului și toate jivinele, cele ce se târăsc pe pământ și toți oamenii, cei de pe fața pământului, și se vor sparge munții, și se vor afunda văile, și tot zidul de pe pământ se va surpa. Sabia omului va fi asupra fratelui său. Și-l voi judeca pe el cu moarte și cu sânge și cu ploaie înecătoare și cu pietre de grindină și foc, și piatră pucioasă voi ploua peste el și peste toți cei ce sunt cu el, și peste neamuri multe, care sunt cu el. Și Mă voi slăvi și Mă voi sfinți și Mă voi face cunoscut înaintea a multe neamuri și vor cunoaște că Eu sunt Domnul” (38, 1-9, 14-16 și 18-23).

Proorocul Iezechiel: „Și tu, fiul omului, proorocește asupra lui Gog și zi: Acestea zice Domnul: „Iată, Eu, asupra ta Gog, căpetenia lui Mesoh și Tovel. Te voi aduna pe tine, și te voi povățui pe tine, și te voi sui pe tine de la marginea miezului nopții și te voi aduce pe munții lui Israil. Și voi pierde arcul tău din mâna ta cea stângă, și săgețile tale din mâna ta cea dreaptă. Te voi surpa peste munții lui Israil și vei cădea tu și toți cei dimprejurul tău și neamurile cele ce sunt cu tine, da-se-vor la mulțime de păsări și la toate zburătoarele și la toate fiarele câmpului, te-am dat pe tine, să te mănânce. Pe fața câmpului vei cădea, că Eu am grăit”, zice Domnul Dumnezeu. „Voi trimite foc peste Magog și vor locui ostroavele în pace și vor cunoaște că Eu sunt Domnul. Și numele Meu Cel Sfânt se va cunoaște în mijlocul poporului Meu Israil și nu se va

mai spurca numele Meu cel Sfânt și vor cunoaște toate neamurile că Eu sunt Domnul Cel Sfânt în Israil”. Iată, vine și vei cunoaște că va fi precum zice Domnul: „Aceasta este ziua în care am grăit. Și vor ieși cei ce locuiesc în cetățile lui Israil și vor arde armele și pavezele și sulilele și arcurile și săgețile și toiegele de mâini și lăncile și vor așăta cu ele foc timp de șapte ani. Și nu vor lua lemne din câmp, nici nu vor tăia din dumbravă, ci armele le vor arde cu foc și vor prăda pe cei ce i-au prădat pe ei și vor jefui pe cei ce i-au jefuit pe ei”, zice Domnul. „În ziua aceea, da-voi lui Gog loc numit mormânt în Israil, îngropare celor ce au venit la mare și vor zidi împrejur gura văii. Și vor îngropa acolo pe Gog și toată mulțimea lui, și se va chema atunci îngroparea lui Gog. Și îi vor îngropa pe ei casa lui Israil, ca să se curățească pământul în luna a șaptea, și-i va îngropa pe ei tot poporul pământului și va fi lor numită ziua în care M-am slăvit”. Așa zice Domnul: „Și vor trimite oameni, care vor umbla prin tot pământul și vor căuta ca să îngroape pe cei rămași pe fața pământului, ca să-l curățească pe el; după luna a șaptea vor cerca. Și tot cel ce va umbla pe pământ și va vedea os de om, va pune semn lângă el, până când îl vor îngropa groparii, în cimitirul lui Gog, că și numele cetății se va chema cimitir; și se va curăți pământul. Și tu, fiul omului, acestea zice Domnul Dumnezeu: „Grăiește către toată pasărea zburătoare și către toate fiarele câmpului: Adunați-vă și veniți, adunați-vă din toate laturile dimprejur la jertfa Mea cea mare, pe care am jertfit-o vouă în munții lui Israil, și veți mânca carne și veți bea sânge. Cărnurile uriașilor veți mânca și sângele domnilor pământului veți bea, berbeci și țapi și viței, toți grași. Și veți mânca grăsime de vă veți sătura, și veți bea sânge de vă veți îmbăta, din jertfa Mea pe care am înjunghiat-o vouă. Și vă veți sătura din masa

Mea, de cal și de călăreț, de uriaș și de tot bărbatul războinic", zice Domnul. Și voi da slava Mea întru voi și vor vedea toate neamurile judecata pe care am făcut-o și mâna Mea pe care am adus-o peste ei" (39, 1-21).

Tâlcuire

Acestea toate, câte le zice Proorocul, sunt pentru chinezi. Și îi va pierde Domnul cu grindină de piatră, precum în vremea lui Isus Navi, când au intrat în pământul făgăduinței și se băteau cu cei de alt neam, și câți au rămas vii de la bătaie i-a pierdut Domnul cu piatră, așa va face Domnul și chinezilor, când vor veni în pământul creștinilor, în vremurile cele mai de pe urmă.

Proorocul Daniil: „Și, în zilele cele de pe urmă ale împărăției lor, când se vor împlini păcatele lor, se va scula un împărat, fără de rușine la față, care va înțelege ghiciturile (vrăjile și farmecele). Și puterea lui se va întări, (măcar că nu cu puterea sa), și minunat va strica și va spori și va face și va pierde pe cei tari și pe poporul cel sfânt. Și jugul sarcinii lui va spori, vicleșug va fi în mâna lui și în inima sa se va mări și cu vicleșug va strica pe mulți și spre pierderea multora va sta, și, ca pe niște ouă, în mâini îi va zdrobi pe ei. Și vedenia cea de seară și cea de dimineață, ce s-a zis, adevărată este și tu pecetluiește vedenia, că după multe zile va fi" (8, 23-26).

Tâlcuire

Împăratul despre care zice Proorocul aici are să fie antihrist.

Proorocul Daniil: „Și vor intra întru el chitimii cei ce ies, și se va smeri, și se va întoarce și se va mânia pe așezământul de lege cel sfânt. Și brațuri și seminții dintru el se vor scula și vor spurca sfințirea puterniciei, și vor muta neîncetarea, și vor da urâciunea celor stinși. Cei ce

fac fărădelegi, așezământul de lege îl vor aduce în înșelări, iar popoarele, cele ce cunosc pe Dumnezeuul lui, se vor întări. Cei pricepuți ai poporului se vor pricepe la multe și vor slăbi întru sabie și întru pară de foc și întru robie și întru jaf de zile. Și, slăbind ei, se vor ajuta cu ajutor mic; și se vor adăuga la ei mulți întru înșelări. Și din cei ce înțeleg vor slăbi a-i lămuri pe ei, și a-i alege, și a-i înălbi până la sfârșitul vremii, că încă va fi vreme. Și va face după voia lui și împăratul se va înălța și se va mări peste tot dumnezeul și peste Dumnezeuul dumnezeilor și va grăi cu semeție (mândrie) și se va îndrepta până unde se va sfârși mânia (căci spre sfârșire va fi), și spre toți dumnezeii părinților săi, peste toți se va mări. Și pe dumnezeul Maozin în locul său îl va mări și pe dumnezeul pe care nu l-au cunoscut părinții lui îl va mări, cu aur și cu argint și cu pietre scumpe și în poște. Și va face acestea, ca să întărească țăriile cu dumnezeu străin, pe care îl va cunoaște și căruia îi va înmulți mărirea; și va supune pe mulți și pământ va împărți în dar" (11, 30-39).

Osea: „Că zile multe vor ședea fiii lui Israil fără de împărat și fără de căpetenie și fără de jertfă și fără de altar, fără de preoție și fără de arătători (fără de prooroc). Și după aceasta se vor întoarce fiii lui Israil și vor căuta pe Domnul Dumnezeuul lor. Și se vor minuna întru Domnul și întru bunătățile Lui în zilele cele de apoi" (3, 4-5).

Tâlcuire

Și va trimite Domnul pe Enoh, să spună faptele oamenilor care au fost mai înainte de potop.

Și pe Ilie, să arate ale celor mai dinainte de Hristos; și pe Sfântul Ioan Evanghelistul, după Hristos, care vor propăvădui la evrei să creadă în Hristos, de aceea zice că vor cunoaște pe Domnul Dumnezeu.

Osea (4, 1-3): „Ascultați cuvântul Domnului, fiii lui Israil, că va să judece Domnul pe cei ce locuiesc pământul, că nu este adevăr, nici milă, nici cunoștința lui Dumnezeu pe pământ. Blestem și minciună, și ucidere și furtisag și preacurvie s-au revărsat pe pământ și singiuiuri cu singiuiuri se amestecă. Pentru aceasta va plânge pământul, și se va împuțina cu toți cei ce locuiesc pe dânsul, cu fiarele pământului, cu cele ce se târăsc pe pământ și cu păsările cerului și peștii mării se vor împuțina”.

Proorocul Ioil. „Încetat-au jertfa și turnarea din casa Domnului. Plângeți preoți, care slujiți Altarului Domnului, că s-au pustiiit câmpurile. Să plângă pământul, că s-a stricat grâul, vinul s-a uscat, untdelemnul s-a împuținat. Uscatu-s-au plugarii; plângeți moșiile pentru grâu și pentru orz, că a pierit culesul din țarină. Via s-a uscat și smochinii s-au împuținat, rodiile și finicul și mărul și toți copacii țarinei s-au uscat, că au rușinat bucuria fiii oamenilor. Încingeți-vă și plângeți preoților. Plângeți cei ce slujiți altarului, intrați, dormiți în saci cei ce slujiți lui Dumnezeu, că au încetat din casa Dumnezeului vostru jertfa și turnarea. Sfințiți postul, vestiți slujba, adunați pe bătrâni, pe toți cei ce locuiesc pământul, în casa Domnului Dumnezeului vostru, și strigați către Domnul întins: Vai mie!!! Vai mie!!! Vai mie!!!, că aproape este ziua Domnului și ticăloșie din ticăloșie va veni. Că înaintea ochilor voștri au pierit bucatele, din casa Dumnezeului vostru veselie și bucuria. Sărit-au junicile în iesele lor, pierit-au vistieriile, surpatu-s-au teascurile, că a secat râul. Ce ne vom aduna nouă? Plâns-au cirezile boilor că n-aveau pășune și turmele oilor au pierit. Către Tine, Doamne, voi striga, că focul a ars cele frumoase ale pustiuului și para focului a aprins toate lemnele țarinei. Și dobitoacele câm-

pului au căutat spre Tine, că au secat izvoarele apelor și focul a mâncat cele frumoase ale pustiei” (1, 9-20).

Tâlcuire

Fraților creștini, mari și înfricoșate lucruri au să se lucreze în vremea lui antihrist, că va porunci prea spurcatul la slujitorii lui ca să facă curvii în fața lumii, pe drumuri se vor împreuna ca și câinii, vor cumpăra copii de parte bărbătească și femeiască spre stricare și spurcare. Atunci va stăpâni sabia cea cu două ascuțisuri a curviei, văpaia cea nestinsă. Sfântul Nil Athonitul, zice că vor face chipul lui antihrist cioplit din piatră și din lemn, și se vor închina chipului ca lui Dumnezeu. Iar Proorocul, în citatul de mai sus, zice pentru sfârșitul pământului că se vor aprinde dintr-însul toate metalele, pe care le-a făcut Dumnezeu și vor arde pământul și toate stihiiile (elementele), toate se vor desființa. Atunci va fi vai tuturor oamenilor, dobitoacelor, fiarelor și tuturor vietăților. Cerul și pământul vor plânge pentru om, stăpânul lor, pentru că a părăsit pe Dumnezeu, Mântuitorul său. Și vor zice toate: Nevinovate suntem noi înaintea Ta, Dumnezeule.

Proorocul Ioil (2, 6 și 10-11, 30-31): „De fața Lui se vor sfărâma popoarele; toată fața, ca arsura oalei. Înaintea feții Lui se va tulbura pământul și se va clătina cerul, soarele și luna se vor întunece și stelele vor ascunde lumina lor. Și Domnul va da glasul Său înaintea feții puterii Sale, că foarte multă este tabăra Lui, că tari sunt faptele cuvintelor Lui, că mare este ziua Domnului, luminată foarte, și cine va fi vrednic ei?. Și voi da minuni în cer, sus și semne pe pământ, jos, sânge și foc și abur de fum. Soarele se va schimba în întuneric și luna în sânge, mai înainte de venirea zilei Domnului, cea mare și luminată”.

Proorocul Ioil (3, 2 și 12-15): „Și voi aduna toate neamurile și le voi pogori în valea lui Iosafat, și Mă voi judeca cu ei acolo, pentru poporul Meu și pentru moștenirea Mea, Israil. Să se scoale și să se suie toate neamurile la valea lui Iosafat, că acolo voi ședea ca să judec toate neamurile de primprejur. Trimiteți seceri, că a sosit secerișul, intrați și călcați, că e plin jgheabul, se varsă tocitorile, că s-au înmulțit răutățile lor. Glasuri au răsunat în valea judecății, că aproape este ziua Domnului în valea judecății. Soarele și luna se vor întuneca și stelele își vor ascunde lumina lor”.

Proorocul Amos (7, 1-5): „Așa mi-a arătat mie Domnul Dumnezeu: iată prăsilă de lăcuste, venind de dimineată, și iată un gândac; era Gog împăratul. Și va fi după ce va sfârși a mânca iarba pământului. Am zis: Doamne! Doamne! Fie-Ți milă. Cine va scula pe Iacov? Că s-a împuținat. Pară-Ți rău Doamne de aceasta. Nu va fi aceasta, zice Domnul. Așa mi-a arătat mie Domnul Dumnezeu; iată a chemat judecata cu foc Domnul Dumnezeu și a mistuit adâncul cel mult și a mâncat partea Domnului!”.

Proorocul Miheia (1, 3-4; 4, 3): „Că iată, Domnul va ieși din locul Său și Se va pogori și Se va sui peste înălțimile pământului. Și se vor cutremura munții sub Dânsul și văile se vor topi ca ceara de fața focului și ca apa ce curge în jos. Și va judeca între popoare multe, și va mostra neamuri tari, până departe, și vor tăia săbiile lor să facă pluguri și sulile să facă seceri și mai mult neam peste neam nu va mai lua sabie, și nicidecum nu vor mai învăța a se război”.

Tâlcuire

Aici spune Proorocul că nu se vor mai învăța a se bate. Că de la împăratul cel bun pe care îl vor pune îngerii

în Constantinopol, până la al cincilea împărat după dânsul va urma pace, iar acesta va lăsa împărăția la patru feciori ai lui care se vor război între dânsii și astfel se va strica pacea. De aceea zice că se vor strica armele, dar în vremea păcii. Iar începând cu acești patru împărați, tulburarea și războaiele nu vor mai înceta până la sfârșit.

Proorocul Naum: „Munții s-au cutremurat de El și dealurile s-au clătinat și s-a îngrozit pământul de fața Lui, toată lumea și toți cei ce locuiesc într-însa. De fața mâniei Lui cine va putea suferi? Și cine va sta înaintea iușimii mâniei Lui? Mânia Lui topește stăpâniri, iar pietrele s-au sfărâmat dinaintea Lui” (1, 5-6).

Proorocul Sofonie (1, 2): „Cu sfârșire să se sfârșască de pe fața pământului, zice Domnul: sfârșască-se omul și dobitoacele, sfârșască-se păsările cerului și peștii mării și vor slăbi necredincioșii și voi pierde pe cei fără de lege de pe fața pământului”.

Proorocul Agheu (2, 22-23): „Eu cutremur cerul și pământul, marea și uscatul. Și voi pierde scaunele și puterea împăraților neamurilor, și voi sfărâma carele și călăreții, și se vor pogori caii și călăreții lor, fiecare cu sabia asupra fratelui său”.

Proorocul Zaharia (14, 12-13): „Usca-se-vor trupurile lor stând pe picioarele lor și ochii lor se vor scurge din găurile lor și limba lor se va usca în gura lor. Și va fi în ziua aceea groaza Domnului mare peste ei, și se va apuca fiecare de mâna aproapelui său și se va încleșta mâna lui cu mâna aproapelui său”.

Proorocul Zaharia (11, 9): „Și am zis: nu vă voi paște pe voi; cine moare, să moară și ce lipsește, să lipsească; și ceilalți mănânce fiecare cărnurile aproapelui său”.

Proorocul Miheia (4, 5-6): „Iată, Eu vă trimit vouă pe Ilie Tezviteanu, mai înainte până ce va veni ziua Dom-

Acest fragment nu se află în copia Miheia =>?

nului, cea mare și luminată. Care va întoarce inima tatălui spre fiu și inima omului spre vecinul său, ca să nu vin și să bat pământul de tot”.

Proorocul David (Psalmul 21, 31): „Își vor aduce aminte și se vor întoarce la Domnul toate marginile pământului”.

Tâlcuire

Că va trimite Domnul pe Enoh și pe Ilie și pe Sfântul Ioan Teologul, mai înainte de a împărăți antihrist, cu șapte ani, și vor propovădui de sfârșitul lumii și de a doua venire a lui Hristos. Și atunci vor veni și se vor întoarce la Domnul toate neamurile; precum și Domnul a zis în Sfânta Evanghelie: când se va propovădui Evanghelia de la o margine a pământului până la cealaltă margine a pământului, atunci, să știți că aproape este sfârșitul.

Psalmul 43, 3: „Mâna Ta neamuri a pierdut, și i-ai sădit pe dânșii, chinuit-ai neamuri și le-ai gătit pe ele”.

Psalmul 96, 5: „Munții ca ceara s-au topit de fața Domnului”.

Psalmul 106, 2-3: „Și din țări i-a adunat pe dânșii; de la răsărit și de la apus și de la miazănoapte și de la miazăzi”.

Înțelepciunea lui Solomon (5, 18-24): „Lua-va toată arma râvna Lui, și va într-arma (întări) făptura spre izbânda (împotriva) vrăjmașilor. Îmbrăca-se-va în zaua dreptății, și își va pune Lui coif, judecata cea nefățarnică. Lua-va pavăză nebiruită, sfințenia, și va ascuți cumplit mânia ca o sabie, și va da război împreună cu El lumea asupra celor fără de minte. Merge-vor drept nimeritoare săgețile fulgerelor și, ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la țintă vor lovi. Și, din mânia cea zvârlitoare de pietre pline, se vor arunca grindinile. Întărâta-se-va asupra

lor apa mării și râurile îi vor îneca năpraznic. Sta-va împotriva lor Duhul puterii și ca un vifor îi va vântura pe ei. Și fărădelegea va pustii tot pământul, iar răutatea va răsturna scaunele puternicilor”.

Înțelepciunea lui Solomon (14, 22-27): „Apoi, nu a fost destul a rătăci întru cunoștința lui Dumnezeu, ci, în mare luptă a neștiinței viețuind, pe atâtea rele, pace le numeau. Că, sau pe fiii lor omorând, îi jertfeau, sau taine ascunse, sau nebunești, beții, din obiceiuri străine făceau. Și nici viața, nici nunțile nu le mai păzeau curate; ci unul pe altul viclenind omoară, sau, amăgind, fac întristare. Toate amestecate sunt: sângele și uciderea, furtișagul și vicleșugul, stricăciunea și necredința, gâlceava și jurământul strâmb, și tulburarea celor bune, neaducerea aminte de facerea de bine, spurcăciunea sufletelor, schimbarea neamului, amestecarea nunților, preacurvia și necurăția”.

Evanghelistul Matei (10, 21): „Și va da frate pe frate la moarte și tată pe fiu; și se vor scula feciorii asupra părinților și îi vor omori pe dânșii”.

Tâlcuire

Aici se spune după cum și la Apocalipsă scrie: „Și a ieșit un cal roșu (roib) și celui ce ședea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ, ca să se omoare unul pe altul”. Și acestea au să fie în vremea împărătesei aceleia care are să scufunde Constantinopolul cu totul în adâncul mării.

Evanghelistul Matei (24, 3): „Și va trimite Fiul Omului pe îngerii Săi și vor aduna din toată lumea smințelile și pe cei care fac fărădelege și îi vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc. Acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților”.

Evanghelistul Matei (24, 3-14): „Și, șezând El pe muntele Măslinilor, s-au apropiat de Dânsul ucenicii Lui,

deosebi, zicând: Spune-ne nouă, când vor fi acestea? Și care este semnul venirii Tale și a sfârșitului veacului? Și, răspunzând, Iisus, a zis lor: Căutați să nu vă amăgească cineva pe voi. Căci mulți vor veni în numele Meu zicând: „Eu sunt Hristos” și pe mulți îi vor înșela. Și veți auzi de războaie și vești de războaie. Căutați să nu vă înspăimântați. Că se cuvine toate acestea să fie; dar încă nu va fi atunci sfârșitul. Că se va scula neam peste neam, și împărăție peste împărăție, și va fi foamete și ciumă și cutremure pe alocuri. Și acestea toate vor fi începutul durerilor. Atunci vă vor da pe voi în necazuri, și vă vor omorî pe voi, și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele Meu. Atunci se vor sminti mulți, și se vor vinde unul pe altul și se vor urî unul pe altul. Și mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor înșela pe mulți. Și pentru înmulțirea fără-delegii, dragostea multora se va răci. Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui”.

Evanghelistul Marcu: „Și la toate neamurile trebuie mai întâi să se propovăduiască Evanghelia” (13, 10).

Tâlcuire

Acestea toate, despre care a zis Domnul, au să se împlinească după luarea Constantinopolului de la turci, că atunci are să trimită împăratul cu sinodul la propovăduirea Evangheliei la toate neamurile cele neluminate cu Sfântul Botez; și vor face minuni în numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Și după împăratul cel bun, vor sta doi împărați răi și cu totul fără de lege; și de la aceștia au să se împlinească cuvintele Domnului și ale Proorocilor: „că au să se omoare unul pe altul, părinții pe fiii lor și fiii pe părinții lor; și unul pe altul se vor vinde spre moarte și frate pe frate”.

Zice Domnul: „Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele Mele nu vor trece; și nici o iotă sau o cirtă nu va trece până nu se vor împlini toate. Luați aminte ca să nu se îngreuneze inimile voastre cu sațiul mâncării și al beției și cu grijile lumii și, fără de veste, să vină asupra voastră ziua aceea, căci ca un laț va veni asupra tuturor celor ce locuiesc pe fața pământului. De aceea privegheați, în toată vremea, rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate acestea care vor să fie și a sta înaintea Fiului Omului”.

Sfântul Apostol Pavel scrie către Timotei: „Iar Duhul arătat grăiește, că în vremurile cele de apoi se vor depărta unii de la credință, luând aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești, ale celor ce în fățarnicie grăiesc minciuni, fiind înfierăți în cugetul lor” (I Timotei 4, 1-2).

Sfântul Apostol Pavel (II Timotei 3, 1): „Și aceasta să știi că, în zilele cele de apoi, vor veni vremi cumplite. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, necurați. Fără de dragoste, neprimitori de pace, clevetitori, neînfrânați, cruzi, neubitori de bine, trădători, obraznici, îngâmfați, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu, având chipul buneii credințe, dar tăgăduind puterea ei; și de aceștia să te ferești”.

Sfântul Apostol Petru în a doua epistolă sobornească (3, 3-13), scrie: „Aceasta mai înainte să știți, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori, care vor umbla după poftele lor. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii Lui? Că de când părinții au adormit, așa rămân toate precum au fost de la începutul zidirii. Că ei nu voiesc a ști aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile au fost făcute de demult, iar pământul din apă, și prin apă, s-a

așezat. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-se, a pierit. Iar cerurile acestea de acum și pământul cu acești cuvânt sunt puse sub păstrare, păzindu-se focului la ziua judecării și a pierderii oamenilor celor necredincioși. Iar aceasta una să nu se tăinuiească de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi. Nu va întârzia Domnul făgăduința Sa, după cum unii întârziere o socotesc, ci rabdă îndelung pentru noi, nevrând ca să piară cineva, ci toți să vină la pocăință. Iar ziua Domnului va veni ca un fur, noaptea, în care cerurile cu sunet vor trece, și stihiiile, arzând, se vor strica și pământul și lucrurile cele de pe dânsul vor arde. Deci, dacă acestea toate se vor strica, în ce fel trebuie să fiți voi în sfintele petreceri, cele dimpreună și în faptele bunei credințe, așteptând și dorind mai degrabă venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile, arzând, se vor strica și stihiiile, aprinzându-se, se vor topi? Că cer nou și pământ nou în care dreptatea locuiește după făgăduința Lui, așteptăm”.

Sfântul Ioan Evanghelistul (Apocalipsa 16, 18): „Și s-au făcut glasuri și fulgere și tunete și cutremur mare s-a făcut, cum n-a mai fost de când sunt oamenii pe pământ, ca acest cutremur (așa mare)”.

Apocalipsa: „Și a strigat întru tărie, cu glas mare, zicând: a căzut Babilonul cel mare, și s-a făcut locaș dracilor și pază la tot duhul necurat, și pază la toată pasărea necurată și urâtă. Că din vinul mâniei curviei ei au băut toate neamurile, și împărații pământului cu ea au curvit, și neguțătorii pământului din puterea desfătărilor ei s-au îmbogățit” (18, 2-3).

Tâlcuire

Prin cetatea Babilonului se înțelege Constantinopolul; dar și toată lumea aceasta este babilon. Că „babilonie”, în limba greacă, înseamnă amestecări. Că zice: au curvit cu ea toate neamurile, adică cei ce n-au avut frica lui Dumnezeu, făcând curvii, preacurvii, nedreptăți, ucidere, prihăniri, vrajbă, mândrii, beții, iubire de argint, răpiri, nedreptățind, răpind cu nedreptate ale altora și făcându-le ale lor și ucigându-se unul pe altul. Când Dumnezeu își va ridica darul Său și toți se vor pleca spre rău, oare atunci ce răutate nu va face satana cu oamenii, când toți se vor pleca spre vicleșuguri? Și negustorii pământului din puterea desfătărilor ei s-au îmbogățit. „Și negustorii aceștia departe de ea vor sta pentru frica chinului ei, plângând și tânguindu-se și zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, cea îmbrăcată cu vison și cu porfiră și cu roș (adică cu sângele dreptilor), cea poleită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Într-un ceas s-au pustiit atâtea bogății. Și tot cărmaciul și toată gloata cea din corăbii și corăbierii, și oricâți lucrează în mare, departe au stat; și strigau văzând fumul focului ei: «Care cetate era, asemenea cu cetatea cea mare!» (Apocalipsa 18, 5 și 15-17). Prin „fum” se înțelege vestea scufundării Constantinopolului, că, precum se va auzi vestea scufundării lui până la marginile pământului (și își puneau țărână pe capetele lor și strigau, plângând și tânguindu-se, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, în care s-au îmbogățit de prețul ei toți acei ce au corăbii pe mări, că într-un ceas s-au pustiit!).

Sfântul Ioan Evanghelistul, (Apocalipsa 17, 11): „Și fiara care era și nu este, și acesta al optulea este, și din cei șapte este și întru pieire merge”.

Tâlcuire

Prin „fiară”, se înțelege toată lumea aceasta: care ca o fiară răpește pe oamenii cei iubitori de cele deșarte ale lumii acesteia, îi răpește de la Dumnezeu (cu voința lor) și îi pierde și îi face robi satanei. Cele șapte capete sunt cele șapte puteri ale lumii acesteia, care cârmuiesc lumea, și nu lasă nici pe unul dintre dâșii să ridice războiul; și ochii tuturor au privirea la Constantinopol, care mai de care l-ar lua, și mare neînvoială este între dâșii. Cele șapte capete închipuiesc și cele șapte mii de ani de la facerea lumii; în al optulea veac (a opta mie) Dumnezeu are să facă sfârșitul tuturor. Cele șapte capete mai închipuiesc și cele șapte păcate de moarte. Cei șapte munți închipuiesc cele șapte puteri, care mai înainte (de la facerea lumii) nu au fost și care acum s-au făcut, toate, spre alunecări, ca să se strice toate. Muntele întru care bine au voit Dumnezeu a locui într-însul este Maica Domnului. Munții întru care bine a voit Dumnezeu a locui într-înșii, sunt toți sfinții, pentru că a locuit Dumnezeu în dâșii, că au strălucit cu nevințele faptelor bune și au luminat lumea, că i-a împodobit Dumnezeu cu lucrarea minunilor și cu mari puteri, fiindcă scoteau draci din oameni și boli nevindecate tămăduiau. Unii din Sfinți făceau mari minuni, că mutau și munții, precum Ioachim, Patriarhul Egiptului, cel ce a mutat muntele care se numește Durdana, care se tâlcuiește din turcește pe românește „stai acolo”. Muntele întru care a binevoit Dumnezeu a locui de acum și până în veac este Maica lui Dumnezeu, împodobită de Dumnezeu cu toate darurile cele dumnezeiești: adică cu cele șapte daruri (din care Sfinții numai câte unul sau două aveau, potrivit cu nevoița pe care au făcut-o pentru dragostea lui Dumnezeu). Cele șapte capete pe care stă muiera, sunt șapte munți. Muiera este Constantinopolul, pentru că muiera

o închipuiește pe cetate. „Șapte împărați sunt: cinci au căzut și unul mai este”, care va fi creștin. Iar după căderea turcilor, va dăruî Dumnezeu creștinilor împărăția și încă mai mult se vor proslăvi creștinii, pentru că au păzit credința nevătămată de tot eresul, într-atâtea strămătorări, fiind robiți de agareni. Iar „unul care nu a venit”, este antihrist. Și dacă va veni, puțin se cade lui să rămână, pentru că numai trei ani și jumătate are să împărățească, fiindcă și sfârșitul lumii are să sosească degrabă. Și fiara care este și nu era, aceasta, este a opta; „fiara” este veac, adică în a opta mie de ani (veac) are să facă Dumnezeu sfârșitul tuturor și învierea tuturor oamenilor de la începutul zidirii; și judecata se va face. Că de toți Sfinții s-a spus că în al optulea veac are să fie sfârșitul.

Agatanghel

Vai, ticăloase Răsărite, asemenea vei fi robit la a opta sută deplin, pentru că te vezi tare silit și vândut de către neprietenia cea latinească. Dar mai îngăduiește încă, întărește-te pentru că slava veșnicului Dumnezeu după aceasta la tine se va arăta. Fii credincios, fii statornic (în credință) până la moarte și vei lua cununa vieții veșnice.

Tâlcuire

Aici Agatanghel proorocește pentru Germania.

„Noaptea va fi luminată și lină, pentru că tu vei pierde mândria cea latinească, și vei vedea mândria ei smerită căzând cu durere, ca să cânte cântare împreună la răsărit (care este locuința Mea). Amin”.

Aici se arată că Germania are să silească pe Papă ca să meargă la Constantinopol să se închine și să se unească cu Biserica Răsăritului, ca Biserica să fie una, după cum una a fost de la începutul creștinismului până la anul 1054.

Agatanghel

„Groaznic veac va face, pe al doisprezecelea număr de aur”.

Numărul acesta, despre care se zice, are să fie în vremea împăratului celui bun, care are să fie pus de îngeri, și apoi va curge miere și lapte. „Și vor înceta furtunile, cincizeci de ani. Vei împărăți cu alinare, adevărul va triumfa, cerul se va bucura de slava cea adevărată: și se va înălța dreapta credință (ortodoxă) și va sălta, sărind ea de la răsărit către apusuri, ca să se fericească și să se înfricoșeze barbarii ca, tremurând cu capul, degrabă să fugă, părăsind pe maica cetăților lumii. Atunci Dumnezeu va fi slăvit și vor vedea oamenii lucrurile atotputerniciei Lui; așa facă-se și așa să fie”. Amin.

PROOROCII ale SFINȚILOR

Din vedeniile lui Agatanghel Ieromonahul

care a fost la anii de la Hristos 1274

Am citit cartea ce cuprinde aceste cuvinte: Constantin a început, Constantin va pierde împărăția Vizantie, a Răsăritului (Constantinopolul). Fiul omului, numără de la cel dintâi Constantin până la al doisprezecelea cu acest nume și vei vedea numărul în care are să se întâmple ceea ce Dumnezeu a hotărât. Această sfântă hotărâre, nestrămutată va fi; și se va împlini la anul 1452 până la 1453. Când trebuie să cadă cea mai mare împărăție în mâinile agarenilor (turcilor). Dar, fiul omului, nu te teme; se va întoarce din nou către dar, și va fi mult mai slăvită decât cea dintâi. După această stăpânire a lumii, care are să vină în stricăciune, vrea Dumnezeu să ne supună, nouă, din nou, nenumărate neamuri, mai multe decât cele dintâi. Aceasta va smeri grumazul tău cel mădru, închinându-te vei merge a te închina împreună cu care va stăpâni jertfelnicul la Vizantia. Amin.

Tâlcuire

Aici zice Agatanghel că, după ce se va face împărăția creștinească a Răsăritului, va veni Papa de la apus și se va uni cu Biserica Răsăritului și Bisericile se vor face una, precum au fost și mai înainte.

„Se va arăta pace pe pământ”; după aceasta urmează pierderea agarenilor (turcilor), și biruiește Apostoleasca Biserica.

„Auzeam un glas strălucit înspre munții dinspre țărmurile Dunării (adică de la români), așa zicând: „Un cinci și cincizeci este hotărât pentru sfârșitul necazurilor” (adică la anul 1855, în care se zice de eliberarea țării noastre de sub jugul agarenilor).

„La Crivăț, pe movilă înaltă, s-au arătat trei focuri; și iată, am văzut că între dănele bătea tare război, spre pierderea unui tulburător. Și, iată, auzeam cuvintele aceastea în limba latinească; multe, vrednice de minune, trebuie a vedea, dar cele mai înalte, înaintea poștei a întinde nu se poate”.

Această inscripție este scrisă pe piatra de deasupra mormântului Sfântului Constantin, cel dintâi împărat al creștinilor și s-a tălmăcit de către Ghenadie Scolasticul din porunca împăratului grec Ioan Paleologul, la anii 1430 (cu 23 de ani mai înainte de a fi cucerit Constantinopolul de către Sultanul Mohamet al doilea).

Acest Ghenadie, după luarea Constantinopolului de la creștini de către turci, a fost cel dintâi patriarh, pus de Sultanul Mohamet, pentru multa lui înțelepciune.

„La indictionul întâi al împărăției lui Ismail, numit Mohamet, va birui neamul Paleologilor; și cetatea de pe șapte munți (Constantinopolul) o va lua și încă va împărăși”.

„Și neamuri multe va răsturna și ostroavele va pustii până la punctul Chesin (Marea Neagră) și până la vecinii ei de la Istru (Dunăre). Acolo va fi hotarul și se va opri. Și în al 8-lea indict Peloponesul va birui. Iară în al 9-lea indict se va oști asupra părții Crivățului. În al 10-lea indict va supune pe dalmați, și iară se va întoarce, după un

timp, cu război mare la dalmați; și pe unii îi va zdrobi. Mulțimea neamurilor la război se vor aduna cu cei de la miazănoapte, pe mare și pe uscat, și pe Ismail vor birui, iar pe un strănepot al lui îl va lăsa să împărătească scăzut și mic. Iar neamul celor plăviți (rușii) cu celelalte puteri într-o unire, pe Ismail îl vor zdrobi desăvârșit. Apoi război mare se va face de la toate neamurile, cu cruzime până la al 5-lea ceas și glas de sus le va striga: „Stați, stați cu frică! Alergați, cu multă sânguință, către părțile drepte ale cetății și veți afla un bărbat minunat și viteaz, pe acesta puneți-l împărat, că iubit Îmi este Mie și, pe dânsul primindu-l, voia Mea veți împlini”.

Vedenia lui Kir Daniil

(care a fost la anii 1763)

Ca cel mai mic între monahi eu, Daniil, petrecând în Kerkira (la Corfus), pentru dragostea și evlaviea ce o aveam către făcătorul de minuni, Sfântul Spiridon, și, petrecând într-o mănăstire de obște opt ani, doream foarte mult să mă învrednicesc a pătimi pentru Hristos ca să mă fac mucenic, arzând de dragostea cea multă a evlaviei pe care o aveam; căutam însă vremea prielnică ca să mărturisesc în mod văzut. Însă, nu e mică primejdia de a se arunca cineva într-o astfel de ispită care poate fi și pierzătoare și neiertată de dumnezeieștile legi.

Trimis fiind la Constantinopol pentru oarecare nevoi ale mănăstirii și plecând de la Kerkira am venit în Constantinopol. Binevoind Dumnezeu și văzând această cetate plină de păgânătate și pe acei agareni (turci) îndrăciți cu

răutate asupra creștinilor, s-a aprins sufletul meu să mărturisească cu îndrăzneală pe Domnul nostru Iisus Hristos, chiar și înaintea împăratului de m-ar fi dus. Deci, sfătuindu-mă cu duhovniceștii părinți și vestindu-le lor dorința mea, nu mi-au dat voie să fac un astfel de lucru (care nu este fără de primejdie). Dar aflând eu un duhovnic iscusit i-am spus lui scopul meu, și mi-a poruncit să mă rog lui Dumnezeu cu lacrimi fierbinți și „de este bine și plăcut Lui, gândul pe care îl ai spre folosul tău și al altora, îți va descoperi ție prin vreo arătare dumnezeiască favorabilă sau potrivnică gândului tău”. Și mi-a poruncit să adaug post îndoit și așa, dacă se va descoperi vreo vedenie, bine te vei încredința de nevoința mărturisirii, ca să te faci vrednic dorinței tale. Și am cumpărat două lumânări, ca să mă apuc de nevoința pe care mi-a dat-o duhovnicul.

Nevoindu-mă la rugăciuni cu lacrimi până la al noulea ceas al nopții, slăbind de starea cea multă, am adormit. Atunci, aducându-și Domnul aminte de mine, văd înaintea mea un tânăr strălucind ca un fulger, întrebându-mă: „Ce ai Daniile, de ce te întristezi? Ți se cade mai bine a te bucura decât a te întrista”. Și a zis tânărul către mine: „Nu mă cunoști pe mine, cel ce grăiesc cu tine? Eu sunt Anastasie, prietenul tău, cel pe care l-a trimis tatăl tău, prin mucenicie, în împărăția cerurilor”. Și am zis către Mucenic: „Dar cum ai primit, omule al lui Dumnezeu, a veni către mine, păcătosul și ticălosul?”. „Crede-mă, a zis el, că, de când te-ai îndepărtat tu de la casa tatălui tău, nu m-am lenevit a ruga pe Dumnezeu pentru tine, deci bucură-te și te veselește că astăzi te-ai învrednicit a vedea taine mari ale Bunului Dumnezeu!”. Și am zis: „Dar ce bine am făcut ca să mă învrednicesc să văd eu taine mari, după cum zici?”.

Atunci apucându-mă de mâna dreaptă, mucenicul mi-a zis: „Vino după mine!”. Și mergând noi cale multă am ajuns la o geamie turcească și mi-a spus: „Vezi jertfelnicul acesta?”. Mai înainte era Biserica Tuturor Sfinților. Apropiindu-ne s-a deschis ușa singură și a ieșit un om care ne-a zis: „Veniți după mine degrabă, că ne așteaptă pe noi!”. Și am intrat înăuntru și era o mulțime de oameni tineri și bătrâni. Și am zis lui Anastasie: „Cine sunt aceștia?”. Iară el a zis: „Aceștia sunt toți Sfinții despre care am zis”. Unul dintr-înșii mi-a zis: „Ai venit Daniile?”. Și eu am zis: „Am venit, eu, păcătosul”. Atunci au început a ieși câte doi și așa urmând lor, am ajuns la o altă geamie și au zis: „Aceasta a fost odată Biserica celor doisprezece Apostoli și, apropiindu-se, s-au deschis ușile singure și ieșind doi tineri, ținând fiecare câte o făclie, iar doi diaconi, cu cădelnița, stând aproape de ușă, tămăiau pe toți Sfinții ce intrau în biserică. Tămăindu-ne și pe noi, am intrat înăuntru și am văzut pe cei doisprezece Apostoli și pe Sfântul Constantin împreună cu Sfânta Elena, ținând cinstita Cruce care strălucea mai mult decât Soarele. Și a ieșit Sfântul Marchian care, împărțind lumânări fiecăruia, ne-a dat și nouă și am aprins toți lumânările. Și a ieșit Sfântul Constantin, împreună cu maica lui, având crucea în mână; asemenea și Sfinții Apostoli și toți Sfinții urmându-le lor și ieșind cu cinstita Cruce, toate semilunele și vârfurile geamiilor s-au scufundat.

Deci, înconjurând din destul, ne-am apropiat de Fanar, și, trecând pe lângă o casă, în care ședea un dascăl, Hrisant, am zis Mucenicului: „Robule al lui Dumnezeu, aici șade un prieten al meu care, de multe ori m-a mângâiat și m-a miluit pe mine. Voiești ca să-l strig pe dânsul și să-l văd?”. Iar el mi-a zis: „Îl știu pe el, dar tu taci și vino după mine”. Și, mergând încă puțină cale, iată, vedem pe

Sfântul Gheorghe, purtătorul de biruință, care a vorbit către Sfinți: „Treceți și pe la locașul meu, care este acum geamie turcească, pentru ca să se cufunde turllele cu semnele lor”. Iar Marele Gheorghe, mai înainte de a ajunge noi a mers și, aflând pe turci înăuntru, a luat o măciucă și i-a gonit afară, scoțând rogojinele și așternuturile ce erau așternute de dânșii. Și, căutând, Sfântul Gheorghe cu mânie, le-a zis: „Nu mai pot suferi urâciunile voastre, prea pângăriților!”. Și ajungând cinstita Cruce, s-au cufundat îndată urâtele semne ale semilunii, cu turllele geamiilor. De acolo mergând am auzit cântare versuitoare (ca aceasta), adică: „Bucură-te, Împărăteasă Maică” și celelalte. Apoi, mergând înainte, am întâlnit o mulțime de turci strigând: „Vai! Vai nouă! Să fugim că au venit creștinii!”. Și, apropiindu-ne de geamia ce se numește Enigemi, intrând în ogradă și înfingând Crucea drept, am cântat slavoslovie: *Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu*, și, fiind aproape de a se termina, s-a suit hodgea sus să strige. Atunci, ridicând Marele Constantin ochii în sus a zis cu mânie către dânșii: „Blestematule, nu vezi Crucea înălțată, ce strigi și hălălăiești bârfind?”. Și, ridicând Crucea, au căzut turllele împreună cu hodgea. Și nemaintrând înăuntru, am mers la Biserica Sfânta Sofia.

Ajungând acolo, s-a deschis o ușă și au ieșit doi diaconi, îmbrăcați în veșminte sfînțite, ținând două cădelnițe aurite. Întrebând eu pe Sfântul Anastasie, mucenicul, cine sunt acești doi diaconi, acesta mi-a zis: „Cel ce este de-a dreapta, este Sfântul Întâi Mucenic Ștefan, iar cel ce este de-a stânga este Sfântul Lavrentie, arhidiaconul”. Acesta tămâind cinstita Cruce și pe toți Sfinții, și mai pe urmă, pe noi, am intrat în biserică unde, apropiindu-ne de Sfântul Altar, am văzut că la dreapta era o ușă încuiată. Și mi se părea că s-a deschis, de un oarecare, pentru a intra Sfânta

Cruce și toți Sfinții înăuntru. Acolo era un locaș prea înfrumusețat și vrednic de vedere; și erau icoane, candelă, sfeșnice și alte vase sfinte de aur; iar unde era de cuviință să fie icoana Maicii Domnului, era un jilț în care ședea Maica Domnului și împrejurul ei era o mulțime de îngeri și de arhangheli. Iar în partea stângă, mai jos de jilț, era alt jilț, în care stătea un oarecare bătrân – nu știu dacă dormea sau era treaz – avea cunună pe cap și avea în mâini o Evanghelie înfrumusețată, închisă. Împrejurul locașului aceleia erau și alte jilțuri și am întrebat pe Sfântul: „Spune-mi ce jilțuri sunt acestea?”. El mi-a zis: „Pe acestea au șezut arhierii care au făcut soboarele și stau pregătite ca și mai înainte, că au să șadă pe dânsele arhierii pentru ca să facă unirea Bisericii, pentru ca să se risipească toate dezbinările și să rămână de-acum înainte nespurcată”. Și așa au pus în mijlocul bisericii cinstita Cruce, iar Sfântul Marchian luând lumânările de la toți Sfinții și de la noi le-a pus împrejurul cinstitei Cruci. Și deschizându-se ușa Sfântului Altar, au ieșit tineri îmbrăcați în haine albe, având jilț luminat și prea slăvit în mâinile lor și punându-l la locul arhierilor. Și am văzut ieșind după acestea pe Stăpânul Hristos cu mulțime de îngeri, care erau îmbrăcați cu minunată podoabă preotească.

Iar Stăpânul Hristos avea pe cap o cunună ce strălucea ca soarele; și a mers în scaunul cel gătit. Atunci a venit și Sfântul Iacov, fratele Domnului, și s-au pregătit ca să înceapă Sfânta Liturghie și, făcând începutul, la întâia intrare a intrat Marele Arhieriu, Iisus Hristos înăuntru Altarului împreună cu toți cei ce stăteau împrejurul Lui. Venind vremea apostolului, a început a citi Sfântul Lavrentie; și erau la început acestea: *Fraților, sfinții toți prin credință au biruit împărății...* și celelalte. Iar Sfânta Evanghelie o citea pe amvon Sfântul Întâiul Arhidiacon,

Mucenicul Ștefan, care la început zicea: *Eu sunt via, iar voi mlădițele...* și celelalte. Și, venind vremea intrării celei mari, a stat Stăpânul Hristos, când ieșeau ei, și a binecuvântat Sfintele Taine și când le-a pus pe Sfânta Masă iarăși le-a binecuvântat; iar după ce s-a cântat chinonicul a ieșit Sfântul Ștefan, zicând: „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”, și luând Sfântul Potir Stăpânul Hristos a stat în ușa Altarului. Atunci, Sfântul Ioan Gură de Aur și Sfântul Mitrofan al Țarigradului, cel dintâi patriarh, mergând, au deșteptat pe bătrânul ce dormea în jilț și Sfântul Mitrofan a luat cununa de pe capul lui, iar Sfântul Ioan Gură de Aur a luat Evanghelia și, sculându-l pe dânsul, au mers împreună la Născătoarea de Dumnezeu, sărutându-i marginile sfintelelor sale haine și a venit înaintea Sfintei Uși, unde era Domnul cu Sfântul Potir, și, închinându-se, l-a împărțășit pe dânsul Stăpânul Hristos, din Sfântul Potir.

Atunci a luat Domnul cununa, din mâna Sfântului Mitrofan, și a pus-o pe capul lui și a luat Sfântul Ioan Gură de Aur Evanghelia și a dus-o la Domnul, iar Domnul a luat-o din mâna Sfântului Ioan Gură de Aur și a pus-o în mâinile lui.

Și, săvârșindu-se Sfânta Liturghie, Stăpânul Hristos a mers în jilțul care a fost mai înainte, și îndată, mergând toți Sfinții, au căzut și s-au închinat Domnului, grăind: „Doamne, noi robii Tăi suntem; ne rugăm bunătății și milostivirii Tale, celei neasemănate, să miluiești pe poporul Tău, cel numit cu numele Tău, și să-l izbăvești din mâinile păgânilor”. Și, răspunzând, Domnul a zis: „Și mai multă robie se cade a pune asupra lor, pentru că nu sunt vrednici a-i milui”. Și așa au tăcut Sfinții. Atunci au mers Sfântul Iacov, fratele Domnului, Sfântul Ioan Teologul și Sfântul Ioan Gură de Aur și s-au închinat Maicii Domnu-

lui, zicând ei: Doamna noastră, Născătoare de Dumnezeu, ne rugăm noi, robii tăi, să mijlocești către Fiul tău și Dumnezeul nostru să izbăvească pe creștinii cei robiți de sub mâna turcilor. Și, sculându-se Maica Domnului de pe scaunul său, a luat Crucea și toți Sfinții s-au închinat ei, și mergând cu toții s-au apropiat de Fiul și s-au închinat Lui, iar Maica Domnului a zis către Dânsul: „Fiule prea dulce, vezi pe credincioșii robii Tăi cu ce frică stau înaintea Ta, căutând izbăvirea creștinilor și credincioșilor robilor Tăi și mă rog și eu bunătății Tale să-i miluiești, izbăvindu-i de cumplita robie”. Iar Domnul a zis către Născătoarea de Dumnezeu: „Cunoaște, Maica Mea, că din zilele prea păgânului împărat Mohamed am vrut să-i izbăvesc pe dâșșii, însă aceștia sunt nerecunoscători, iar de păcatele lor nu s-au pocăit. Și iar am plecat pe împăratul cel de acum să îi îmbrace pe dâșșii în haine negre, ca, văzând hainele cele negre, să își vină în simțiri; însă tot nesimțitori au rămas, mâniindu-Mă în toate zilele”.

Atunci a zis Împărăteasa a toate: „Fiul meu, pedepsește-i pe dâșșii cu bunătatea Ta precum știi, însă să nu fie supărați de vrămașii Tăi agareni (turci)”. Atunci a zis ei: „De vreme ce Maica Mea mijlocește către Mine pentru nemulțumitorii aceștia de creștini, pentru dragostea ta și pentru rugăciunile Sfinților Mei, îi voi izbăvi pe dâșșii în puțină vreme. Și, căzând Născătoarea de Dumnezeu și toți Sfinții, s-au închinat Domnului, iar Născătoarea de Dumnezeu a șezut în scaunul său.

Deci, sculându-se toți Sfinții, după rânduială, câte doi, și închinându-se, sărutau bedernița Stăpânului Hristos și, mai pe urmă de tot, am mers și eu, împreună cu Mucenicul Anastasie. Și eu, nevrednicul, apropiindu-mă de Stăpânul Hristos, am zis: „Doamne, ajută-mi!”. Atunci mi-a zis: „Daniile, vezi să nu îndrăznești a mărturisi pe față, că

mare primejdie ți se va întâmpla ție”. Atunci am zis: „Fie voia Ta, Doamne!”. Și îndată au ieșit doi tineri, îmbrăcați în veșminte strălucitoare, din Sfântul Altar, și, desfăcându-se în două acoperământul bisericii, S-a înălțat Domnul Iisus Hristos la ceruri, împreună cu toți îngerii, care stăteau împrejurul Lui, iar Sfinții, mulțumind Născătoarei de Dumnezeu pentru izbăvirea creștinilor, foarte veseli stăteau, iar din cei ce erau împrejurul Născătoarei de Dumnezeu, au poruncit zicând nouă cum că ne cheamă pe noi Împărăteasa; și mergând noi ne-am închinat ei și i-am mulțumit că m-am învrednicit a vedea venirea Fiului ei și a ei, însă m-am mâhnit căci nu m-am învrednicit de ceea ce doream eu.

Iar Maica Domnului mi-a zis: „Nu te mâhni pentru aceasta. Dacă ai fi mărturisit, mare vătămare s-ar fi întâmplat bisericilor și creștinilor. Și dacă ai fi mărturisit pe față, nu ai fi scăpat de viclesugurile lor, pentru că voiau să te închidă într-o casă împreună cu niște fete ca să te spurce pe tine prin viclenii, iar tatăl tău a fost pe aici mai înainte și a făcut multe feluri de vrăji, și i-au arătat lui vrăjitorii că te-ai făcut creștin și călugăr și vei veni în Constantinopol și nu se pricepe cum te-ai botezat și nepricepându-se, socotea de nu cumva în *Țara Românească* ai primit *Sfântul Botez*. Și, așteptându-te, au trimis un om anume, care se fățarnicea că este creștin, și te-au căutat pretutindeni, doar te vor afla, și au lăsat pe alții aici în oraș, cercetând, poate te vor afla. Însă ce trebuință este de a te face mucenic? Pentru că de vei păzi poruncile Fiului meu, vei câștiga împărăția cerurilor”.

Iar eu am zis: „Preacurată Doamnă, Născătoare de Dumnezeu, doream ca să se facă și părinții mei creștini”. Ea mi-a zis: „Să nu ai nici o purtare de grijă pentru părinții tăi, pentru că maica ta s-a săvârșit anul trecut și,

pentru rugăciunile tale, s-a mântuit, iar pentru tatăl tău nicidecum să nu te rogi, pentru că și înviere din morți de ar vedea nu va crede, că mari rele face el creștinilor”.

Și i-am zis: „Doamnă, Născătoare de Dumnezeu, un dar încă mai cer: să mă lași, aici în biserica ta, să aprind candelile și să slujesc”. Iar ea mi-a zis: „Să știi că, aceste candelile sunt totdeauna aprinse, de trei sute de ani și mai mult, iar aici nu poate om să rămână. Tu, însă, să te duci iară unde ai fost, dar la Sfântul Munte să nu te duci, pentru că s-au întâmplat multe ispite și vor veni și mai multe. Iar acestea, pe care le-ai văzut, care este adevărata slavă a Fiului meu, să le spui Arhiepiscopului Ptolomaidei”.

Și a venit un om și a intrat în biserică și a zis către ceilalți: „Spuneți Împărătesei că păgânul împărat, cu nedreptate, vrea să omoare pe arhierei și pe boieri”. Și îndată, sculându-se din scaun Născătoarea de Dumnezeu, au urmat toți după dânsa și noi dimpreună și, prin cântarea Născătoarei de Dumnezeu, îndată au căzut acolo semnele semilunii și s-au scufundat. Și apropiindu-se de mijlocul orașului au aflat pe arhierei și pe boieri cu mâinile legate dinapoi, iar pe trei arhierei și pe doi din boieri cu capetele tăiate. Dacă a văzut Născătoarea de Dumnezeu acestea, a făcut semn Sfântului Hristofor, care, luând sabia din mână gealatului i-a tăiat capul.

Deci, lăsând pe ceilalți acolo, a mers Născătoarea de Dumnezeu în casa tiranului împărat, care ședea în scaun, și a zis către dânsul Stăpâna și Pururea Fecioarea Maria: „Prea păgâne și fără de lege, cum ai îndrăznit a omorî pe arhierei și pe boieri?”. Iar el cu obrăznicie a zis către Născătoarea de Dumnezeu: „Cine ești tu care cu îndrăzneală ai intrat și vorbești cu acest fel de cuvinte?”. Iar cei ce erau împrejurul Născătoarei de Dumnezeu i-au zis lui: „Neîndumnezeitule, nu vezi pe Împărăteasa cerului și a

pământului, care a venit să te piardă pe tine?”. Și îndată răpindu-l Sfântul Hristofor din scaun l-a trântit jos și a șezut Născătoarea de Dumnezeu pe scaun și a zis către dânsul cu mânie: „Pentru care pricină nelegiuitule ai omorât amar pe arhierei și pe creștini și pe ceilalți ai vrut să-i omori? Ce rău ți-au făcut, ei, ție?”. Iar tiranul a zis către dânsa: „Pentru aceasta i-am omorât pe dâșii, că au scris vrăjmașilor mei și potrivnicilor ca să vie asupra mea; ba am vrut să-i omor pe toți”. Dar Maica Domnului i-a zis: „Nu aceștia au scris, prea necredinciosule, vrăjmașilor tăi; ci eu îi aduc asupra ta, vrând a te sfârâma pe tine și pe neamul tău, pentru că nu mai pot suferi vătămarile tale cele mari și pagubele și nedreptățile tale ce le faci creștinilor”.

Sculându-se din scaun, Născătoarea de Dumnezeu, au încuiat toate casele din palat; și împreună cu toți Sfinții (purtând scaunul ei împreună), urma și Sfântul Hristofor (împreună cu dâșii). Și mergând au ajuns la o poartă și numai cât a făcut semnul Sfintei Cruci și s-a deschis, și acolo era o biserică și candelile erau aprinse și erau trei arhierei îmbrăcați cu podoaba cea arhierească, și văzând pe Născătoarea de Dumnezeu s-au închinat ei, zicând: „Mulțumim ție, Doamnă Născătoare de Dumnezeu, Împărăteasa cerului și a pământului, că vrei să izbăvești pe toți smeriții creștini”. Și iarăși acolo au rămas și lăsând scaunul în biserică, am venit iarăși la locul unde erau arhierii și boierii cei legați și cu porunca Născătoarei de Dumnezeu s-au dezlegat prin Sfântul Mucenic Hristofor toți cei legați; și toți, căzând, s-au închinat ei, zicând: „Mulțumim ție, Prea Slăvită Împărăteasă, că ne-ai scos pe noi toți din porțile iadului și ne-ai izbăvit de această mare nevoie”. Iar ea a zis către dâșii: „Nemulțumitori sunteți, fiindcă v-ați făcut și urători către mine. Au nu sunt eu ceea

ce am izbăvit cetatea aceasta de atâta primejdii? Acum mergeți în pace și nu fiți nemulțumitori către Făcătorul de bine”.

Atunci a zis Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu către Născătoarea de Dumnezeu: „Cum am lăsat pe acești trei arhierei ce zac aici omorâți de nelegiuitul împărat?” Și a zis Maica Domnului către dânsul: „Vezi pe aceștia? Nici pe Dumnezeu nu L-au odihnit întru dâșii, nici pe mine, Maica Lui. Și nu numai că s-au lipsit de viața aceas-ta trecătoare, ci au luat și munca cea veșnică”.

Și, ieșind din palat, am mers la Sfânta Biserică Sofia și Maica Domnului, ținând aproape de dânsa pe Anastasie, Mucenicul, a zis către dânsul: „Fiule, ia pe Daniil și să mergeți la locașul lui Constantin, împăratul, ca și acolo să se închine”. Și Maica Domnului, cu toți Sfinții, a intrat în Sfânta Sofia. Iar eu, cu Mucenicul Anastasie, am umblat cale destulă și am mers în biserică care acum se numește Migit, și, făcând Sfântul Mucenic semnul Sfintei Cruci pe ușă, aceasta s-a deschis singură. Și am intrat înăuntru; și erau în geamie pângăriții de hogi (popi turcești), iar mucenicul luând o pârghie (lemn) i-a gonit afară. Intrând noi în altar, am văzut un acoperământ și, descoperindu-l, era sub dânsul o icoană a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu care slobozea raze și era prea luminată, pe care sărutând-o, mi-a zis Mucenicul: „Vezi această Sfântă Icoană? Când vor lua creștinii sceptrul împărăției turcești, atunci icoana va săvârși o mulțime de minuni, încât va învia și morții. Pentru aceasta și mare biserică îi vor ridica creștinii”. Și acoperind-o pe dânsa, am ieșit, mergând la casa mea. Atunci mi-a zis Mucenicul: „Mergi la biserică, pentru ca să ajungi utrenia”. Iar eu îl sileam pe dânsul pentru ca să mergem amândoi la Arhiepiscopul Ptolomaidiei, ca să îi vestim lui cele pe care mi le-a spus Maica

Domnului. Iar el mi-a zis: „Du-te singur și îi spune lui toate cele ce ai văzut că eu mă duc la slujba mea”; iar eu îl sileam să rămână împreună cu mine puțin și el a zis către mine: „Iată că și lumânarea s-a stins”. Și eu, deschizând ochii, am văzut lumânarea că se sfârșise. Și, slăvind pe Domnul și pe sluga Lui, pentru că a făcut Domnul mila Sa cu mine, am mers la biserică să cânt psaltirea.

Proorocia Sfântului Metodie

Arhiepiscopul Patarelor, care a fost la anii 278 de la Hristos și a pătimii în vremea împărăției lui Aurelian și s-a săvârșit prin tăiere cu sabie

Pentru cele ce au să fie în zilele cele mai de pe urmă ale lumii acesteia

Pe la anul șapte mii de la facerea lumii, se vor ridica ismailitenii și agarenii, adică cei ce se trag din Agar și din Ismail, care sunt turcii și tătarii și vor înconjura zidurile cetății Vizantie (Constantinopol) și vor aduna toate neamurile în cetatea de pe șapte munți. Câtă urgie, când te va înconjura mulțimea de oameni, și te vor stăpâni ca pe un lucru de nimic! Și zidurile cele frumoase vor cădea, ca un smochin putred și va călca pruncul (care se înțelege Ismail) asupra ta. Și va pune asupra ta sceptrul, iar întru dânsa nu va rămânea, și va pune mâinile lui pe Sfintele lui Dumnezeu Altare. Și cele sfinte nu le va primi, ci le va da fiilor pierzării; iar după aceea se va ridica șarpele cel adormit și va bate pe prunc și haina lui, cea împărătească, îmbrăcând-o, slăvi-se-va numele lui întru bune vestiri. Iar

fiii pierzării, întărind războiul, vor da fețele lor către apusul soarelui, și, vai de tine, cetate de pe șapte munți! Și așa va da șarpele cel adormit la moarte cuvioasă. Și va stăpâni asupra cetății de pe șapte munți neamul cel plăvit cincisprezece ani; și vor da și vor mânca dintr-însa mulți, spre izbândirea sfintelor.

Și vor stăpâni la răsărit trei purtători de grijă și la apus oarecare purtător de grijă (care este neamul) și cu dânsul împreună se vor scula șapte lupi (care sunt cele șapte puteri), la seamă sălbatici (lupi se înțelege neamul cel biruitor). Și îi vor bate pe ismailiteni și îi vor goni pe dâșii până la colonie, care se înțelege că este locul mutării. Și vor tulbura neamurile cele de acolo, care sunt ascultătoare credinței lor; și vor scorni cu grabă mare și cu mânie iute și vor împărți. Partea cea dintâi va ierna la Efes; a doua parte la Magulini; a treia parte la marginea câmpului mării la Pergam (lângă Smirna), iar a patra la Bitinia. Și vor înșira vase multe pe apă și vor călca hotarele ei; atunci se vor tulbura limbile care șed în unghiurile Ostrovului și se va ridica Filip cu 18 limbi și se vor aduna la Constantinopol și vor porni războiul, cum nu s-a făcut niciodată; și vor alerga pe ulițele cetății și multă vărsare de sânge se va face, încât va curge sângele ca pâraiele și se va tulbura marea până în adâncul noianului.

Atunci boul va striga; măgura cea uscată va plânge; (prin care se înțelege dealul din partea Droifului). Și atunci vor sta caii și se va auzi glas din cer, strigând: „Stați, stați! Pace vouă! Destul!”. Această izbândire se va face pentru cei nesupuși și neascultători. Și le va zice: „Veniți către părțile din dreapta orașului și acolo veți afla un om, stând cu multă întristare, rezemându-se între doi stâlpi (coloane), ștergându-și sudoarea de pe hainele sale și va fi cu barba albă, drept, milostiv și cu haine săracăcioase și

blând la fire, de vârstă mijlocie, și va avea la piciorul drept un negel în mijlocul lui". Și glas de înger se va propovădui: „Luați-l și-l încoronați pe acesta împărat”. Și, luându-l pe el patru îngeri purtători de viață, îl vor duce pe dânsul la Sfânta și marea Biserică a lui Dumnezeu, Sofia, și îl vor încorona pe el împărat și îi vor da lui în mâna dreaptă o sabie, zicându-i: „Îmbărbătează-te și te întărește, biruiește pe vrăjmașii tăi”. Luând el sabia de la îngeri, va bate pe ismailiteni și pe etiopieni și pe tătari și pe alte neamuri. Pe ismailiteni în trei îi va împărți: partea întâi o va taia cu sabia, a doua parte o va boteza, iar a treia parte o va goni cu mare mânie până la copacul singur (Mărul roșu). Și întorcându-se de la război, se vor deșerta comorile pământului și toți se vor îmbogăți, nimeni dintre dânșii nu va fi sărac și pământul își va da roada sa însutit. Iar din armele cele de război își vor face fiare de plug și seceri. Și va împărăți 15 ani, iar după moartea lui va împărăți altul 11 ani, și acesta va vedea moartea sa mai înainte de vreme, mergând în Ierusalim, unde este împărăția lui Dumnezeu, iar după el vor împărăți patru feciori ai lui. Cel dintâi va împărăți la Roma, iar cel de al doilea va împărăți la Alexandria, al treilea la Tesalonic, iar al patrulea la Constantinopol. Și aceștia, ridicând război între dânșii, pe preoți și pe călugări îi vor lua la oaste; și nici unul dintre dânșii nu se va mântui.

Și, nefiind vreun bărbat de folos, ca să fie pus împărat pe pământ, va împărăți o muiere spurcată și fără de rușine. Și aceasta va spurca Sfintele Biserici și Jertfelnicele lui Dumnezeu și, stând în mijlocul Constantinopolului, va propovădui, zicând cu mare glas: „Cine este Dumnezeu afară de mine și cine va sta împotriva împărăției mele?”. Și, îndată, se va cutremura Constantinopolul și se va scufunda cu totul în pierzare și numai cele ce se

cheamă „măguri uscate” se vor vedea. Și trecând prin Constantinopol corăbierii vor zice: „Aici a fost Constantinopolul cel vestit și lăudat în lume!”. Și așa, va împărăți altul la Tesalonic, puțină vreme, și se va scufunda și acela și după aceasta se va scufunda și Smirna și Cipru, de furtună, în mare.

După aceea, va împărăți antihrist și va face minunate și ciudate minuni, atâtea încât vor rățăci mulți de la dreapta credință, iar de va fi cu puțință și pe cei aleși. Și îi va mări și îi va slăvi pe jidovi și va dezrădăcina Bisericile lui Dumnezeu și le va preface în capiști idolești; și va fi foamete și ciumă în toată lumea, iar apele se vor usca și pâraiele și lacurile vor seca și ploaia nu-și va da roada sa pe pământ. Și va stăpâni, prea bestematul, trei ani și șase luni.

Atunci va trece anul ca luna și luna ca săptămâna și săptămâna ca ziua și ziua ca ceasul și ceasul ca minutul, pentru robii cei aleși ai lui Dumnezeu. Iar după împlinirea acelor trei ani și jumătate, va ploua Dumnezeu cu foc asupra pământului, și îl va arde de trei coți adâncime. Atunci va striga pământul către Dumnezeul și Ziditorul său, zicând: „Curat sunt înaintea Ta, Doamne, și întru mine nu este greșală”. Atunci, cerul, ca o carte se va înfășura, iar îngerii vor trâmbița, și la ale lor glasuri vor învia morții. Și cei drepti vor sta de-a dreapta Împăratului ceresc, iar cei păcătoși de-a stânga; și dreptii vor moșteni cereștile bunătăți, iar păcătoșii veșnica muncă a focului nestins, și viermele cel neadormit, cu slujitorii lui antihrist, care i-au înșelat.

Iar pe noi să ne învrednicească să dobândim veșnicele bunătăți, pe care le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe Dânsul, a Căruia este slava, cinstea și închinăciunea în veci. Amin.

Proorocirea

Sfântului Andrei cel Nebun pentru Hristos

*care a fost în vremea împăratului Leon cel înțelept al
Tarigradului, la anii 882*

Odată, liniștindu-se, Epifanie cu Cuviosul Andrei, l-a întrebat ucenicul pe acesta, zicându-i: „Spune-mi, părinte, te rog, cum are să fie sfârșitul lumii acesteia? Când are să fie începutul durerilor? Și cum vor cunoaște oamenii că este aproape sfârșitul lumii și prin ce semne vor fi arătările? Și cum se va strica orașul acesta, noul Ierusalim, adică Constantinopolul, și ce se vor face Sfintele Biserici, Sfintele Cruci, Sfintele Icoane și Sfintele Moaște ale Sfinților? Te rog, arată-mi, pentru că te știu pe tine și pe cei asemenea cu tine. Că a zis Domnul Dumnezeu: „Vouă vi s-a dat a ști tainele împărăției cerurilor și cu cât mai mult ale lumii”.

Iară Cuviosul a zis: „Ascultă, fiule, pentru începutul durerilor și sfârșitul lumii și celelalte:

În zilele cele mai de pe urmă, se va ridica împărăția dintru cei săraci și va împărăți în multă dreptate și vor înceta toate războaiele și va îmbogăți pe cei săraci și va fi ca în vremea lui Noe, dar nu după vicleșugurile celor de atunci, ci cu liniște, și îi va îmbogăți pe toți oamenii. În zilele acelea se vor afla oamenii în multă pace: mâncând și bând, însurându-se și măritându-se și fără frică de război și nepăsători făcându-se la cele pământești. Și pentru că nu vor fi războaie, vor prefăce săbiile lor în seceri și sulitele lor în fiare de plug. Și, după aceasta, își va întoarce fața sa spre răsărit și îi va smeri pe fiii lui Agar (adică

pe turci) pentru că i-a urgisit pe dânșii Dumnezeu pentru pângăritele lor fapte și pentru păgânătatea credinței lor. Și se va ridica împotriva lor împărăția romanilor (adică a grecilor), ca să-i surpe pe dânșii cu fiii lor cu tot. Îi va supune cu foc, iar cei căzuți în mâinile romanilor vor fi trecuți prin foc; și se va înființa împărăția Iliricului, de la Tesalonic până la Albania. Și împărăția romanilor va supune Egiptul și își vor întinde romanii mâna lor cea dreaptă pe mare și vor îmblânzi pe neamul cel plăvit (slav) și va ține împărăția lor 32 de ani. În vremea acestui împărat nu se va lua bir de la nimenea timp de doisprezece ani, nici daruri, și se vor zidi Sfintele Altare și se vor înnoi bisericile cele ruinate și nu va fi nedreptate, nici nedreptățitori, nici nedreptățiți, pentru frica lui.

Va face pe oameni cucernici și bine cinstitori de Dumnezeu și pe cei fără de lege și pe marii tirani îi va omori. În vremea acestui împărat tot aurul cel ascuns în pământ, cu voia lui Dumnezeu, se va da lui; și atâta va fi de mult, încât îl vor risipi cu lopata în orașul lui. Și se vor îmbogăți cei mari ai lui și se vor face săracii ca împărății de bogați și boierii vor fi foarte râvnitori și vor goni pe toți evreii din orașul Domnului și nu se vor afla. Vor înfri-coșa pe toți orășenii lui, să nu se afle în orașul lui cântăreți cu chitara, nici cântăreți din gură, și pe alte urâcioase organe le va urî și le va desființa din orașul Domnului. Și va fi atunci mare bucurie și veselie și toate bunătățile se vor deschide, cele pământești și cele de la mare, ca în zilele lui Noe, care se bucura în pustiu până când a venit potopul. Și după ce va trece această împărăție, vor începe anii durerilor.

Atunci va răsări un oarecare fiu, fără de lege și va împărăți în acest oraș și va face cele care nu s-au făcut de la începutul lumii, nici nu se vor mai face. Și dacă va sta

la împărăție, va scoate dogme și va pune legi, pline de toată păgânătatea, ca să se însoare tatăl cu fiica sa și fiul cu mama sa și fratele cu sora sa. Și care nu-l vor asculta pe dânsul, cu moarte silnică vor muri și care vor muri astfel, adică, neprimind dogmele lui, în ziua judecării, la a doua venire a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, se vor rânduie la un loc cu Sfântul Ioan Botezătorul.

Acest împărat va însura pe călugării de prin mănăstiri cu sila, și pe preoți. Această silnicie este mai rea decât uciderea. Și acest împărat va curvi cu mama sa și cu fiica sa. În vremea aceea, prea blestemata desfrânare a curviei, o vor lua oamenii cei proști și neînțelegători; și vor lua slobozenie de a face curvie cu surorile lor și cele de asemenea; și se va sui pângăriciunea și putoarea, ca o urăciune, înaintea lui Dumnezeu și Se va mânia cu amar Domnul Dumnezeu. Și va privi spre tot pământul și va porunci tunetelor și trăsnetelor sale din înălțime, și va aduce mare frică. Multe orașe vor fi arse de foc și mulți oameni, de vuietul acelor înfricoșate tunete și de spaimă mare, vor muri rău, și mulți vor arde de foc. Vai, pământului, de înfricoșarea Atotțiitorului și de acea nemărginită urgie și mânie a lui Dumnezeu, cea trimisă în toată lumea, pentru că se va pierde, iar acel împărat se va da în focul cel nestins!

Fericiți cei ce vor locui în Roma în zilele acelea, în Aminapetra, în Sirovilo și în Carnopol, pentru că numai în aceste orașe va fi liniște. Iar în toate celelalte orașe și locuri vor fi războaie și tulburări multe, după cum s-a zis mai sus. Vor fi mai înainte-vestiri de tulburări și războaie și altele.

După aceasta se va ridica alt împărat în acest oraș; și acest sălbatic asin (măgar) și acest călcător de legi, care

va huli pe Dumnezeuul nostru Iisus Hristos și va strica credința celor dreptcredincioși creștini, va înființa închinarea de idoli și va face război cu Sfinții cei de pe pământ și se va face mare strâmtorare între fiii oamenilor.

Atunci se va arăta foc în chipul fulgerelor, înspăimântând cu înfricoșare pe toți cei de pe fața pământului, care se va lăți des și de multe ori cu semne înfricoșate, iar pământul se va umple de șerpi otrăvitori, care vor mușca pe oamenii cei ce se închină la idoli. Dar toate acestea sunt doar începutul durerilor.

Și după ce va pieri și acest împărat fără de Dumnezeu și se va desființa sceptrul lui, atunci va veni altul, din Etiopia, de cea mai întâi clasă despre care se zice că va împărăți doisprezece ani. Acesta va fi bun și iubit de toți și va împărăți cu pace, iar Sfintele Biserici cele ruinate, le va restaura; că, de bun ce va fi, va fi iubit de tot poporul și se va lăți dragostea Domnului asupra lui și asupra casei lui va fi bucurie și veselie. Iar după trecerea împărăției lui, va veni alt împărat, din Arabia, după cum s-a zis, și va împărăți un an. În timpul împărăției lui se vor aduna de către îngeri toate particulele, cele în toată lumea risipite, ale Sfintei și de viață făcătoarei Crucii Domnului (cu voința Nevăzutului Dumnezeu), și se va da Crucea în mâinile acestui împărat. Acesta va merge în Ierusalim la locul unde au stat picioarele Domnului nostru Iisus Hristos și unde S-a răstignit Domnul și cu mâinile lui va pune acolo Sfântul Lemn și coroana lui cea împărătească.

Atunci se vor scula în acest oraș trei tineri obraznici, proști și nefolositori, care vor împărăți o sută cincizeci de zile, în pace, și, după aceea, prin lucrarea diavolului, pizmuindu-se între dâșii, cel dintâi va veni la Tesalonic, zicând: „Prin acestea vei birui pe vrăjmaș, pentru că tu ești lauda poporului, că Dumnezeu prea te-a sfințit”. A-

tunci, va lua pe poporul său la oaste, de la şapte ani în sus; pe preoţi şi pe călugări îi vor încinge cu arme de război. Şi va face corăbii mari şi va merge la Roma şi, stând în porţile ei, va zice de trei ori: „Bucură-te, lăudată Roma! Sabia ta tăietoare, a deselor săgeţi, eşti tu prea gătită, a-ţi ţine religia ta, ca să nu cadă de la tine. Fericiţi cei ce locuiesc în tine”. Atunci se va scula la război neamul cel plăvit (slav) şi va intra în mijloc şi va alege pe cei aleşi ai neamurilor.

Al doilea tânăr, se va război în Mesopotamia şi asupra Ostroavelor Ciclade şi va înarma pe preoţi şi pe călugări cu mare împotrivire contra celorlalţi; şi va veni la buricul pământului (după cum zic unii, ar fi la Alexandria), cu mare mânie, şi va aştepta pe vrăjmaşii lui, cu care va face război, ca să-i biruiască.

Al treilea tânăr va face război în Frigia, care este Galatia (în Asia mică) şi în Armenia şi în Arabia. Apoi, chemat fiind, va veni la Tesalonic, mai înainte încredinţat fiind că în veac nimeni nu-i va sta împotrivă. Şi va veni acesta cu popor netăiat împrejur, adică cu poporul care nu este sub stăpânirea lui (supus) dar nici vrăjmaş lui; şi când se vor aduna aceste armate faţă în faţă, atunci se va încinge înfricoşat şi puternic război, şi se vor tăia unul pe altul, bucăţi, ca oile la tăiere şi se va vărsa sângele romanilor ca pâraiele şi ca ploaia cea mare, încât nu vor mai rămânea ostaşi. Şi se va amesteca atunci marea cu sângele celor morţi, în acest loc, până la depărtare de 12 stadii. Toate femeile vor rămânea văduve, aşa că şapte femei vor cere un bărbat şi nu vor găsi; iar tinerii se vor însura înainte de vârstă şi se vor silnici la curvii, ca porcii. Fericiţi, şi de trei ori fericiţi, acei ce în vremea aceea vor fi în munţi şi, prin peşteri fugind, vor sluji lui Dumnezeu, pentru că aceste răutăţi nu le vor vedea. Cei ce vor fi de-

osebiţi, vor aştepta mare milă în partea dulcilor mieluşei, care sunt gătiţi a se jertfi pentru dulcele Hristos, de către vicleanul (drac) antihrist.

Atunci, nefiind bărbat vrednic de a se pune împărat, pentru că au murit toţi în războaie, se va ridica de la Marea Neagră un viteaz rău şi înrăutătit şi va împărăţi în acest oraş, Constantinopol, cu fiica lui. După moartea acestui bici al diavolului şi al poruncilor lui amăgitoare, va împărăţi fiica lui. În zilele ei se vor înjunghia oamenii pe drumuri şi prin case; va înjunghia fiul pe tatăl său şi tatăl pe fii şi fiica pe maică-sa şi maica pe fiică-sa şi frate pe frate şi prieten pe prieten, şi se vor face mari răutăţi şi urâciuni în oraşul acesta.

Acestea se vor face şi înăuntrul bisericilor. Se va face amestecare de sânge şi vor cânta din chitări şi din alte instrumente prin biserici; jocuri, ghiduşii sataniceşti şi alte măscărăciuni se vor face, pe care niciodată nu le-au mai văzut oamenii, nici nu le-au mai auzit, nici nu le vor vedea până în vremea aceea. Pentru că împărăteasa aceasta pângărită şi prea spurcată şi necurată se va numi pe sine zeiţă şi va cere a se bate cu Dumnezeu şi a se lupta cu El; şi cu împuţiciunile ei va pângări Sfintele Biserici şi cu pângăriciunile ei va spurca tot poporul. Atunci, îşi va întoarce faţa sa cu totul înspre rele şi va răpi Sfintele Vase bisericesti, Sfintele Icoane, Sfintele Cruci, Sfintele Evanghelii şi toate Sfintele Cărţi, pe care, făcându-le grămadă mare, le va arde, prefăcându-le în cenuşă; şi va căuta Sfintele Moaşte ale Sfinţilor, ca să le piardă şi nu le va găsi, că nevăzut, cu a sa putere, Dumnezeu le va muta din acest oraş în altă parte. Şi atunci pângărita împărăteasă va strica Sfânta Masă a Marelui Dumnezeu din Biserica Sfintei Sofia şi toate Altarele le va răsturna şi le va strica. Şi va sta către răsărit, ca în chip de rugăciune, hulind pe Dum-

nezeu și zicând: „Nu voi fi nepăsătoare față de Tine, Dumnezeu, ca să Ți pierd numele Tău de pe fața pământului. Vezi, câte Ți-am făcut, neputinciosule, și nu ai fost în stare nici perii capului meu să-i vatâmi; așteaptă puțin și voi strica tăria și mă voi sui acolo la Tine, Dumnezeu, să vedem care este mai tare dintre zei. Și va stărui să pună mâna pe înălțime. Dar să le lăsăm la o parte pe celelalte, câte are să se mai facă în vremea ei.

Și de aici înainte nu va mai îndelunga Dumnezeu arcul Său și, cu neoprită mânia Sa și cu înfricoșata putere va întinde mâna Sa spre acest oraș și-l va lega pe el, puternic, cu secera puterniciei Sale și, tăind pământul dedesubtul acestui oraș, va zice apei celei din veac, pe care stă orașul, ca să-l înghită pe dânsul. Atunci apa, care cu multă frică și cu grabă și cu înfricoșat vifor va fierbe în cele de dedesubtul orașului acestuia, trăgându-l pe dânsul în jos, se va ridica la înălțime, ca o roată de moară. Așa cu sila se vor deschide sânurile pământului și cei ce se găsesc în mijlocul acestui oraș, vor fi trimiși în noianul pierzaniei.

Așadar, fiul meu Epifanie, orașul nostru se va pierde, pentru mulțimea răutăților și a fărâdelegilor, de care ți-am spus că vor urma în lume, precum Domnul nostru Iisus Hristos a zis că este începutul relelor. După această desființare a orașului nostru, sfârșitul lumii fiind aproape, după cum am mai zis, și după împlinirea vremii tuturor neamurilor, care la rândul lor, în diferite vremi au împărțit, va ridica Dumnezeu și scepтрul israilitenilor (prin antihrist), ca să împărătească în al șaptelea veac spre al optulea, pentru care a mărturisit Proorocul Isaia, zicând așa: „Va ridica Dumnezeu semn spre plinirea neamurilor, ce au stăpânit pe oile cele risipite ale lui Israil (adică pe creștini) printre neamuri și va aduna pe Israilul cel rătăcit

(adică pe evreii cei înșelați de antihrist) în sfânta cetate a Ierusalimului”. Și va fi atunci Israil ca și când au ieșit din Egipt, după cum mărturisește și Sfântul Apostol Pavel, care zice: *Când se vor împlini ieșirile neamurilor, atunci se va mântui tot Israilul.*

Acestea amândouă, de mai sus, se unesc cu cele spuse de Sfințitul Mucenic Ipolit (papă al Romei), care zice de venirea lui antihrist, că întâi evreii se vor înșela. Și Domnul nostru Iisus Hristos mărturisește aceasta, zicând: „*Eu am venit în numele Tatălui Meu și nu M-ați primit; iar acela va veni în numele lui și îl veți primi pe el*”.

Așadar, îi vor aduna pe toți evreii în cetatea Ierusalimului, pe care o va da lor, ca să nu mai zică ei: „Dacă ar fi voit Dumnezeu să ne miluiască pe noi, ne-ar fi dat iarăși locurile noastre și era să credem în Hristos și nu L-am fi omorât pe el, că a iubit mai mult pe neamuri decât pe noi”. Și acum, dacă i-a adunat, n-au ce să mai zică, fiindcă i-a adunat și și-au luat drepturile lor; și iarăși au rămas în necredință.

Așadar, îndată ce se va arăta antihrist, vor crede în el, că îl vor primi pe el (pe antihrist) după cum zice înfricoșatul cuvânt al Fiului lui Dumnezeu; pentru că Domnul nostru Iisus Hristos, Cel Unul-Născut, nu minte, El care a zis: „*Eu sunt calea, adevărul și viața*”.

De nu i-ar fi adunat pe evrei, ar fi putut a-și face îndreptare (dezvinovățire). Pentru că Sfântul Apostol Pavel a zis că au să se mântuiască, însă nu și din iad, ci numai din risipirea la care au fost supuși 1815 ani în țări străine, sub jugul neamurilor, și de multa necinste ce li s-a făcut. Și se vor aduna în ale lor, după cum am zis mai sus, însă din iadul cel veșnic nu se vor izbăvi, nu; pentru că nu i-au putut pleca, ca să creadă în Fiul lui Dumnezeu. După atâtea pedepse, cum se vor pleca, mai ales acum, aflându-se

în atâtea bucurii și veselii?”.

Și a zis ucenicul Epifanie: „Acestea, lasă-le Cuvioase. Numai să-mi spui, pentru ce zic unii că nu se va scufunda Sfânta și marea Biserică a lui Dumnezeu, Sofia, ci, cu nevăzute puteri, va sta sus, în văzduh?”.

Iar Cuviosul a zis: „Ce zici, fiule? Tot orașul scufundându-se, biserica cum poate să rămână, că cine va avea grijă de ea? Oare, Dumnezeu în locașuri de mâini locuiește? Însă nu sunt minciuni cuvintele cele zise, pentru că va rămâne afară un stâlp al bisericii, cel dintâi, în care sunt Sfintele Piroane ale Domnului. Numai acesta va rămâne afară, iar corăbierii care vor veni, vor lega de el frânghiile lor. Și vor plânge și se vor tângui, cei ce umblă pe mare, zicând: „Vai! Vai, nouă! Că cetatea noastră cea mare, cu care făceam negoț, s-a scufundat”. Și această plângere va ține patruzeci de zile, iar după acele zile se va muta împărăția Romei la Tesalonic. Atunci și sfârșitul lumii se va apropia. Și se vor face lucruri înfricoșate. Pentru că, în acel an, va deschide Dumnezeu îngrăditura zidurilor, care este la porțile de la Vandalia (Marochini), porți pe care le-a închis Alexandru Macedon. Și vor ieși de acolo șaptezeci și doi de împărați împreună cu poporul lor, care se numesc neamuri vandale (sălbatic), cele mai pângărite și mai spurcate neamuri de pe fața pământului și care se vor risipi în toată lumea și vor mânca carne de oameni vii și sângele lor îl vor bea; vor mânca câini și șoareci și broaște și vor mânca și altele, mai necurate. Vai, de toată lumea pe unde vor călca aceștia! Dumnezeuul meu! Bine ar fi fost ca în zilele acelea să nu mai fie creștini în lume, dar știu că tot au să fie; și se va întuneca văzduhul, amenințând răzbunarea lui Dumnezeu, pentru urăciunile pe care le vor face aceste neamuri necurate.

Soarele se va preface în sânge, luna și stelele vor înceta de a mai lumina, văzând răutățile ce se vor face de aceștia pe pământ, pentru că acești oameni spurcați vor căuta să mănânce și pământul, iar Sfintele Biserici, le vor preface în grajduri și vor face într-insele pângăriri, ungând Sfintele Vase cu spurcăciuni. Atunci locuitorii pământului vor fugi în ostroavele Ciclade; pentru aceea va plânge Asia pentru ostroave și ostroavele pentru Asia, fiindcă nu vor merge la dâșii noroadele; și vor plânge 660 de zile. Atunci se va ridica satana, antihrist, din seminția lui Dan, nu cu puterea lui — să nu fie! — dar l-a lăsat pe dânsul Dumnezeu vas spurcat ca, printr-însul să se împlinească proorociile Proorocilor; că satana va fi slobozit din legăturile iadului, unde l-a legat Dumnezeu, și va intra într-un vas al său (adică într-un om necredincios, care va avea puterea lui antihrist). Și se va naște dintr-o muiere spurcată, evreică, și se va mări și se va face împărat. Atunci va începe a-și arăta înșelăciunile lui, după cum a zis Sfântul Ioan Evanghelistul și Proorocul Isaia: „Vai, bisericilor, celor din neamuri”. Atunci se va arăta Proorocul Ilie și Enoh și Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu și vor propovădui, descoperind înșelăciunile lui antihrist, despre a doua venire a lui Hristos. Cu amar îi va munci pe creștini preablestematul antihrist, până la cea mai de pe urmă răsflare; iar câți nu se vor lăsa amăgiți, se vor mântui și prietenii ai lui Hristos se vor arăta. Fericiți vor fi toți Sfinții, dar mai fericiți vor fi Mucenicii din vremea lui antihrist; fericiți și de trei ori mai fericiți; pentru că mare slavă li se va da în vecii vecilor.

Așadar, antihrist va omorî mai întâi pe cei trei Prooroci: pe Ilie, pe Enoh și pe Sfântul Ioan Evanghelistul și după dâșii pe toți cei ce nu vor primi credința lui; cu moarte amară îi va omorî. Atunci se va face războiul între

antihrist și Hristos și se va cunoaște sfârșitul. Se va descoperi atunci marea mânie și urgia lui Dumnezeu și se vor face semne înfricoșate: fulgere, tunete, trăsnete și vuiete, așa că de multe tunete se va cutremura cerul și va tuna îngrozitor. Cine, atunci, din oameni nu se va înfricoșa și nu se va înspăimânta, fiul meu prea iubit? Acestea făcându-se, fericiți vor fi toți câți nu s-au depărtat de Cel Unul-Născut din Sfânta Fecioară și de Dumnezeu Născătoarea Maică! Fericiți vor fi câți, pentru dragostea lui Hristos, au urât și au muștră pe antihrist și, cu bărbăție, pe balaur muștrându-l în față și vicleniile lui în față i le-a dezvăluit. Aceștia sunt frumoșii luminători și prietenii de aproape ai lui Hristos, luminoase mărgăritare, cu inimile dulci, care în Tatăl și în Fiul și în Sfântul Duh, în Sfânta și cea de o ființă Treime au crezut”.

Acestea, zicându-le, Prea Cuviosul Andrei, Epifanie, ucenicul său, le asculta (pe cele ce au să fie în lume) și suspina din adâncul inimii, pentru că era mult-compătimitor.

Pe urmă l-a rugat pe Cuviosul ca să-i spună cum au să se sfârșească oamenii de pe pământ și cum o să se facă învierea cea de obște? Și i-a răspuns Cuviosul:

„Pe unii îi vor omori păgânii, alții vor muri de dese războaie, iar pe alții, care vor fi creștini, îi va omori antihrist pentru Hristos. Iar pentru cei ce au crezut în antihrist, va trimite Domnul Dumnezeu fiare sălbatice și păsări zburătoare, care vor avea cozile lor înveninate și otrăvitoare pline cu țepi, ca să înțepe pe oamenii aceia care nu vor avea semnul pecetei lui Hristos întreg și fără de lipsă pe frunțile lor și așa vor muri toți oamenii de aceste răni înveninate și otrăvitoare. Atunci, pe Sfinții care se vor afla în pustie, care s-au ascuns de antihrist, pe aceia care sunt scriși în cartea vieții, îi va lua Domnul, pe toți, cu

Duhul puterii Sale, și îi va duce la sfânta cetate. Atunci va fi legat antihrist cu toți dracii lui, și prinși fiind, vor fi dați în mâinile îngerilor celor înfricoșați și vor fi păziți până înaintea Judecării, pentru sufletele pe care le-au pierdut. După aceea, vor trâmbița Sfinții Îngeri și vor învia toți oamenii cei morți, fără de stricăciune, după cum zice Sfântul Apostol Pavel, și se vor preface trupurile lor, într-o clipă, din stricăciune în nestricăciune și vor fi răpiți în nori în întâmpinarea Domnului în văzduh. Fiule, când se vor vedea pângăritele neamuri intrând în lume, și urâciunea pustiirii stând în locul cel sfânt (adică antihrist), atunci se va cunoaște că lângă ușă este, iar după puțină vreme va veni Judecătorul tuturor”.

Acestea toate le-a zis Sfântul Andrei, iar eu, Epifanie, smeritul, scriitorul acestei proorocii, am fost împreună-priveghetor la toate acestea. Și, lăsând pe Cuviosul rugându-se, singur, eu m-am dus la biserică.

Proorocirea unui Sfânt

*care s-a găsit în Mănăstirea Decapoliei,
cu hramul Sfântului Benedict, la anul 1775*

A fost găsită într-un mormânt, în mâna unui Sfânt, scrisă pe tablă de plumb, însă când a fost proorocită nu se știe. Era scrisă așa:

„Cutremur mare va fi în toată lumea la anul 1740. La anul 1760 Africa va arde cu foc și Roma sânge va vedea (cine va voi ca să știe despre Roma să caute în Istoria cea mică bisericească și va găsi pentru aceasta, la anul amintit, lupta papilor de la apus cu calvinii, când mult

sânge s-a vărsat). La anul 1790 mânia lui Dumnezeu în tot pământul și nu va fi dragoste. La anul 1800 puțini vor cunoaște pe Dumnezeu. La anul 1845 va fi numai un păzitor. La anul 1860 sfărâmarea leului, a părții răsăritului și a Austriei. La anul 1880 se va scula un bărbat mare și va smeri pe ursul crivățului și va smulge penele vulturului Austriei. La anul 1990 luminile se vor stinge și va fi o turmă”.

Făcându-se socoteală din anii cei vechi de la facerea lumii, avem anul 7498, iar de la Hristos 1298. Și avem acum, de la Hristos anul 1900. La greci am găsit scris, că crivățul este Germania, iar nu Rusia, căci Rusia este la miazănoapte.

Tâlcuire

După cum se zice mai sus, la anul 1880 se va scula un bărbat mare și va smeri pe ursul crivățului, mi se pare că are să fie Japonia, fiindcă cu adevărat Japonia a smerit Rusia. Japonia, acesta are să fie bărbatul cel mare, fiindcă toți câți au venit au robit tot creștinismul. Tătarii și alte nații, tot dintr-acolo au venit, și au să mai vină, după cum zic Scripturile despre Gog și Magog, care este China; aceștia au să vină în zilele cele mai de pe urmă, după cum zice Proorocul Iezechiel la cap. 34 și 39.

Din vedeniile Sfântului Nil Athonitul

- Izvorătorul de mir -

A zis Cuviosul Părintele nostru Nil: Părinții cei mai dinainte ziceau rugăciunea întreagă și desăvârșit: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiule și Cuvântul lui Dumnezeu, pentru Născătoarea de Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul”. Iar cei de după dâșii au lăsat pe Născătoarea de Dumnezeu și zic: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă!”. Iar cei de pe urma lor au lăsat pe Fiul lui Dumnezeu și zic: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”. Iar monahii vremii de acum au lăsat Doamne și se nevoiesc numai pentru aur, și zic: „Iisuse, miluiește-mă”. Iar cei mai de pe urmă o să lase și pe Iisus și o să zică numai „miluiește-mă”, neștiind cum să se mai poarte și nici nu o să cunoască cine să-i miluiască. Pentru aceasta zic: când va veni de patru ori câte 25 de ani, adică 100 de ani, de la 1775 până la 1875, oare atunci în ce stare o să ajungă viața noastră monahicească? Și după aceasta, când vor mai trece de trei ori câte 25 de ani: adică de la 1875 până la 1950, care este la mijlocul veacului al optulea de la facerea lumii, adică la 7500, oare câtă tulburare are să se facă de la 7400 până la 7500? Ce răpiri o să se facă, ce amestecări de sânge? Adică se vor însura rudeniile între ele, stricări de copii, sodomii, preacurvii, curvii și toate alte fărădelegi pierzătoare. Și o să se întrebe neîncetat și nu o să găsească nici începutul nici sfârșitul; și atunci are să vie și sfârșitul agarenilor (turcilor), cea mai de pe urmă și amară iarnă. Căci atunci are să fie scârbă și strâmtorare în toată lumea.

După pierzarea agarenilor, pe urmă are să se facă al optulea sobor și are să se facă o adunare care o să șadă pe 12 scaune. Și aceștia au să aleagă binele din rău; dreapta credință din eresuri, după cum la arie se alege grâul din paie; grâul pentru oameni, iar paiele pentru foc. Și are să se facă pace, însă puțină vreme (după cum zice Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos, 32 de ani) și pe urmă iarăși au să se întoarcă oamenii la vicleșuguri spre pierzare și nu o să se socotească între frate și soră, tată sau mamă; că fiul se va împreuna cu mama lui și fratele cu sora lui și nu vor vrea să asculte de nimeni, ci vor avea numai o stăpânire spre curvie, ca la Sodoma și Gomora și la cele mai rele. Că fratele va avea de muiere pe sora lui și fiul va avea de muiere pe mama lui; și va omori fiul pe tatăl lui ca să curvească în slobozenie cu mama lui; și alte mii de răutăți se vor face (Acestea se vor face în vremea împăratului al doilea după căderea turcilor de la împărăție). Și cu cât vor spori răutățile, cu atât și nerodire se va face.

Se vor da oamenii la îndulciri, la răpiri, minciuni, la curvii, la sodomii, la mândrii, la nedreptăți, la deznădăjduire, la lenevirea de cele bune, la învârtoșarea inimii, la pomenirea de rău, la vrăjbi, la iubirea de averi și de argint, și precum cel iubitor de avuție învisterește în răpitorul său vas, așa va fi și venirea lui antihrist. Fiindcă mai înainte au să se întunece simțirile oamenilor cu nesimțirea întunericului, — și se vor întuneca oamenii de patimi, după cum zice Apostolul Pavel: „Pentru că nu au primit adevărul Evangheliei, le-a dat Dumnezeu duhul înșelăciunii patimilor, ca să se îplinească întru dânsii fără de lege”.

Sunt 25 de ani de când s-au întors oamenii spre mai rău, adică de la anul 1785 încoace pierzarea a stăpânit. Dar când vor mai trece alți 25 de ani, la ce ticăloasă stare

are să înainteze lumea? Și după acestea, până la anul 7500 de la facerea lumii, vor urma toate relele lui antihrist.

În veacul deșartei viețuirii rânduiala monahiceștii așezări se desparte astfel: cei de dimineață se aseamănă cu flacăra focului, cei de la amiază cu cărbunii cei aprinși, iară cei de seară cu spuza cea amestecată cu cenușa, care rămâne de la cărbunii cei aprinși. Iarăși, cei de dimineață se aseamănă cu litera Alfa, iar cei de la amiază cu „Mi” și „Ni”, iară cei de seară cu F. Adică, fero, fero, care în limba noastră înseamnă ad-o, ad-o, ce închipuiește nesațiul iubirii de agoniseală și adunări fără de sațiu, precum: iubirea de sine și de a stăpâni, a nedreptăți, iubirea de argint, iubirea de mândrie, de slava deșartă, cămătărie, a se prizoni unii pe alții, a răpi dreptul altuia și a-l stăpâni ca pe al său și altele ca acestea. Că iubirea de argint îl face pe călugăr a urî calea cea strâmtă și necăjită și a iubi mai mult odihna și lenevirea, care este povățuitoare și învățătoare la toată răutatea. De la patriarhi până la împărați și până la monahi și la cei mai de pe urmă săraci, aceasta (iubirea de argint) nu ne lasă să intrăm prin ușa cea strâmtă și necăjită; pentru că iubim cele ale lumii acesteia și suntem pătimiși la ele și cel mai întâi este pântecul. Litera H, care pe grecește se zice: „hir-hirotera” — că din rău în mai rău va merge, în jos. Cu litera H se va începe după moartea împăratului celui bun, care va fi pus de îngeri după căderea turcilor. Căci de la al doilea împărat al Constantinopolului au să înceapă anii durerilor și tot spre mai rău va merge până la sfârșit. Litera „Psi” înseamnă „psevma”, adică minciuna, căci la vremea aceea va împărăți minciuna, care este antihrist. Iară litera Omega „ω” înseamnă sfârșitul tuturor, arătând a doua venire a lui Iisus Hristos.

α μ η ν ρ ϑ χ ψ ω
vib. Eng. Vint. Ind.

Proorocie despre sfârșitul lumii

Din cele ce se vor ivi pe la anii 1950 de la Hristos, am însemnat aici puține. Vor fi de obște în gurile tuturor, lucrările cele mai înfricoșate și nimeni nu le va păzi: răpiri, nedreptate, zavistie, lux, desfrânare, nerușinare, iubire de sine, dărpănarea averii și a cinstei, ambiția cea fără de nici un folos. Și vai de acele locuri în care vor fi unele ca acestea, că nici pământul nu-și va mai da roadele sale, cele hrănitoare (care satură). Pe vremea aceea se vor arăta lucrurile lui antihrist, ca iarba, primăvara, când începe a încolți. Cinstea către cele sfinte va fi ca argintul cel spoit pe aramă. În vremea aceea mulți se vor socoti drept învățați, dar numai din gură; însă ploaia cea fierbinte, din focul învățaturii celei sănătoase la unii din oameni, se va veșteji, căci, când colțul acestor buruieni (adică învățăturile cele otrăvitoare ale lui antihrist) se vor ivi, poate se va mai prelungi răul lumii, însă tot el va birui. Ține minte cele ce ai auzit de la mine, vestește în lume pentru semnele sfârșitului lumii, când vor fi; și chiar timpurile anului, cele patru, cu multă prefacere se vor schimba (aici zice despre timpul lui antihrist, despre cei trei ani și jumătate).

Cuvânt despre venirea lui antihrist și pentru sfârșitul lumii

al Cuviosului Nil Athonitul – Izvorătorul de mir

„Când se va înmulți fărădelegea, toate prihănimile și fărădelegile lumii au să se adune într-o necurăță fiică a curviei, care are să fie locaș al preacurviei.

Doamna noastră, Născătoarea de Dumnezeu, a fost Preacurată înainte de naștere, Curată în naștere și după naștere, și a născut pe Emanuel, Cel fără de păcat.

Acea necurăță fiică, mama tuturor fărădelegilor și a spurcatului antihrist, are să fie o curvă necurată și preacurvă în toată viața ei. La această necurăță au să se adune toate fărădelegile lumii și are să nască pe fiul pierzării și, din pricina lipsirii Darului Sântului Duh de la oameni, pentru păcatele și fărădelegile lor, o să se adune și o să învieze în ea (în pântecul ei) toate fărădelegile oamenilor. După nașterea fiului păcatului, are să vină toată lipsa în lume.

Întâi: au să se lipsească oamenii de dragoste, de unire, de curățenie, de frica lui Dumnezeu; în orașe nu vor mai fi preoți și proiestoși credincioși; bisericile lui Dumnezeu vor duce lipsă de arhieriei, de duhovnici și de preoți drept credincioși (precum au început încă de acum a se lipsi).

Pe urmă se va arăta și acest necurat, după creșterea vârstei lui și se va umple de sataniceasca putere ca să facă semne și minuni cu vrăjitoriile lui, înaintea oamenilor celor pătimiși, precum a făcut Chinops, vrăjitorul, acea înviere mincinoasă a morților și altele. Dar la oamenii cei sfinți vrăjile nu au nici o putere, ca să îi amăgească, ci nu-

mai la cei întunecați cu patimi. Precum Marele Macarie vedea pe femeia aceea în firea ei, iar oamenii o vedeau ca pe o iapă. Și se va arăta fățarnicul, antihrist, blând, la începutul propovăduirii lui, ca să plece popoarele la înșelăciunea lui, ca să-l pună împărat. Cu pace și cu smerenie se va arăta, ca toți să se închine lui, fiindcă hrana lui este tulburarea oamenilor, căci, atunci când se vor tulbura oamenii, el se va bucura. Că aceasta este uitarea credinței și a fricii lui Dumnezeu: curvia, preacurvia, sodomia, iubirea de avuție, iubirea de argint, pomenirea de rău, zavistia, osândirea, minciuna, clewetirea și celelalte răutăți. Și acestea toate, au să odihnească și să stăpânească toate cetățile, fiindcă nu se va găsi alt individ vrednic ca să împărătească în cetăți. Pentru aceasta va stăpâni toată lumea; și-l vor avea pe el (pe antihrist) atotstăpânitor.

Când vor păcătui oamenii, vor considera că își lucrează mântuirea lor. Atunci se va defăima Sfânta Evanghelie și bisericile lui Dumnezeu și are să fie multă lipsă de cuvântul lui Dumnezeu în lume. Semne și arătări de la Dumnezeu: lipsă și foame îndoită, simțită și gândită. Simțită, că se va închide cerul ca în zilele lui Ilie și nu va ploua, pentru fărădelegile lor. Și gândită, adică vor flămânzi oamenii de cuvântul lui Dumnezeu; că nu se va găsi un om drept cu fapte bune ca să-i învețe cuvântul mântuirii. Și se va ridica binecuvântarea lui Dumnezeu de la mănări și băuturi și, cu cât vor mânca mai mult, cu atât mai mult vor flămânzi.

Atunci cei bogați își vor deschide visteriile lor, aurul și argintul aruncându-l; acestea se vor defăima și se vor călca ca pietrele pe drumuri. Atunci se va zămisli răutatea lui Lucifer în inimile oamenilor și atunci va viețui păgânătatea cu pecetea lui antihrist și se va ridica Darul lui Dumnezeu de la oameni, precum zice Sfânta Scriptură:

„Nu va rămânea Duhul Meu în oamenii aceștia în veac, pentru că trupuri sunt”. Și se vor împuțina oamenii, vor slăbi și vor muri cei pecetluiți de antihrist, ca păsările pe drumuri; și vor mânca oamenii cărnuri de oameni morți, nemaiputând suferi leșinarea și foamea. Și mâncând trupuri moarte vor muri și ei.

Iar înțelesul pecetei lui antihrist este: „Al meu ești, al tău sunt, de bună voie vin, nu de silă”. Vai și amar de cei pecetluiți de antihrist! Se va face mare tulburare în lume; și auzind oamenii că într-alte părți este pace, se vor muta acolo și vor găsi, dimpotrivă, mai multă lipsă. Și vor auzi de la locuitorii locului aceluia: „O, cum ați venit în acest loc blestemat, unde n-a mai rămas între noi înțelegere omenească?”. Și, atunci, văzând Dumnezeu tulburarea oamenilor, o să poruncească mării să-și ia cea dintâi stare; și o să se suie focul cel de sub pământ, cu care se înfierbântă apele cele calde și are să fiarbă apa mării precum fierb apele în oalele cele de metal. Atunci vor înceta oamenii de a se mai muta din loc în loc. Din fierberea mării se va desființa pământul și se va usca și nu va răsări iarba, copacii nu vor înmuguri, vlăstarii și izvoarele apelor se vor usca, dobitoacele și păsările vor muri de aburii mării și a pucioasei.

Iată, vremea se apropie și voi nu vreți să înțelegeți, fiindcă vicleșugurile oamenilor s-au înmulțit; s-au făcut și stihiiile grabnice, că se apropie sfârșitul.

Dar, Dumnezeu, purtând grijă pentru mântuirea tuturor oamenilor celor cu bună voință, va trimite, atunci, pe cei trei Sfinți: pe Ilie, pe Enoh și pe Sfântul Ioan, Cuvântătorul de Dumnezeu, ca să propovăduiască și să întoarcă la mărturisire (pocăință) și să-i învețe pe acei puțini, care vor vrea să se mântuiască. Și care nu se vor pecetlui cu pecetea lui antihrist, vor moșteni împărăția ce-

rurilor, căci, însemnându-se cu semnul și puterea cinstitei Cruci, se vor izbăvi din osânda iadului.

De flămânziți, răbdați, că Dumnezeu vă va trimite ajutorul Său din înălțime. Iar oamenii vor zice: iată, cei ce s-au peceltuit cu pecetea lui antihrist s-au mulțumit. Iar Sfinții le vor zice: ce mulțumire este aceasta cu însemnarea pecetei celei pierzătoare, care cu înșelăciuni i-a înșelat, nesimțitori fiind, că nu-și cunosc mântuirea lor?

Și acești oameni răi s-au făcut într-o unire cu dracii, de aceea nu simt foamea și setea; însă ei flămânzesc și însetează de 7 ori câte 7 mai mult decât voi, cei drepti. Răbdați puțin, căci cei ce vor răbda, dintre voi, vor trăi în veci.

Atunci, văzând antihrist pe cei trei Prooroci propovăduind adevărul și arătând înșelăciunea lui, se va mânia și va porunci la ai săi să îi aducă înaintea lui și, întâi, are să-i momească, zicând: „Pentru ce voi nu vă pecetluiți cu pecetea împărătească?”. Atunci ei îl vor ocări pe față pentru înșelăciunile lui, zicându-i: „O, amăgitorule și înșelătorule antihrist, nu-ți ajunge că ai pierdut atâtea suflete, ne silești și pe noi să te ascultăm? Blestemată este pecetea ta și slava ta și cu pierzarea ta a venit și sfârșitul lumii”. Iar spurcatul, auzind ocările lor și blestemele ce-i fac Sfinții, singur are să ia sabia și are să-i taie. Iar după moartea lor are să poruncească slujitorilor săi să facă cumplite răutăți, adică: curvii, preacurvii, sodomii și cumpărări de copii parte bărbătească și femeiască; vor curvi pe drumuri, ca și câinii, și așa are să se stingă firea omenească, prin aceste chipuri ale răutății, adică, prin curvie simțită și gândită. Pentru răutatea lor își vor pierde cuviința cea omenească, care o să iasă din mințile lor, pentru multa neastâmpărare a curviei. Se vor face scurți la stat, ca dracii, fiindcă firea dracilor este scurtă și rotundă. Că firea dracilor cu a oa-

menilor celor răi are să se unească și la scurtimea vârstei au să fie până la cinci palme înălțime. Se vor face oamenii mai vicleni decât dracii, fiindcă dracii n-au trup ca să curvească și să ucidă, ci numai în gând îndeamnă pe oameni (adică, le șoptesc oamenilor în gând ce să facă, iar oamenii, necunoscând poruncile lui Dumnezeu, cred că aceste gânduri sunt ale lor și că ceea ce gândesc ei este bine și le este lor și celorlalți spre mântuire, necunoscând, sărmanii, vicleșugurile și cursele prin care diavolul i-a făcut slujitori ai planurilor lui).

Atunci antihrist are să se bucure foarte mult, că și-a împlinit scopul lui cel rău și dorința sa cea fără de lege. Când se va bucura el și se va veseli, are să îi vie sabia cea cu două ascuțisuri de sus, care-l va sfârâma, iar spurcatul lui trup îl va arunca în veșnica muncă, unde se va munci, împreună cu sufletul cel prea necurat al lui; și pentru aceasta va fi omorât, spre răsplătirea morții lui. Și moartea lui are să facă sfârșit morților, după cum moartea lui Avel (pe care l-a ucis Cain) a fost începutul tuturor morților, așa și antihrist are să fie sfârșitul tuturor morților, și așa o să se sfârșească toată lumea.

Numai Unul Dumnezeu știe și cunoaște cele ce vor fi după acestea și cum au să se sfârșească toate. Se va face judecată și răsplătire și cei cu fapte bune, ca oile cele fără de răutate, au să împărătească cu Hristos, în împărăția cerurilor; iară cei păcătoși au să fie osândiți în veșnica muncă a iadului, cu antihrist împreună și cu toți dracii în veci.

Din Apocalipsa

(7, 3-10)

„Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui pe robii Dumnezeului nostru pe frunțile lor. Și am auzit numărul celor pecetluiți: O sută patruzeci și patru de mii de pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israil”.

După acestea am văzut, mulțime multă, pe care nimeni nu putea să o numere; din toate neamurile și semințiile și popoarele și limbile pământului, stând înaintea Scaunului și înaintea Mielului îmbrăcați în veșminte albe și cu finice în mâinile lor.

Și strigau cu glas mare, zicând: „Mântuirea este de la Dumnezeu nostru, care șade pe Scaun și de la Mielul”.

*

După căderea turcilor vor veni toate neamurile la credința Ortodoxă și se vor uni cu Biserica Răsăritului.

Aproape de venirea lui antihrist, cu trei ani și jumătate mai înainte, va trimite Domnul pe Enoh și pe Ilie Tezviteanul și pe Sfântul Ioan Evanghelistul, ca să propovăduiască dreapta credință, ca lumea să nu primească propovăduirea lui antihrist, căci înșelător este și potrivit lui Hristos. În vremea propovăduirii se vor întoarce numai din seminția lui Iuda o sută patruzeci și patru de mii. Sototiți deci, dacă numai din Iuda se va întoarce atâta mulțime, apoi din celelalte neamuri, câtă mulțime de popoare are să creadă în Hristos, și câte minuni au să facă aceștia? Cât foc are să se coboare din cer și cât război va fi ca apele să se prefacă în sânge?!

Și antihrist are să facă minuni, încât și munții o să-i mute din loc cu farmecele și cu vrăjitoriile lui, dar va ferma numai vederea oamenilor, iar munții nicidecum nu se vor muta.

Căci zice: „Iar trupurile celor trei propovăduitori ai lui Hristos vor șede trei zile și jumătate aruncate în uliță, apoi va veni glas din cer și vor învia și se vor urca la cer. Atunci toți antihriștii își vor trimite daruri unul altuia, zicând că aceștia trei ani au pedepsit pământul cu tot felul de pedepse”.

Din viața Sfântului Ciprian

în care se arată cât de mare vrăjitor a fost el (înainte de a se pocăi). Așa și antihrist, cu farmecele și cu vrăjitoriile lui, are să farmece vederile oamenilor celor pecetluiți cu 666

La 30 de ani ai vârstei lui a mers Sfântul Ciprian la haldei și acolo, învățând citirea stelelor, a completat învățătura sa. Apoi a mers în Antiohia unde s-a desăvârșit în toată răutatea: vrăjitorii și farmece de suflete pierzătoare. Mare prieten și credincioasă slugă a stăpânitorului iadului, cu care singur, de față, a vorbit, și de mare cinste diavolească, de la dânsul, s-a învrednicit. Aceste lucruri le-a mărturisit, zicând: „Să mă credeți pe mine, că pe însuși diavolul singur l-am văzut și el mi-a zis: Iată, noul Amvrie, grabnicul spre ascultarea noastră, vrednic de împărăția noastră”. Și mi-a făgăduit să mă pună boier, după ieșirea mea din trup, iar cât voi mai petrece pe pământ în toate să-mi ajute, și mi-a dat spre slujire mie un grup de

draci. Drept aceia boierii lui mă ascultau, văzându-mi cinstea ce mi-o făcuse diavolul.

Și era chipul lui ca o floare și capul lui încununat cu o coroană prefăcută, nu adevărată, ci cu năluciri. Toată coroana era din aur și pietre luminoase, care tot câmpul din jurul lui îl lumina; și hainele lui erau minunate. Iar când se întorcea încolo și încoace, se cutremura tot locul acela și mulți stăteau lângă scaunul lui în diferite rânduieli de duhuri ale răutății, în mare supunere, și eu, cu totul supunându-mă la toate poruncile lui”.

Acestea toate, despre dânsul, le-a spus Sfântul Ciprian, după lepădarea sa de diavol și întoarcerea la credința cea Ortodoxă în Hristos.

De aici se vede cam ce fel de om era el, care era prieten al dracilor și făcea toate lucrurile lor, supărând pe oameni și înșelându-i. Petrecând el în Antiohia, a adus multă mulțime de oameni spre toată spurcata fărădelege. Pe mulți i-a ucis cu otrăvurile și cu farmecele lui, pe copii și pe copile spre jertfa dracilor îi înjunghia; pe mulți i-a învățat vrăjitoriile cele rele, pe unii să zboare prin văzduh, pe alții să înoate cu barca prin nori, pe alții i-a făcut să umble pe apă, încât de către toți păgânii era slăvit și cinstit ca un mare vrăjitor și prea înțelept slujitor al spurcărilor lor dumnezei. Și mulți la dânsul alergau, pentru nevoile lor, și acestora le ajuta cu drăceasca sa putere (vezi în Viețile Sfinților, la 2 octombrie).

La sfârșitul lumii se va dezlega satana din iad și are să dea toată puterea sa lui antihrist și va locui într-însul, după cum zice Sfântul Efrem Sirul în cărțile lui.

* * *

Sfântul Ioan Damaschin

Pentru antihrist, din cartea a IV-a, cap. 26.

Se cuvine să știm că trebuie să vină antihrist. Deci tot cel ce nu mărturisește pe Fiul lui Dumnezeu, că a venit în trup și că este Dumnezeu desăvârșit și S-a făcut Om desăvârșit, împreună și Dumnezeu desăvârșit, antihrist este. Trebuie mai întâi să se propovăduiască Evanghelia la toate neamurile, după cum a zis Domnul. Și atunci va fi sfârșitul și va veni Domnul să judece lumea, spre muștrarea jidovilor, celor potrivnici lui Dumnezeu. Că zice: „Eu am venit în numele Tatălui Meu și nu mă primiți pe Mine; dar va veni altul în numele său, și pe acela îl veți primi”. Apostolul zice: „Pentru că ei n-au primit dragostea adevărului, ca să se mântuiască, de aceea le va trimite Dumnezeu, lucrarea înșelăciunii; ca să creadă minciunii și să se judece toți, care n-au crezut adevărului, ci au crezut în nedreptate”.

Deci iudeii, pe Domnul nostru Iisus Hristos, Cel ce este Fiul lui Dumnezeu, nu L-au primit; iar pe înșelătorul, care se va numi pe sine Dumnezeu, îl vor primi. Iar cum se va numi pe sine Dumnezeu, îngerul l-a învățat pe Daniil, zicând așa: „Spre Dumnezeul părinților săi nu va înțelege”. Și Apostolul zice: „Să nu vă amăgească cineva pe voi, în nici un chip, că va veni mai întâi depărtarea (de credință) și pe urmă se va arăta omul păcatului, fiul pierzaniei, potrivnicul, care se va înălța mai presus de tot cel ce se zice Dumnezeu, sau închinăciune, așa încât să șadă el în Biserica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-se pe sine că ar fi el Dumnezeu”. Dar nu în Biserica cea Or-

todoxă, ci în cea iudaică. Căci nu la noi, ci la iudei va veni. Nu pentru Hristos, ci împotriva lui Hristos și a celor ce sunt ai lui Hristos. De aceea se și numește antihrist. Însă trebuie mai întâi să se propovăduiască Evanghelia la toate neamurile. Și apoi se va arăta cel fără de lege, a cărui venire va fi cu lucrarea satanei și cu puterea diavolului; semne și minuni mincinoase va face cu fermecătorii, cu nedreptate în cei pieritori (pecetluiți cu 666); pe acesta Domnul îl va omorî cu duhul gurii Sale și-l va strica cu venirea arătării Sale. Deci, nu diavolul se va face om, ci, după asemănarea întrupării Domnului, (să nu fie) un om se va naște din curvie, și va primi toată lucrarea satanei, că, mai înainte știind voința lui cea rea, Dumnezeu va slobozi diavolul să locuiască în acel om.

Deci, se va naște din curvie, precum am zis, și va fi crescut în ascuns și fără de veste se va scula și se va împotrivi și va împărăți. Dar la începutul împărăției lui, sau mai bine spus la începutul tiraniei lui, se va fățarnici, iar după ce va lua stăpânirea, va prigoni Biserica lui Dumnezeu și își va arăta toată răutatea lui. Va veni cu semne și cu minuni mincinoase și amăgitoare (nu adevărate), cu farmece, cu putere diavolească; și, pe cei ce vor avea putere și neîntărite temeliile minții lor (necredincioși), îi va înșela și îi va depărta de la Dumnezeu Cel Viu. Și așa se va sili spurcatul să smintească și pe cei aleși, de i-ar fi cu puțință. Dar Domnul va trimite pe Ilie Tezvitianul și pe Enoh, ca să întoarcă inimile părinților către fii, adică sinagoga evreilor către Domnul nostru Iisus Hristos și către propovăduirea Apostolilor. Ei vor fi omorâți de antihrist. Și va veni Domnul din cer, în chipul în care L-au văzut Apostolii, pe El, mergând la cer, Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit, cu slavă și cu putere; și îl va omorî pe omul fărădelegii, pe fiul pierzării, cu Duhul gurii Sale. Ni-

meni să nu aștepte pe Domnul de pe pământ, ci din cer, precum Însuși a spus. Deci, antihrist va fi om cu adevărat (antihrist se zice potrivnic lui Hristos).

Din viața Sfântului Ioan Evanghelistul

Despre cele ce a lucrat Chinops vrăjitorul, minunile făcute de dânsul cu farmecele lui. Asemenea va face și antihrist în vremea împărăției sale

În vremea când propovăduia Sfântul Ioan Evanghelistul în Ostrovul Pergamului, era un vrăjitor cu numele Chinops, care de mulți ani petrecea în pustie cu duhurile necurate. Și toți oamenii din ostrovul acela îl aveau ca pe un Dumnezeu, pentru nălucirile pe care le făcea. Jertfitorii, care slujeau lui Apolon, erau foarte nemulțumiți asupra Sfântului Ioan, pentru că a risipit capiștea acestui idol, cu puterea lui Dumnezeu, și pe toți oamenii i-a întors la învățătura Bisericii Ortodoxe, învățându-i în numele lui Iisus Hristos.

Deci, acești jertfitori s-au dus la Chinops și i s-au jeluît împotriva Sfântului Ioan, rugându-l pe el ca să vină să-i răzbune pentru necinstea dumnezeilor lor. Dar Chinops n-a vrut să meargă în cetate. Apoi mai mulți cetățeni l-au rugat. El tot nu a vrut, însă le-a făgăduit că va trimite un înger viclean (drac) în casa lui Miron, unde locuia Sfântul Ioan, ca să-i ia sufletul lui și să-l dea judecății veșnice. Deci, a doua zi, a trimis un diavol mai mare din cei vicleni, poruncindu-i ca să aducă la dânsul sufletul Sfântului Ioan.

CUVÂNT

DESPRE SFÂRȘITUL LUMII

din Apocalipsa și din scrierile altor Sfinți Părinți

La sfârșitul lumii, după multe răutăți ale lui antihrist, vor fi mari nevoi și scârbe în toată lumea, cum n-au mai fost de la începutul lumii, dar nici atunci nu va uita Dumnezeu pe aleșii săi, căci le va trimite lor ajutor și va scurta zilele lui antihrist și împărăția lui cea urgisită curând o va strica. Și acei trei ani și jumătate vor trece foarte repede, după cum zice Sfântul Ioan Evanghelistul în Apocalipsă, cap. 12: „Și mai înainte va trimite Dumnezeu pe Enoh și pe Ilie care vor arăta vicleșugurile lui antihrist”. Căci acești Sfinți sunt luați cu trupurile în rai, Enoh mai înainte de potop; Ilie după potop, iar Ioan după Hristos, și trăiesc până astăzi așa cu trupurile, unde, numai Dumnezeu știe. Și vor veni atunci, adică în vremea lui antihrist, acești Sfinți și vor arăta vicleșugurile lui. Și la sfârșit, tăiați fiind cu sabia, vor muri și vor ședea în ulițe trupurile lor moarte trei zile și jumătate; și după cele trei zile și jumătate va veni glas din cer, zicându-le lor: „Sculați-vă și veniți la mine”; și atunci îndată, înviind ei, se vor ridica cu trupurile în nori la cer. Iar după aceea degrabă va sosi sfârșitul lumii și va fi după cum a zis Domnul nostru Iisus Hristos în Sfânta Evanghelie. Atunci puterile cerului se vor clătina, iar îngerii care au această dumnezeiască dregătorie (ca întru minuni, cu tărie să poarte lucrurile lui Dumnezeu), atunci vor începe a schimba și a tocmi lucrurile cerului și ale pământului, cu groaznice schimbări, în-

cât vor înfricoșa lumea și va fi mare frică și durere oamenilor. Iar toate acestea vor fi spre răsplătirea oamenilor celor răi și vrăjmași ai lui Dumnezeu.

Descoperire a lui Dumnezeu

Către un oarecare om drept și plăcut al Său

Sufletul unui om drept, cu voința lui Dumnezeu, a fost purtat prin vămile văzduhului, prin iad și prin rai; și fiind el purtat pe la toți Sfinții, a fost dus și la acești trei Sfinți: la Enoh, la Ilie și la Sfântul Ioan Evanghelistul, căci acești trei Sfinți sunt la un loc. Purtat fiind de Arhanghelul Mihail, i s-au arătat lui toate cetele Sfinților. Iar la aceștia trei era o masă foarte frumoasă, care avea o prescură pe dânsa. Atunci a zis Arhanghelul Mihail: „Fericitiți vor fi toți câți se vor învrednici a mânca din prescura aceasta. Căci, în vremea lui antihrist va înceta de a mai fi Sfânta Liturghie pe pământ și vor veni acești trei Prooroci, în vremea lui antihrist, și vor sluji Sfânta Liturghie și vor împărtăși pe creștinii care se vor afla în vremea aceea, și care vor primi propovăduirea acestor trei Prooroci”, după cum zice la Apocalipsa (7, 4): „Și am auzit numărul celor pecetluiți, o sută patruzeci și patru de mii, pecetluiți din toată seminția fiilor lui Israil” (adică din tot neamul jidovilor). Aceștia au să creadă în propovăduirea acestor Prooroci, afară de alte limbi și neamuri care vor primi propovăduirea acestor trei, și vor fi omorâți de antihrist, pentru că nu l-au primit pe dânsul (după cum zice Sfântul Ioan Damaschin despre venirea lui antihrist).

Cele patrusprezece semne, prin care lumea se va strica, vor fi în patrusprezece zile. Va certa Dumnezeu lumea cu dânsule, așa cum ne-au arătat Sfinții Părinți. Ele nu vor urma una după alta, în fiecare zi la rând, ci, precum scrie la Apocalipsa Sfântului Ioan, se vor împărți zilele acelea în oarecare vremi. Și vor fi semnele acestea la sfârșitul lumii:

În ziua dintâi, se vor înălța toate apele mărilor în sus de patruzeci de coți și vor sta ca niște ziduri.

În ziua a doua, vor scădea apele mărilor în adânc, încât abia se vor vedea și, de sunetul valurilor, toată lumea se va îngrozi; iar care vor fi aproape de mare, vor muri de groaza vuetelor valurilor.

În ziua a treia, toate fiarele cele spurcate și veninoase și toate jivinele mării, cele necurate și veninoase, vor ieși la țărmurile mării și vor urla și vor țipa cu glas mare, încât se vor înspăimânta toți oamenii din lume.

În ziua a patra, se vor aprinde apele mărilor și toate celelalte ape (curgătoare și stătătoare) și vor arde din fund până deasupra și vor clocoti ca para de foc și țărmurile se vor face de smoală și de catran, și va fi mare groază și spaimă în toată lumea.

În ziua a cincea, marea și izvoarele și tot pământul, se vor umple de sânge, după cum zice Isaia, Proorocul, la cap. 24, și Ioan, la Apocalipsă: „Am văzut, zice, pe al treilea înger că a vărsat cupa cea de aur, ce o luase din mâinile lui Dumnezeu, peste izvoarele apelor, și s-au prefăcut în sânge. Atunci a zis îngerul: Drept ești, Doamne și drepte sunt judecățile Tale; că pentru vărsarea sângelui Proorocilor, sânge le-ai dat să bea, căci vrednici sunt!”.

În ziua a șasea, va fi cutremur mare în tot pământul (atât de mare și de groaznic, cum n-a mai fost de la începutul lumii), încât se vor sfărâma munții și se vor topi

ca ceara la foc, după cum zice David: „Munții, ca ceara, s-au topit de fața Domnului” (Psalmul 96, 5), și Miheia: „Și se vor cutremura munții sub dânsul și văile se vor topi ca ceara de fața focului și ca apa vor curge în jos” (1, 4).

În ziua a șaptea, va fi iar cutremur mare peste tot pământul: stâncile și pietrele se vor sfărâma lovindu-se una de alta. Oamenii și dobitoacele vor muri zdruncinați, iar mai marii lumii acesteia, adică domnii și împărații, ca niște oameni beți, se vor legăna. Și cine, aflându-se în atâta primejdie, va putea să stea?

În ziua a opta se vor aduna toate păsările cerului la un loc, vor țipa și vor striga cu mare jale, arătând că, peste puțină vreme, se apropie sfârșitul lor!

În ziua a noua, toate fiarele pământului, fiecare după firea ei, se vor aduna și vor striga, fiecare în glasul ei. În lume va fi frică mare și spaimă, arătând și ele că, în curând, va veni sfârșitul lor.

În ziua a zecea, vor fi oamenii la fel și deopotrivă, în necazul cel mare, că împărații, domnii și cei bogați, nu se vor cunoaște dintre cei săraci, și, toți în aceleași amărăciuni și necazuri fiind, nimenea nu se va arăta mai mare; nici unul nu va căuta la aur, la argint și la mărgăritare sau la pietre scumpe, ci toate acestea vor fi lepădate de toți, ca niște gunoaie pe drumuri și nimeni nu le va mai lua, că nici nu vor avea trebuință atunci de ele. Toată pofta va pieri de la oameni în vremea aceea, și fețele celor vii vor fi ca și ale morților. În acea vreme nu-i va mai trebui nimănui frumusețea femeilor, căci numai amar și vai va fi în toată lumea: de o parte de groaza stihțiilor, iar de altă parte de înfricoșarea lui antihrist.

În ziua a unsprezecea, vor ieși toți din casele și locuințele lor, și cei ce vor fi ascunși se vor îmbrăca cu saci și vor presăra cenușă pe capetele lor și vor plânge cu amar,

toți, și se vor usca de frică. Atunci vor striga, toți oamenii împreună, zicând: „O, voi, munților și dealuri! Cădeți asupra noastră și ne acoperiți și ne ascundeți de mânia lui Dumnezeu, că nu mai putem răbda scârbele ce ne-au cuprins; și foarte tare se vor înfricoșa.

În ziua a douăsprezecea va fi după cum zice cuvântul în Evanghelia lui Hristos: „*Soarele se va întuneca și luna în sânge se va schimba și stelele cerului vor cădea*”. Vai și amar, de frica care va fi atunci oamenilor celor ce se vor închina lui antihrist, căci, atunci, vor cunoaște că au fost înșelați de vicleanul! Atunci însuși antihrist se va întrista, cu toate slugile lui, văzându-și pierzarea lor. Atunci, va plânge cerul și pământul, de amarul și jalea oamenilor celor ce s-au înșelat de antihrist și s-au închinat lui.

În ziua a treisprezecea se vor trimite îngerii, dumnezeieștile oști ale cetelor cerești, a celor de foc, peste toată fața pământului, și vor prinde pe toți cei ce au fost pecetluiti de antihrist cu 666, și îi vor aduna ca vântul. Și după cum spulberă vântul pleava de pe fața pământului, așa vor lua pe antihrist și pe toate slugile lui. Și îi vor arunca în iezerul cel de foc, în muncile cele veșnice, iar cei drepti vor fi ridicați în întâmpinarea Domnului în văzduh și vor împărăți cu Iisus Hristos, în vecii vecilor.

În ziua a paisprezecea, cerul și pământul se vor aprinde de foc. Vor arde munții și dealurile și toate măgurile, ca ceara se vor topi și tot pământul se va prefăce în șes și se va curăți de toată spurcăciunea și se va face alb ca zăpada și curat precum cristalul, pentru ca să vină Făcătorul său pe dânsul.

Cele 12 semne, care vor fi la sfârșitul lumii

*Care s-au găsit într-un Hronograf evreiesc,
de înțeleptul Ieronim*

În ziua dintâi se va înălța marea la înălțime încât să treacă din hotarele ei, covârșind vârfurile munților; și va sta așa ca niște ziduri, nerevârsându-se în lături;

În ziua a 2-a vor scădea apele mărilor atât de mult, încât abia se vor vedea;

În ziua a 3-a se vor vedea deasupra mării chiții cei mari și tot felul de fiare din mare, care vor striga atât de tare, încât se va auzi glasul strigării lor până la cer;

În ziua a 4-a vor seca mărele și apele;

În ziua a 5-a vor asuda cu sânge toți copacii și ierburile pământului;

În ziua a 6-a se va face cutremur mare în toată lumea, atât de mare și înfricoșat, încât nu va sta pe picioare nici om, nici dobitoc. Și vor cădea toate zidurile și munții și toate locurile cele înalte și se va face tot pământul șes;

În ziua a 7-a toate stâncile și pietrele se vor lovi între dânsule și se vor sfărâma;

În ziua a 8-a se vor deschide toate mormintele, de la apusul soarelui până la răsărituri, și vor ieși oasele morților și vor sta deasupra pe fața pământului;

În ziua a 9-a vor cădea stelele de pe cer. Și toate dobitoacele și fiarele se vor aduna în câmpuri și vor rage tare fără a paște;

În ziua a 10-a vor muri toți oamenii, ca să învieze cu ceilalți morți;

În ziua a 11-a se va face cer nou și pământ nou și va veni atunci înfricoșatul Judecător arătat (foc mergând înaintea Lui), după cum zice David: „*Dumnezeu arătat va veni, Dumnezeul nostru, și nu va tăcea. Foc înaintea Lui va merge și va arde pe vrăjmașii Lui foarte*”;

În ziua a 12-a se va arde cu foc iute, cerul și pământul și văzduhul.

Vedenia pustnicului Grigorie

care i s-a descoperit la anul 1868, în pustiul Iordanului, și pe care a scris-o către starețul Schitului românesc Prodromul din Sfântul Munte al Athosului

Din pustiul Iordanului: către mult doritul meu părinte Nifon, ctitorul și fondatorul Sfântului Schit Prodromul din Sfântul Munte al Athosului, închinăciuni până la pământ.

În numele Atotputernicului Dumnezeu, Celui în Treime slăvit și al Născătoarei de Dumnezeu, a cărei milă este nemăsurată asupra noastră, a mult greșiților ei robi și pe care o ascultă iubitul ei Fiu și Dumnezeu, care știe toate, de la întemeierea lumii și până la sfârșit (și pe care ni le-au vestit nouă, prin Sfinții Săi Prooroci și prin Evanghelii) pentru nevoile ce le va pune pe pământ, ca semne ale apropierii zilei celei de-apoi, mi-au vestit și mie aces-tea prin îngerul Său.

Întâi m-am uitat la apus și a ieșit un nor și pe el era o baie mare, spre botez, celor ce au rămas neluminați până acum, în neamuri și în popoare.

Al 2-lea: Au ieșit șapte stele mari, de la apus, și s-au dus tot bătându-se către răsărit, închipuind că va veni neam peste neam.

Aici zice despre Constantinopol, căci va veni de la apus Filip al șaselea, cu 18 nații și se vor bate atât de tare și atât de cumplit, încât va curge sângele ca pâraiele și apa Buhadului va fi ca sângele de roșie.

După această groaznică bătălie se va face al optulea sobor, pentru ca să se aleagă binele de rău, adică dreapta credință din eresuri și atunci vor veni toate neamurile la Sfântul Botez Ortodox.

Al 3-lea: Am văzut căruță de lemn, cu cai de lemn, fără alt material, mergând. Și mi s-a grăit că este sfârșitul la tot meșteșugul, după cum zice Proorocul Daniil: „*Când se va înmulți mintea, atunci va fi și sfârșitul*”. Căci vor ieși mașinării încât și prin văzduh vor zbura.

Al 4-lea: Am văzut cerul plin de păsări zburătoare, care îi vor mânca pe oameni de vii. Și vor fi acestea după cum zice Proorocul Iezechiel.

În vremea când vor veni din China, ca să ia toate țările creștine, vor fi atât de mulți, ca negura care acoperă pământul și, din cauza lipsei de hrană, vor mânca pe oameni de vii și sângele lor îl vor bea, pentru lipsa ce va fi pe pământ. Dar îi va pierde Domnul pe ei, cu fulgere și cu trăsnete și cu piatră, încât niciunul nu are să mai rămână.

Și atunci va porunci Domnul păsărilor cerului și fiarelor pământului ca să-i mănânce pe ei, pentru că, dacă i-ar lăsa așa, s-ar împuți tot pământul și văzduhul și ar muri toți oamenii.

Al 5-lea: Am văzut două păsări foarte mari: una, care era foarte grasă, a murit îndată pe pământ, iar pasărea cealaltă era foarte slabă.

Aici, se arată că vor fi doi împărați, și unul, care este a Turciei, va pierde în mod desăvârșit împărăția lui, iar al doilea, împăratul Austriei. Căci zice Agatanghel: „Vai ție, Austrie, că nu vei vedea lumina ta până când nu vei cânta: «Bine este cuvântat cel ce vine în numele Domnului»”.

Să nu se mire nimeni de lucrurile ce se vor întâmpla, pentru că Dumnezeu nu-i nedrept, căci Austria a luat cu nedreptate alte țări mai mici și le-a asuprit pentru religie și pentru ca să își lărgască hotarele; după cum a luat din Serbia atâtea milioane de sârbi și i-a făcut papistași; după cum i-a luat pe leși. De la noi (de la români) a luat Bucovina și alte părți. Acestea înseamnă luarea a toată bunătatea de pe pământ și tot rodul cu care ne-am hrănit noi până acuma. Prin asta să înțelegem, nu numai hrana cea trupească, ci și cea duhovnicească. De aceea a lipsit hrana cea duhovnicească, căci învățăturile de astăzi sunt rătăcite, deoarece au adus profesori străini, eretici, care cu încetul au să-i îndepărteze (pe creștini) de la dreapta credință Ortodoxă. Cred însă că Dumnezeu nu va zăbovi arcul mâniei Sale asupra celor răi. Căci se spune în Psalmii lui David: „*Pierde-va Domnul pe cel ce grăiește minciuna*”.

„Și pasărea cealaltă era foarte slabă”; prin aceasta se arată că va fi moarte cumplită pe pământ, de foame, de sete și de alte morți năprasnice.

Al 6-lea: Mi s-a arătat Mântuitorul, dimpreună cu Prea Cinstita Sa Maică, și am privit la Prea Curata Maică și Fecioară și era numai cu lanțuri de aur înfășurată și împodobită. Am privit la Mântuitorul și avea în stânga Sa o carte și, fără a-mi spune ceva, S-au înălțat.

Al 7-lea: Mi s-a dat în mână cartea, ce am văzut-o la Mântuitorul, fiind peste tot pecetluită, dar pe aducătorul ei nu mi s-a slobozit a-l vedea cu ochii mei cei trupești. Și s-

a desfăcut una din peceti și am citit acestea: „24 de ani mai sunt încă și toată pacea se va lua de pe pământ”. După aceea s-a închis vederea ochilor mei și n-am mai putut citi nici un cuvânt. Și mi-a luat din mână cartea, grăindu-mi: „Celelalte nu le poți vedea cu ochii cei trupești, că această carte este a Proorociei celei veșnice de la început”.

Al 8-lea: Dus fiind la un loc înalt am privit toate holdele și țarinile lumii cu totul coapte și uscate și plecate spre cădere...

Creștinătatea din toată lumea este uscată și plecată spre cădere. Adică credința creștină fără de fapte este în mare primejdie de a cădea, în mod desăvârșit, de la Dumnezeu. Dar Dumnezeu nu va înceta, certându-ne și pedepșindu-ne, doar ne vom întoarce la El.

„...Am privit și, pe neașteptate, am văzut venind mulțime de secerători străini”.

Aceștia mi se pare că au să fie cei din China, fiindcă zice „străin”, adică străin de Dumnezeu, adică închinători la idoli.

„Și, secerând toate bucatele, grâul, porumbul și toate semănăturile, le-au cărat din toate părțile la arie, spre treierat: și aveau în mână lopată mare, spre vânturat”.

Și, cu adevărat, cei ce vor veni dinspre China, când vor intra în lume, vor tăia pe creștini, eretici, evrei și turci, după cum se taie și se adună grâul de pe câmp la arie, spre a fi treierat. Așa vor face aceștia; vor aduna toate neamurile spre tăiere și îi vor vântura, cum se vântură pleava la arie, de către vânt, și o spulberă în toată lumea; așa vor face aceștia, căci șaptezeci și doi de împărați au să fie în fruntea lor.

Al 9-lea: Eram privind și s-a dat drumul la toate dobitoacele pământului, mari și mărunte, curate și necurate,

ca să pască toate țarinele. Și priveam și iată se îngrășaseră foarte.

Când se va lua Constantinopolul de la turci de către împăratul pe care au să-l pună îngerii, are să fie bine, căci va rodi pământul însutit și războaie nu vor fi, iar săracii au să fie ca împărații de bogați. Atunci vor fi zilele cele de aur, după cum zice Agatanghel.

„Și s-a spus: aproape este toamna, adică sfârșitul lumii, apoi s-au pregătit trei scaune”.

Adică trei căsăpii în care se vor aduna toate spre tăiere. De la anul 1871 va începe foamete, căci se va lua rodul de la toate cele cu care ne-am hrănit până astăzi, mergând așa, din rău tot mai spre rău. Acestea toate, câte le zice Grigorie, se vor împlini după luarea Constantinopolului de la turci. Căci, când va împărați împăratul cel bun, care va fi pus de îngeri, va fi pace și dreptate, 32 de ani. Iar după acesta va fi împărat unul rău, și de la acesta vor începe anii durerilor, de care zice Grigorie; și va urma așa tot mai rău până la sfârșit.

Al 10-lea: Eram privind. S-a sculat un casap de la apus, având în mână lui un cuțit mare și cu dânsul alți casapi, mulți și tari, având toți cuțite în mâini. Și au venit la întâiul scaun, care este în Viena și, după cum eram și priveam cele ce grăiesc, au început să taie și să înjunghie și era un țipăt foarte mare; apoi răsturnară scaunul. Și ieșea un râu de sânge din căsăpie, ca de treizeci de stâneni de lat și de trei de adânc, după cum am putut a-l aprecia cu ochii.

Acest casap se spune că a venit de la apus. Aici prin „apus” trebuie înțeles: cel căzut de la Dumnezeu, în necu-noaștere de Dumnezeu și care nici nu crede în Dumnezeu. Mi se pare că are să fie antihrist, pentru că se zice că: „stătea de-a dreapta împăratului rusesc un evreu foarte

semeț”. Zic Sfinții Părinți, că va bate pe trei împărați mari și, negreșit, antihrist trebuie să fie acesta, căci Constantinopolul are să fie cufundat în vremea lui antihrist.

Al 11-lea: Și au trecut casapii la al doilea scaun, care este al Prusiei. Așa îmi arăta mie cel ce-mi arată acestea: Era un țipăt foarte mare, de la dobitoacele care se junghiau (dobitoace sau eretici, care nu cinstesc pe Dumnezeu după adevăr). Apoi răsturnară scaunul. După ce sfârșise tăierea, ieșise alt râu de sânge tot așa de mare, de nu-l putea trece voinicul călare. Iar culoarea sângelui, ce ieșea din eretici, era foarte urâtă.

Al 12-lea: Trecură acea căsăpie către al treilea scaun, care este al Rusiei (căci așa mi se arătau, toate, pe rând). La această căsăpie, erau adunate numai dobitoace curate, dar foarte grase, adică în creștinătate. Se tăiau foarte, mari și mici, și erau trimiși casapii prin toți munții, ca să adune toți berbecii la căsăpie, pentru tăiere, zicând, că altă grijă n-au iubitorii de argint decât să mănânce și să bea, de la cei bătrâni până la cei tineri. Adică s-au abătut de la păsterea cea duhovnicească la iubirea de argint, la mâncări și la băuturi fără sațiu. Și îi aduceau în turme, turme, spre tăiere; și eram privind când răsturnară al treilea scaun! Apoi au pus foc casapii în palaturile împăratești și era fumul arderii ridicându-se până la norii cerului. Și eram umblând prin toată cetatea Petersburgului și, iată, nu erau locuitori, și, cetatea era pustie de tot, împreună cu alte părți creștinești.

Al 13-lea: Mi s-a zis: privește în fața împăratului. Și era până la 60 de ani, în ziua când fugea el la munți, în pustii, numai cu un soldat, de la fața vrăjmașilor săi. Și iarăși am văzut pe împăratul, șezând pe scaun, tânguindu-se că a pierdut toate moșiile pe care le-a avut. Iar un evreu stătea de-a dreapta lui cu sabia goală, foarte semeț.

Al 14-lea: Era ieșind un râu de sânge, de la a treia căsăpie mare, dar nu m-am putut apropia nicidecum de râul cel de sânge, nici de trupurile morților, fiind oprit și zicându-mi-se că toți sunt Preoți, Cuvioși, Mucenici, omorâți cu felurite munci pentru dreapta credință. Deci, fericit va fi și mucenic se va chema, tot cel ce va răbda să moară creștin: sau de sabie, sau de foc, sau înecat, sau de foame, sau de sete, sau de orice felurite munci, pentru dreapta credință. Și am privit la râul cel de sânge, ce ieșea din creștinătate și nu se putea compara nici cu 20 de părți la una, cu cel ce ieșea din ereticii păgâni. Era luminat ca niște pietre scumpe și spuma lui era albă ca zăpada. Și îmi arătă, în carte, nenumărata sumă a morților, dar nu am putut-o număra cu privirea, căci erau milioane de milioane!

Al 15-lea: Am fost dus la un munte înalt; și m-am uitat la cer și iată, a ieșit de la apus un nor mare care a acoperit toată fața cerului. După aceea a ieșit alt nor mare, foarte întunecat, și a acoperit toată fața pământului, plin cu foc și sânge, și mergea spre răsărit cu urgie foarte mare și era să cadă peste mine; dar m-am rugat Domnului și a venit un nor mic și m-a ridicat foarte sus și m-a pus pe spatele acelui nor purtător de foc și de sânge. Și nu am văzut soarele, nici luna, nici stelele, și nu știam cum mă ține la atâta înălțime. După aceea s-au dus la răsărit și pe mine m-au pus pe pământul cel de odihnă. Iar sus era Duh de rouă, ca roua lui Aron. Adică, toate relele, de la apus vor ieși și către răsărit vor merge. Și pentru fărădelegile noastre va pune Dumnezeu peste noi: foamete și secetă și ne va da în mâinile celor mai cumpliți păgâni care, jupuiindu-ne de vii, ne vor arde și ne vor trece prin ascuțișul sabiei; dar nimenea dintre creștini să nu se abată de la Sfânta Credință Ortodoxă, căci mulți învățători s-au sculat, și se vor scula nenumărați, pedesupra oi și înăuntru

lupi răpitori, care se vor sili, în tot chipul, a răpi turma lui Hristos de la păzitorii ei duhovnicești. De la patriarhi până la diaconi, aveți grijă de turma lui Hristos, să nu piară vreun miel din ea, căci veți da seamă de toată turma, în ziua mâniei și a urgiei și a focului și a scrâșnirii dinților, înaintea Domnului; căci s-au apropiat zilele lupilor, ale tigrilor și ale celor mai cumplite fiare sălbatice, care se vor sili, în tot chipul, să sfâșie turma lui Hristos.

Al 16-lea: Am auzit pe Maica Domnului plângând foarte tare și grăind cuvinte mari și nu am putut înțelege pentru mulțimea plânsului. Și, iarăși, mi s-a zis: „Așa zice Domnul Dumnezeu, Sfânta Treime, Domnul a toată puterea de sus și de jos, Domnul a tot ce mișcă: vin zile în care nu ne vom odihni, nici ziua și nici noaptea, de urgia ce va să fie”.

Al 17-lea: Iarăși mi s-a zis: „Vezi, ce semn înfricoșat s-a arătat, până a nu se împlini cei 24 de ani arătați în cartea proorociei ce ți s-a dat?”.

*

Privegheri și cu acatiste și inimă curată și vă va arăta dacă Dumnezeu ne va ierta și va mai îndelunga aceasta de la noi și de la fiii noștri în alt neam.

*

Și te rog din suflet, prin cel prin care vei primi această scrisoare, să-mi trimiți și mie răspuns, din cele ce te va lumina Maica Domnului, citind acestea. Că așa am rugat pe închinătorii aceia, care mi-au făgăduit că iarăși se vor întoarce după câțeva vreme. Și vă rog a ne ruga unii pentru alții, că așa este plăcut Domnului, că de la Domnul m-am înștiințat a-ți trimite acestea, pe care le vei împărți pe la păstorii bisericești, căci multă plată vei primi pentru osteneală.

Scrisă cu mâna mea, în pustiul Iordanului, unde mă aflu, în mult-tristul locaş locuind*.

Anul 1870, iulie 2,
Pârvu Grigorie, Pustnicul.

Cuvânt al Sfântului Sfințitului Mucenic Ipolit, papă al Romei

*Despre sfârșitul lumii și pentru a doua venire a Domnului
nostru Iisus Hristos și pentru venirea lui antihrist*

„Obicei au împărații, când voiesc a merge la război, mai întâi să trimită din oamenii lor prin orașele pe unde au să treacă, ca să dea de veste poporului să iasă în întâmpinarea lor”.

Asemenea a făcut și Marele Împărat al împăraților, Iisus Hristos. Fiindcă avea să iasă la război contra ucigașului de oameni, diavolul, a trimis mai întâi pe Prooroci, care au propovăduit venirea Lui din cer pe pământ. Și au spus de Nașterea Lui din Pururea Fecioara Maria și că Se va boteza, va pătimi, și va muri pe Cruce, Se va îngropa și va Învia, ca împreună să ne învieze și pe noi, Se va înălța la ceruri și va trimite pe Sfântul Duh, ca să lumineze pe

* Iar pentru vedenia pentru care zice ca să se roage Domnului ca să-i descopere dacă ne va ierta Dumnezeu sau nu, Părintele Nifon nu a mai avut vreme pentru că fiii lui cei duhovnicești l-au dat în judecată în țară și la Patriarhie și a șezut pe la schituri (și a fost alungat și de la Schitul din Tasul) și a umblat așa 28 de ani. Și așa a fost prigonit, până la moartea lui; și ucenicii lui, cu dânsul împreună.

Sfinții Apostoli, pentru că ei aveau să propovăduiască Sfânta Evanghelie la toate neamurile, până la marginea Pământului. Toate acestea le-au arătat Sfinții Prooroci, încă și despre sfârșitul lumii au spus, ca cei ce erau înainte-văzători și luminați de Sfântul Duh.

Și toate se vor împlini la vremea lor. Căci va veni Domnul nostru Iisus Hristos ca să răsplătească fiecăruia după lucrurile lui: pe cei drepti să-i încununeze, iar pe cei păcătoși să-i osândească. Și auzind și noi, să luăm aminte despre noi înșine ca, cunoscând că este judecată și răsplătire, să nu mai păcătuim, zicând că „Dumnezeu este milostiv și știe neputința firii omenești”, ci să ne ferim de orice păcat, că, deși Dumnezeu este milostiv, dar este și drept judecător, dând fiecăruia după faptele lui.

Deci, rogu-vă pe voi binecredincioșilor creștini, fii ai Tatălui ceresc, să deschideți ochii inimii voastre, ca să primiți cu toată dragostea cuvintele mele, ce am să vi le zic, ca pe niște semințe cerești în sufletele voastre cele însetate de graiuri dumnezești, deoarece am a vă spune lucruri prea de mirare și străine auzului omenesc, adică despre sfârșitul lumii și despre înșelăciunile diavolului, despre farmecele și vrăjile lui antihrist și despre a doua venire a Domnului nostru, Iisus Hristos. Însă, de unde voi începe, o, iubitorilor de Hristos?! Și pe cine să aduc martor cuvintelor mele? Că nu am mai mult decât credința și nădejdea spre Dumnezeu.

Marele Prooroc Isaia, mai vechi decât ceilalți Prooroci, zice despre sfârșitul lumii așa: „Pământul vostru, deșert și pustiul! Orașele voastre, arse de foc! Țara voastră, înaintea voastră, o mănâncă străinii! Părăsi-se-va fiica Sionului ca umbrarul în vie și ca o păzitoare de poame în harbuzărie, ca un oraș împresurat de vrăjmași!”.

Iată, cât de arătat zice Proorocul pentru sfârșitul lumii! Și nu vorbește pentru poporul iudeu, nici nu vorbește despre cetatea lor, Sionul, ci pentru Sfânta noastră Biserică zice, căci în vremea lui antihrist se va pustii. Dar de ce această Biserică, care a lui Dumnezeu este, se numește noul Sion? David zice: „*Maica Sionului, va zice omul, și om s-a născut într-însa*”. Și iarăși: „*Domnul în Sion, mare este și înfricoșat*”. Și Proorocul Osea zice, pentru sfârșitul lumii, așa: „*În vremile cele de apoi va trimite Domnul vânt arzător din pustie asupra lor, și se vor usca cu totul vinele lor, și tot vasul cel mai plăcut al lor se va defăima și cele ce vor avea în pânțele vor crăpa*”. Deci, care este altul vântul cel arzător, dacă nu antihrist, care se va naște din pustie, adică din poporul iudeu, care este pustiit de darul lui Dumnezeu, cu toți cei ce-l vor primi pe dânsul.

În vremile lui se vor usca apele pământului și se vor strica sufletele oamenilor celor ce sunt vase plăcute lui Dumnezeu, și multe femei îngreunate vor muri de foame.

Și iarăși, Proorocul Amos zice: „*Acestea grăiește Domnul «Fiindcă bateți cu pumnul pe săraci și luați de la dâșii daruri făcându-vă case strălucite, nu veți locui într-însele»*”. Și, mai jos, iarăși zice: „*Aceasta grăiește Domnul Dumnezeu Atotțiitorul: În toate locurile va fi plângere mare și în toate ulițele se va auzi: vai! vai! celor ce doresc ziua Domnului. Că această zi este pentru voi întuneric, iar nu lumină! Și precum ar fugi omul din fața leului și ar da peste urs, așa va fi în ziua aceea*”. Adică, plângere și tânguire mare va fi în vremea lui antihrist.

Apoi zicea celor ce-l întrebau pentru sfârșitul lumii: Pentru ce doriți să știți? Că ziua aceea va aduce întuneric, iar nu lumină, adică pe antihrist, în vremea căruia se vor face multe răutăți, foamete mare și secetă. Și necaz peste

necaz le va veni oamenilor, trecând din nevoi mari la mai mari, căci, din gura leului vor cădea în gura ursului. Și Proorocul David zice, despre judecata lui Dumnezeu: „*Acolo scaunele au șezut la judecată, scaunele asupra casei lui David*”.

Și pe tot Proorocul, de îl vei întreba, vei afla de obște vestind pentru sfârșitul lumii. Și, ca să nu întindem cuvântul de la toți Proorocii, să aducem numai pe unul, spre mărturie, și pe urmă să începem cuvântul despre care vrem să vorbim.

Proorocul Maleahi, arăta despre sfârșitul lumii așa: „*Iată vine ziua arzând ca un cuptor, și-i va arde pe ei și vor fi toți ca cei de alt neam, ca cei ce-și fac numele lor bun, iar faptele lor sunt rele. Îi va arde pe ei ca trestia, în ziua aceea, care vine, zice Domnul Atotțiitorul, și nu va rămânea dintre ei nici neam, nici rădăcină, nici odraslă*”. Și va răsări vouă, adică celor ce iubesc numele Lui, Soarele dreptății, Domnul nostru Iisus Hristos, Judecătorul Cel drept. Și vindecarea va fi în aripile Lui. Și mai jos zice: „*Și iată, Eu voi trimite vouă pe Ilie Tezviteanul, mai înainte de ziua cea mare și înfricoșată a Domnului, care va întoarce inima părinților către fii și inima omului către vecinul său, că să nu bată pământul fără de veste*”.

Deci, toate acestea, ce le zice Proorocul, sunt ca să cunoaștem noi tulburările și neînțelegerile ce vor fi în vremea aceea, cum vor fi atunci: defăimați preoții de popor și poporul părăsit de purtarea de grijă a preoților; cum vor umbla tinerii în voia lor și cum fiii vor urî pe părinții lor! Părinții își vor ucide fiii, muierile își vor da bărbaii la moarte, bărbaii vor trage la judecată pe femeile lor; stăpânii se vor face nemilostivi către slugi și slugile împotri-va stăpânilor; bătrânii nu vor fi cinstiți de cei tineri și tinerii nu se vor folosi de viața bătrânilor. Bisericiile se vor

schimba în grajduri, Scripturile se vor călca, Evanghelia se va defăima, curvia va prisosi, preacurvia se va înmulți, minciunile, cleветirile, nedreptățile, călcările de jurământ și toate vicleșugurile se vor face în vremea cea mai de pe urmă (pentru care Sfântul Apostol Pavel ne sfătuiește, zicând: „*Fraților, păziți-vă de câini*”, adică deeretici). Păziți-vă de lucrătorii fărădelegii; păziți-vă de pierzarea voastră. Păziți-vă să nu vă înșele pe voi cineva sau să vă amăgească cu vremelnica înșelăciune lumească. Vedeți cum umblați. Umblați cu înțelepciune, nu ca cei necunosători, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele sunt rele”.

Cine dar, auzind astfel de cuvinte de la Sfinții Apostoli și de la Sfinții Prooroci și de la Însuși Mântuitorul Hristos, să nu creadă că este Înviere? Cine, auzind de judecată și de răspuns, nu se va îngriji pe sine, ca să fie pregătit în tot minutul pentru a răspunde la dreapta judecată?

Iar pentru antihrist, zice Proorocul Daniel: „Eu, Daniel, iată, mi s-a arătat în vedenie, noaptea, patru vânturi ale cerului ce au lovit în marea cea mare și patru fiare ce au ieșit din Mare, deosebindu-se între ele.

Cea dintâi era ca leul, parte femeiască, și avea aripi ca de vultur. Am privit până ce a întins aripile sale și s-a ridicat de la pământ și pe picioare de om a stat și inimă de om i s-a dat ei.

A doua fiară, asemenea ursului, a stat la o parte și avea trei coaste în gura ei.

Priveam și iată *a treia fiară*, ca pardosul s-a arătat. Aceasta avea patru aripi de pasăre asupra ei și patru capete.

În urma acesteia priveam, și am văzut *a patra fiară* înfricoșată și înspăimântătoare și cu tărie de ajuns. Dinții

ei erau de fier și unghiile de aramă; mânca și ceea ce-i rămânea călca cu picioarele sale. Aceasta era mult mai deosebită decât celelalte fiare, pe care le-am văzut mai înainte, și avea zece coarne; și mă uitam la coarnele ei. Și, iată, alt corn mic a ieșit din mijlocul lor și trei coarne ale ei, din cele dintâi, s-au smuls dinaintea feței aceluia; iar ochii erau ca ochii omului, în cornul acela, și gură mare grăitoare”.

Acum să tâlcuim ce înseamnă aceste fiare:

Cea dintâi fiară, adică *leoaica*, înseamnă împăratul Babilonului, Nabucodonosor, care, după cum a văzut Proorocul Daniil, era cu capul de aur, înălțându-se ca un vultur și mult mândrindu-se, iar după aceasta, cu puterea lui Dumnezeu s-a schimbat în bou. După aceea s-a întors iarăși la împărăție, și după ce s-a smerit, s-a întors la chipul său cel dintâi.

Fiara a doua, adică *ursul*, înseamnă împărăția perșilor, care s-a văzut ca argintul în vedenia lui Daniel. Și zice Proorocul, că fiara avea trei coaste în gură. Aceasta înseamnă că trei nații au împărțit una după alta: perșii, midii (mezii) și babilonienii.

Fiara a treia, *pardosul*, înseamnă împărăția lui Alexandru Macedon, care a împărțit mai întâi asupra grecilor. A fost văzută de Proorocul Daniel ca arama căci, după căderea împărăției perșilor, Alexandru, fiul lui Filip, a ucis pe Darie, împăratul lor, și i-a luat împărăția. Iar despre ceea ce zice Proorocul, că „fiara avea patru capete și patru aripi de pasăre”, aceasta înseamnă că împăratul Alexandru, murind, a lăsat după dânsul patru împărați, fiind puși de dânsul.

Iar *fiara a patra*, care era înfricoșată și îngrozitoare, având zece coarne, dinți de fier și unghii de aramă, înseamnă împărăția romanilor, care s-a arătat în chipul

fierului, fiindcă această împărăție a fost mai puternică decât toate împărățiile dinainte, după cum și fierul mai tare este decât aurul, argintul și arama. Să mai zicem acum pentru picioarele chipului, pe care l-a văzut Nabucodonosor în vis, și pentru cele zece coarne ale acestei fiare. Acestea amândouă înseamnă că după ce vor trece zece împărății ale romanilor, se va naște antihrist; el a fost văzut ca „un corn mic în mijlocul celor 10 coarne”. El va dezrădăcina trei împărați: al Egiptului, al Libiei și al Etiopiei, și va fi împărat la evrei. Și va fi mare tulburare în vremea lui, mari războaie, mari împerecheri și amestecări. Acesta își va începe împărăția smerit, liniștit, iubit de toți, cucernic, pașnic, urător de nedreptate. Va fi defăimător de daruri, necinstitor de idoli, iubitor de Scripturile bisericești, cinstitor de preoți, rușinându-se de bătrâni, îmbrățișând pe tineri, îngreșându-se de curvie, vrăjmaș celor potrivnici, niciodată nu va jura, pe străini îi va iubi, pe săraci îi va ajuta, pe cei lipsiți îi va milui, pe văduve le va ajuta, pe bolnavi îi va căuta. După acestea va face și minuni: pe cei leproși îi va curăți, pe cei bolnavi îi va tămădui, va scoate draci, va spune mai înainte cele viitoare, va spune cele ce s-au făcut în depărtare, va învia morți, va lumina orbi și alte multe minuni va face, toate acestea cu năluciri drăcești. Iar unde va vedea doi oameni certându-se, el îi va face să se împace, zicând că, Dumnezeu zice: „să nu apună soarele peste mânia voastră, având vrajbă cu fratele vostru”. Și așa se va arăta întru toate după ale Domnului, până la o vreme. Bani nu va aduna, argintul nu-l va iubi, pentru avere nu se va îngriji. Toate acestea le va face ca să-l iubească oamenii și să-l cinstească.

Și văzând oamenii bunătățile cele desăvârșite ale lui și puterea lui, se vor aduna toți să-l facă împărat. Dar mai mult neamul evreilor, îl vor cere lor de împărat, zicând

între dâșii: oare se mai află altul ca acesta în acest timp? Oare se mai află alt sfânt astăzi ca acesta? Deci să-l facem împărat și să ne grăbim a-l dobândi. Și așa, toți vor merge la dânsul, rugându-l și zicându-i: „Noi toți pe tine te voim împărat și pe tine te iubim, ție ne supunem toți, și prin tine nădăjduim a ne mântui, că numai tu ești drept pe pământ. Pe tine te-am cunoscut sfânt în neamul nostru, pe tine te-am găsit vrednic și bun, pentru aceasta ne rugăm ție, fii împărat peste noi!”.

Iar el, fățarnicindu-se, nu va voi să-i asculte, ca să-l roage mai mult și așa, după multă rugămintă, va primi ca să se facă împărat și îndată se va înălța (mândri) inima lui, după cum zice Sfântul Ioan Evanghelistul în Apocalipsa: „*Și s-au închinat balaurului, care i-a dat stăpânire fiarei*”. Și va face război cu trei împărați și-i va omorî: pe al Egiptului, pe al Libiei și pe al Etiopiei. După aceasta va ridica templul evreilor din Ierusalim și îl va lua în stăpânire. Și după aceasta, necuratul împărat va trimite porunci prin tot ținutul împărăției lui, prin draci, prin oameni și prin toate slugile lui, să propovăduiască tuturor, zicând: mare împărat s-a arătat astăzi pe pământ, veniți, toți să ne închinăm lui, veniți de vedeți puterea lui și stăpânirea împărăției lui, căci acesta vă va da pâine și vin mult, și bogăție cât voiți, și alte daruri și cinstiri nenumărate! Cine este asemenea lui, care clatină pământul, mută munții, înviază morții și îmbogățește pe săraci și face oricâte voiește? Veniți toți către dânsul, să vă dea toate bunătățile (pofa trupului).

Atunci se vor duce toți către dânsul și-i vor zice: am auzit că ești mare împărat și veselești pe toți slujitorii tăi, pentru aceasta am venit, ca să ne închinăm ție, spre a ne hrăni, că pierim de foame. Atunci le va zice înșelătorul: veniți să vă punem pecetea (666) pe mâna dreaptă și pe

frunte și vă voi da oricâte voiți. Pentru aceasta va pecetlui dreapta omului, ca să nu mai poată face cu mâna semnul cinstitei Cruci și să fie a lui desăvârșit. Se vede că numai cu câte o literă are să fie însemnată în pecetea lui anti-hrist, pentru fiecare cuvânt, care va fi zis al lepădării de Dumnezeu. Iar aceia, necunoscând înșelăciunea lui, vor sta ca să-i pecetluiască pe mâna dreaptă și pe frunte. Iar pecetea lui va avea numărul 666, după mărturisirea Sfântului Ioan Evanghelistul. Și îi va face pe cei mari și pe cei mici bogați, va slobozi pe cei ce sunt în robie, ca pe mulți să-i amăgească, și nimeni nu va putea să vândă, sau să cumpere, fără numai aceia care vor avea semnul și numărul fiarei sau numărul numelui fiarei.

*„Aici este înțelepciunea. Cel ce are minte, socotească numărul fiarei; că nume de om este și numărul ei este 666”. Iar înțelesul pecetii va fi așa: **Mă lepăd de Făcătorul cerului și al pământului, mă lepăd de Sfântul Botez, mă lepăd de a sluji lui Hristos și mă fac rob al tău; mă lepăd de împărăția cerului și iubesc muncile cele veșnice; mă lepăd de Sfânta Cruce și primesc pecetea ta.** Acestea vor fi scrise în pecetea înșelătorului antihrist. Care nu va voi să primească pecetea lui, va primi moartea din mâinile lui. „Fericit va fi cel ce va răbda în acea vreme, căci se va mântui și cu mucenicii cei mari va fi”, după cum zice Domnul, în Evanghelia de la Matei: „*Cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui*”. Și Sfântul Ioan Evanghelistul, zice în Evanghelia sa: „*Unii ca aceia mari se vor chema*”.*

După acestea, antihrist va preface pe diavoli în chip de îngeri străluciți și mulțime multă de draci va pune ca să-l laude și să-l slăvească, zicând: Mare este împăratul vremii de acum, mare este stăpânirea și domnia lui, cine este Dumnezeu și cine este Domn afară de acesta?

este Dumnezeu. Veniți, de vă închinați lui, veniți, de credeți lui!

Pentru aceasta ne poruncește Domnul în Sfânta Evanghelie de la Matei, zicând: „*Căutați să nu vă înșele cineva pe voi*”. Și atâta se va mândri înșelătorul, că va face multe feluri de năluciri cu vrăji și cu farmece și se va arăta prefăcându-se că se suie la cer și-l vor lua dracii și-l vor purta prin văzduh. Apoi va face, cu năluciri, că omoară și înviază, făcând pe slujitorii lui a face cele poruncite cu multă frică și cutremur. Atunci va trimite prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului pe dracii lui, spre a căuta pe cei fugiți și ascunși de frica lui, cei care nu au voit să se pecetluiască. Și dacă vor veni pentru a se pecetlui, bine, iar de nu, cu atâtea pedepse îi va munci, de care nu s-au mai pomenit și nici nu s-au mai auzit în veac. Căci cu așa de cumplite munci îi va munci, încât numai de s-ar gândi cineva la ele, cu totul s-ar înfricoșa și cutremura. Fericiti vor fi aceia, care vor birui pe nelegiutul anti-hrist, că acești Mucenici, se vor cinsti cu mult mai mult decât cei dintâi Mucenici. Pentru că cei mai dinainte mucenici au biruit pe slujitorii lui antihrist (oameni), iar aceștia îl vor birui pe însuși antihrist. Atunci toți, care se vor arăta slujitori râvnitori ai lui Hristos, se vor cinsti și se vor încununa de însăși mâinile lui Hristos, Dumnezeu Atotțiitorul.

Să ne întoarcem, însă, la cuvintele noastre. După ce îi va înșela și îi va pecetlui pe toți ai lui, după ce vor flămânzi și vor înseta, vor merge la dânsul, zicând: Iată noi ne-am închinat ție și ne-ai pecetluit pe noi; acum, dar, dă-ne să mâncăm și să bem, după cum ai făgăduit, că, iată, pierim de foame. Întoarce putoarea mării într-o bună mireasmă, că, iată, din cauza secetei celei mari au pierit toate fiarele din mare, au împuțit tot văzduhul și ne ies sufle-

tele de multă putoare! Poruncește fântânelor să izvorască ape! Poruncește cerului să plouă și pământul să-și dea roada sa! Gonește de la noi fiarele cele mănătoare de trupuri, care au ieșit din culcușurile lor și din mare la uscat și, neavând ce mânca și ce bea, au năvălit asupra noastră ca să ne mănânce! Că noi, toți, în tine ne-am pus nădejdea de a ne mântui.

Atunci el, cu multă mânie, le va răspunde, zicând: De unde să vă dau vouă acestea? Dacă cerul nu vrea să dea ploaie și pământul nu vrea să-și dea roada sa, de unde să vă dau eu hrană? Dați-mi și voi mie! Atunci, nenorociții aceia, auzind aceste cuvinte ale lui, vor cunoaște că el este antihrist. Și vor plânge cu amar, bătându-și piepturile cu pumnul și fața cu palmele, zicând: O, nenorocirea noastră cea mare! O, rea neguțătorie! Vai, cât de rău am greșit! Vai, în ce grozavă pierzare am căzut, cum ne-a înșelat amăgitorul acesta! Vai, nouă! Cum ne-a prins tiranul în lațul său! Cum am căzut în cursa necuratului! O, cum nu am voit noi să ascultăm Sfintei Scripturi și cum nu voiam să auzim cele poruncite din cărțile Sfintelor Biserici! Cât de mult ne-am orbit! Că, de multe ori auzindu-le acestea, despre care ne învață Sfânta Evanghelie, nu am luat aminte; și, iată, acum înșelându-ne, desăvârșit am pierit.

Acestea zicând ei, vor părăsi toate și se vor strădui să fugă în munți și în peșteri, ca să se ascundă și să își plângă păcatul lor și, cu inima înfrântă și zdrobită, se vor ruga lui Dumnezeu, ca să se îndure spre dânșii și să le ierte lepădarea lor. Iar Dumnezeu, ca un îndurat și iubitor de oameni ce este, îi va mântui din mâinile lui antihrist și-i va acoperi cu mâna Sa cea atotputernică, ca să nu-i găsească necuratul tiran. Și cei ce se vor pocăi, bine le va fi, iar cei care vor rămâne prin cetăți și prin sate mari

necazuri vor suferi. Că cei de la răsărit vor merge către apus, nădăjduind că vor găsi acolo puțină ușurare; iar alții de la apus vor veni către răsărit, neștiind că în tot locul sunt aceste ticăloșii, necazuri și chinuri care nu s-au făcut din veac, după cum zice Domnul în Sfânta Evanghelie: „*Vai celor ce vor avea în pântece*”.

Asemenea dureri vor avea toți oamenii, căci, venind noaptea, vor aștepta cu nerăbdare să se facă ziuă, iar venind ziua vor aștepta să se facă noapte, zicând: când se va face noapte, ca să mai uităm durerile și chinurile? Și noaptea, venind iarăși, vor zice: când se va face ziuă ca să vedem lumină și să scăpăm de fiarele ce năpădesc asupra noastră! Și văzând noaptea fulgerele și auzind tunetele și de neîncetatele trăsnete fiind speriați, vor zice: când se va lumina, ca să vedem cel puțin lumina zilei și, bucurându-ne, să ne veselim de vederea rudeniilor și a vecinilor noștri?! Și așa, nemângâiat vor plânge, ziua și noaptea. Cu oamenii împreună va plânge, atunci, toată făptura. Pământul greu va suspina, cerul cu amar se va tângui, soarele, luna și stelele împreună, cu jalnică măhnire vor fi acoperite, numai pe jumătate dându-și lumina lor. Marea și tot văzduhul neîncetat vor fi tulburate și înnegurate. Fiarele cele sălbaticе și toate dobitoacele cele domestice, de asemenea, cu jalnică strigare se vor tângui și neobișnuit vor țipa. Munții, pădurile, câmpiile, pietrele și toată suflarea omenească, toate vor plânge cu amar, tânguindu-se pentru amăgirea și înșelăciunea ce au pățimit, închinându-se oamenii neleguitului antihrist și, mai ales, pentru că au primit pecetea acestui necurat și viclean și s-au lepădat de prea cinstita și de viață făcătoarea Cruce a Domnului nostru Iisus Hristos!

Vor plânge atunci, cu amară tânguire, toate Bisericile lui Dumnezeu, căci, atunci va lipsi cu totul dintr-în-

sele Sfânta Liturghie și alte Sfinte Slujbe, toate vor fi părăsite, ca niște urâciuni. Sfântul și Cinstitul Trup și Sânge al lui Hrisos, nu se va mai vedea în zilele acelea, încetând cu totul slujbele cele Sfinte. Vor înceta atunci toate cântările bisericești; citirea Sfintelor Scripturi, nu se va mai auzi; iar învățătura Sfintelor Evanghelii de tot va tăcea. Iar necazurile se vor înmulți; din zi în zi se vor înmulți. Aurul și argintul lor pe drumuri îl vor arunca, pietrele, cele de mult preț, vor fi călcate în picioare ca pietrele de pe drumuri fiindcă toți se vor grăbi, în zilele acelea, care mai de care să se ascundă de la fața fermecătorului antihrist. Și nici un loc nu-i va putea tăinui de el, deoarece, pecetluit fiind de dânsul, vor fi cunoscuți de toată lumea. Și de mare frică vor fi cuprinși, pentru că se văd amăgiți, și nici îndreptare n-au să aibă de unde dobândi!

Și, văzând trupurile cele împruțate ale morților de pe drumuri și de prin case și din tot locul, de mare groază și frică se vor umple! În casă nevoie, afară, necaz; în casă, foame și sete, pe drumuri, tulburări și strigări! Atunci se va vesteji frumusețea fiilor omeniești și fețele celor vii vor fi ca și ale morților! Pofta femeilor va pieri și cu totul va înceta; și vai oamenilor în acele zile, de necazul cel mare, care are să fie!

Însă, în unele ca acestea fiind oamenii, Iubitorul de oameni și Preaînduratul Dumnezeu nu va lăsa zidirea Sa să fie pedepsită multă vreme, că, acei trei ani și jumătate ai împărăției blestematului antihrist se vor împruțina și degrabă vor trece și se vor știrbi, după cum s-a zis mai înainte, pentru pocăința celor ce vor fugi prin munți și prin crăpăturile pământului, plângându-și lepădarea lor. După cum zicea Domnul în Evanghelia cea de la Matei:

„Că de nu s-ar scurta zilele acelea, nu s-ar mântui nici un trup, însă, pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea”.

Deci, după ce se vor împlini trei ani și jumătate, îndată se va desființa împărăția necuratului antihrist și va cădea toată puterea și mândria lui, iar el va merge în muncă cea veșnică, după cum mărturisește Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, în Apocalipsă, zicând: *„Și am văzut pe fiară și pe împărății pământului și pe oastea lor adunată, ca să facă război, cu Cel ce ședea pe cal, și cu oastea Lui. Și prinzând pe fiară, și cu ea și pe proorocul cel mincinos, care a făcut semne înaintea ei, cu care a amăgit pe cei ce au luat semnul fiarei și pe cei ce s-au închinat chipului ei, de vii s-au trimis aceștia doi în iezerul cel cu foc, care arde cu piatră de pucioasă. Iar ceilalți au fost uciși cu sabia Celui ce ședea pe cal, care ieșea din gura Lui, și toate păsările s-au săturat din cărnurile lor. Bine și maiestos era Cel ce ședea pe cal și armata Lui urma după Dânsul”.*

Tot din Apocalipsă: *„Și am văzut cerul deschizându-se și iată ieșea un cal alb și Cel ce ședea pe el, credincios și adevărat era, care întru dreptate judecă, și dă război cu fiara. Ochii Lui erau ca para focului și pe capul Lui erau multe cununi cu nume scrise, pe care nimeni nu știa să le citească, afară de Cel ce ședea pe cal. Și era îmbrăcat cu haină vopsită cu sânge, fiindcă a fost omorât pe Cruce, și Și-a vărsat tot Preacuratul Său Sânge; și Se cheamă numele Lui Cuvântul lui Dumnezeu, iar oastea Lui, care era îmbrăcată cu haine albe preacurate, urma după Dânsul, șezând călări pe cai albi. Din gura Celui ce ședea pe cal alb, ieșea o sabie cu două ascuțituri, ca să biruiască pe neamuri (care sunt dracii și cei dintre oameni care i-au ascultat pe ei). Deci, cu aceștia a făcut război Fiul lui Dumnezeu, cu împărății pământului și cu diavo-*

lul. Și a fost prins diavolul, împreună cu antihrist, care făcea minuni amăgitoare înaintea lui, și cu acele minuni a amăgit pe toți aceia care au primit pecetea diavolului și s-au închinat icoanei lui, adică lui antihrist. După uciderea lui antihrist și a slujitorilor lui, se va arăta Domnul nostru Iisus Hristos, adică va fi a doua venire a Fiului lui Dumnezeu, în care am nădăjduit și nădăjduim că ne vom mântui.

Și va fi a doua venire a Lui, după cum singur, în Evanghelia cea de la Matei, arată, zicând: „*Precum fulgerul iese de la răsărit și se arată la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului*”.

Dar, acum să spunem și despre sfârșitul lumii, despre venirea lui antihrist, cum are să se nască și cum va împlini toată răutatea lui:

Domnul nostru Iisus Hristos, când a voit să vină pe pământ ca să mântuiască neamul omenesc, S-a născut din Preacurata Fecioara Maria, ce era de neam împărătesc și arhieresc, după cum zic toți Proorocii și mărturisesc Sfintele Scripturile.

Asemenea și de înșelătorul și de prea răucredinciosul antihrist, așa mărturisește Sfânta Scriptură: că se va naște din seminția lui Dan, dintr-o femeie necurată și prea spurcată și va fi crescut în ascuns. Nu după cum zic unii, că însuși diavolul se va întrupa, ci, va fi om ca toți oamenii, dar având într-însul toată lucrarea satanei, după cum mărturisește Sfântul Ioan Damaschin. Și se va tăia împrejur ca și Hristos și apostoli va aduna, spre a-i sluji lui la toate răutățile, pe care le va face cu fermecătorii și vrăjitorii (năluciri). Și va iubi el neamul evreiesc și multe minuni mincinoase va face înaintea lor, ca să înșele pe oamenii cei răi, încă și pe cei sfinți, de va fi cu putință.

Apoi, se va mândri contra lui Dumnezeu, socotind, ticălosul, că va împărăți în veci. Și va aduna draci, în chipul oamenilor, ca să-i pună stăpânitori asupra lucrurilor și asupra poporului. Apoi, fiind pus împărat, va urî pe supușii săi și va striga, cu mare glas, către popoare: Cunoașteți, popoare, neamuri, seminții și limbi, puterea mea cea mare? Care împărat poate să se împotrivească mie și care dintre împărați nu se va teme de mine? Priviți la minunile mele și vă înspăimântați! După aceea va muta munții cu nălucirile lui, va umbla pe mare ca pe uscat, foc va coborî din cer, ziua o va preface în noapte și noaptea o va preface în zi, și, în sfârșit, va face toate câte i se va părea, ca să amăgească pe toți. Însă toate câte va face, nu sunt adevărate, ci năluciri și fermecătorii, pentru ca să înșele pe oameni. Și îndată ce oamenii vor începe a crede lui și se vor închina, cerul nu va mai ploua și pământul nu va mai rodi. Marea se va împuti și toate fiarele din mare vor muri, râurile și izvoarele, pâraiele și fântânile și toate bălțile vor seca și toată verdeața se va usca. Iar fiarele cele sălbatice vor năvăli asupra oamenilor. Toate dobitoacele vor pieri, încă și oamenii vor cădea pe ulițe leșinați, morți de foame și de sete. Mamele vor îmbrățișa pe fiicele lor, și vor cădea moarte amândouă, părinții cu feciorii lor, frații cu surorile lor vor cădea murind împreună și nu va fi cine să-i îngroape. Tot pământul se va umple de reaua putoare din trupurile cele moarte! Marea va vărsa afară valurile sale, ca niște păcură împutită. Atunci va fi foamete și secetă mare în toată lumea, plângeri și tânguiri, amar și vai în toate locurile. Suspinele și oftările inimilor vor prisosi, oamenii din vremea aceea vor ferici pe cei morți, zicând: Fericiți sunteți voi, care n-ați ajuns zilele noastre, acestea de pe urmă! Și nu vor avea unde să fugă și să se ascundă, că se va tulbura marea și uscatul. Pentru aceasta ne-a zis

nouă Domnul: Privegheați, neîncetat rugându-vă, ca să scăpați de necazuri.

Rea putoare în mare, rea putoare pe pământ, foame-te, cutremur, în mare tulburare, pe pământ tulburare, înfricoșare în mare, înfricoșare pe pământ. Aurul cel mult, argintul și hainele cele de mătase, cu nimic nu va folosi pe cineva în necazul acela, că toți oamenii pe morții cei îngropați îi vor ferici, mai înainte de a veni necazul cel mare, ce va fi pe pământ. Că atunci tot aurul și argintul, aruncat fiind pe ulițe, nu va fi cine să-l ia pe el, fiindcă toate vor fi urâte și toți, din toate părțile; a fugi se vor strădui. Și nicăieri nu va fi lor cu puțință ca să se ascundă, căci împreună cu foamea și cu setea, va fi frica de fiarele cele târătoare și de trupuri mâncătoare; din afară, cutremur va fi, iar dinăuntru frica. Toate ulițele vor fi pline de mortăciuni: în uliță putoare, în casă putoare; în uliță glas de plângere, în casă glas de plângere; în uliță foame și sete, în casă foame și sete; în uliță amar, în casă amar; fiecare, pe unul și pe altul, cu plâgere îl va întâmpina și toți în mare strâmtoare vor fi, în zilele acelea prea cumplite. Iar oamenii, nemaiputând suferi unele ca acestea, cu mari glasuri vor striga: O, voi munților, cădeți peste noi și ne acoperiți! Deschideți-vă morminte și ne primiți pe noi! O, moarte, vino de ne scoate din atâtea nevoi grele și din mâinile preacumplitului împărat, a acestui preapăgân!

Iar după sfârșitul acelor cumplite necazuri, îndată soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina sa și stelele vor cădea și puterile cerului se vor clătina. „Și atunci se va arăta semnul Fiului Omului pe cer. Atunci vor plânge toate semințiile pământului și vor vedea pe Fiul Omului, venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă”. Iar cerul, ca o carte, se va învălui și pământul se va mistui de foc, pentru fărădelegile oamenilor și, mai ales,

pentru curvie, sodomie și ucidere. Și, făcându-se într-o clipă toate noi, va trimite Domnul pe îngerii Săi să trâmbițeze cu glas mare, ca să adune pe aleșii Săi de la marginea pământului, de a căror trâmbițare, cerul și pământul și toate cele dedesubt se vor cutremura și se vor înspăimânta, și toată firea cea omenească și îngerească de groaza cea mare se va înfricoșa. Atunci, se vor vedea pogorându-se de sus toate cetele cele cerești: Îngerii, Arhanghelii, Scaunele, Stăpâniile, Începătoriile, Domniile, Puterile, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, dimpreună cu toți Sfinții, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot! Plin este cerul și pământul de slava Lui. Și îndată, în acea cântare, se va arăta pe nori, ca un fulger, pășind, Împăratul Slavei, Hristos Dumnezeu, Judecătorul viilor și al morților, spre a Cărui întâmpinare se vor răpi toți dreptii de pe pământ, alăturându-se la toate cetele îngerești, după cum zice Sfântul Apostol Pavel: „Și noi, cei vii, care vom fi rămași, împreună cu dâșii ne vom răpi în nori, întru întâmpinarea Domnului, în văzduh, și așa, pururea cu Domnul, vom fi”.

Se va pogori Domnul nostru Iisus Hristos, pe pământ, fiind laudat de toate puterile îngerești, și de toți cei drepti slăvindu-Se, și de Apostoli mărinku-Se, de Prooroci și de Mucenici proslăvindu-Se. După aceasta vor aduce Sfinții Îngeri, înaintea înfricoșatului Judecător, pe fiul pierzării, adică pe satana și pe antihrist, dimpreună cu slujitorii lui și se va arăta înșelăciunea lui, pe care, legându-i, îi va arunca în iezerul cel de foc (iad) unde se vor arde neîncetat, în vecii vecilor, satana și antihrist, cu toți dracii și slujitorii lor, adică: cu masonii, cu fermecătorii, cu necredincioșii jidovi, cu agarenii, cu păgânii și cu toată mulțimea ereticilor celor ce au hulit și s-au lepădat de dumnezeirea lui Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, și de

Preacurata Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioara Maria, încă și cu toți creștinii cei păcătoși și nepocăiți și nemărturisiți la preot de păcatele lor cele rele și spurcate.

Cuvânt al Sfântului Efrem Sirul

*pentru a doua venire a Domnului nostru Iisus Hristos;
pentru venirea lui antihrist și pentru sfârșitul lumii culese
din Tomul al doilea*

Inspiratia - Eu, Efrem, cel prea mic și păcătos și plin de greșeli, cum voi putea să spun cele mai presus de puterea mea? Dar de vreme ce Mântuitorul, prin a Sa milostivire, pe cei necărturari, înțelepciune i-a învățat și, prin dâșii, pe credincioșii de pretutindeni i-a luminat, și limba noastră cu îndestulare o va lămuri spre folosul și zidirea mea, a celui ce zic, și a tuturor ascultătorilor. Și voi grăi cu durere și voi spune cu suspinări despre sfârșitul lumii de acum, și despre acel fără de rușine și cumplit balaur (adică antihrist), cel ce va tulbura pe toate cele de sub cer și are să bage teamă și împuținare și cumplită necredință în inimile oamenilor. Va face arătări, semne și înfricoșări, încât, de ar putea, ar amăgi și pe cei aleși; pe toți se va sângui să-i înșele cu mincinoasele semne, cu năluciri de arătări vrăjitoarești și cu fermecătorii, care se vor face de dânsul.

Căci, cu voia lui Dumnezeu, va lua stăpânire, ca să înșele lumea, fiindcă s-au înmulțit păgânătățile oamenilor și pretutindinea tot felul de lucruri cumplite se lucrează. Pentru aceasta Preacuratul Stăpân, va lăsa să fie ispitită lumea cu duhul înșelăciunii, pentru păgânătatea ei, de vreme ce oamenii s-au depărtat de la Dumnezeu și au iubit pe vicleanul. Mare nevoie va fi, fraților, în vremile acelea,

mai ales asupra celor credincioși, când se vor săvârși semne și minuni de însuși balaurul, cel cu multe stăpâniri, când se va arăta ca un dumnezeu, cu năluciri înfricoșate, zburând în văzduh, și toți dracii, ca îngerii, înălțându-se înaintea lui, și va striga cu tărie schimbându-și chipul și înfricoșind fără de măsură pe toți oamenii. Atunci, oare, fraților, cine se va afla întărit și neclătinat petrecând, având în sufletul său semnul Unuia-Născut, a Fiului lui Dumnezeu, adică sfânta Lui venire, când va vedea necazul cel nemângâiat, ce se va face pretutindenea, peste tot sufletul și nu va fi de nicăieri nici o mângâiere?

Și, în vremea aceea, nu va fi liniște pe pământ, iar marea, văzând-o toată lumea tulburată, va fugi fiecare ca să se ascundă în munți, unii murind de foame, iar alții de sete cumplită, topindu-se ca ceara. Și nu va fi cine să-i miluiască pe ei, când vor vedea toate fețele lăcrimând și cu durere întrebând: Nu cumva se află vreun grai al lui Dumnezeu pe pământ? Și nu se va auzi de nicăieri! Cine oare va suferi urgia zilelor acelea? Și cine va răbda necazul cel nesuferit? Când vor vedea amestecarea popoarelor, celor ce vor veni de la marginile pământului, pentru vederea tiranului, mulți, închinându-se înaintea spurcatului, vor striga cu cutremur (încât și locul se va clătina de strigările lor), zicând: Tu ești mântuitorul nostru! Atunci marea se va tulbura și pământul se va usca, cerul nu va mai ploua și lacurile se vor usca. Și toți cei ce vor fi pe pământ, de la răsărit către apus, vor fugi de multă frică. Și iarăși, cei ce vor fi la apusul soarelui, către răsărit, vor fugi cu cutremur.

Luând atunci, obraznicul, stăpânirea, va trimite pe draci în toate marginile pământului, ca să propovăduiască cu îndrăzneală, că „s-a arătat cu slavă; veniți de-l vedeți pe el!”. Cine, oare, va avea sufletul de diamant, ca să su-

+ expr!

feră vitejește toate smintelile acelea? Cine, oare, va fi acest om, precum am zis, ca toți îngerii să-l ferească pe el? Căci eu, fraților, iubitorul de Hristos, desăvârșit m-am înfricoșat numai din însăși pomenirea balaurului. Cuget în mine, despre necazul cel mare ce va fi asupra oamenilor în vremile acelea și în ce fel se va arăta acest balaur pângărit, asupra neamului omenesc. Însă, sfinților, celor ce vor putea birui nălucirile lui, mult mai cumplit li se va arăta; că vor fi mulți cei ce se vor afla atunci plăcuți lui Dumnezeu, care vor putea să se mântuiască prin munți și dealuri și în locuri pustii, cu multe rugăciuni și cu plângere nesfârșită. Că, văzându-i Dumnezeu pe ei așa în plângere nemângâiată și în credință curată, Se va milostivi spre dâșii, ca un Părinte iubitor de fii, și-i va păzi pe ei, unde se vor ascunde. Că prea pângăritul nu va înceta, căutând pe Sfinți pe pământ și pe mare, socotind că el va împărăți de acum pe pământ. Și pe toți îi va supune, și va socoti, ticălosul, să stea împotriva în ceasul acela înfricoșat, când va veni Domnul din cer, neștiind, ticălosul, de a sa neputință și mândrie pentru care a căzut din cer.

Cu toate acestea va tulbura pământul, va înfricoșa pe toate, cu mincinoasele semne vrăjitoarești. Și nu va fi în vremea aceea, când va veni balaurul, slăbire pe pământ, ci mare necaz, tulburare și amestecare de popoare, moarte și foamete în toate marginile pământului. Căci, Însuși Domnul, cu dumnezeiasca Sa gură, a zis: „*Că unele ca acestea nu s-au făcut de la începutul zidirii*”. Iar noi, păcătoșii, cum vom asemăna nevoia cea peste măsură, încă și netălcuită, după cum Dumnezeu Însuși a numit-o pe dânsa. Însă, fiecare să-și pună în mintea sa, cu dinadinsul, sfințele cuvinte ale Domnului și Mântuitorului, cum că, pentru nevoia și necazul cel prea mare, va scurta zilele acelea, prin a Sa milostivire, sfătuindu-ne pe noi și zicând: *Ru-*

gați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna (adică căzuți în vreo sectă, eres), *sau sâmbăta* (adică în nelucrarea pocăinței, deci, petrecând în păcate). Iarăși a zis: „*Privegheați totdeauna, adeseori rugându-vă, ca să scăpați de necaz și să stați înaintea lui Dumnezeu, ca să vă mântuiți de toate acestea, că timpul aproape este*”; și în această răutate toți stăm și nu credem! Deci, să ne rugăm neîncetat, cu lacrimi, ziua și noaptea, căzând la Dumnezeu, ca să ne mântuim de necazul ce va să vie pe pământ, ca să nu vedem nicidecum fiara, nici să nu auzim înfricoșările lui, căci vor fi cutremure și morți de multe feluri peste tot pământul.

Viteaz suflet va fi acela, care va putea să-și țină viața atunci în mijlocul smintelilor, căci dacă în credință se va împuțina omul, atunci foarte ușor se va înconjura și se va robi de semnele balaurului celui rău și viclean, și neiertat se va afla unul ca acesta la judecată, că vânzător lui însuși se va afla, că a crezut tiranului de bună voie. De multe rugăciuni și lacrimi avem trebuință, o, iubitorilor, ca să fie cineva din noi tare în ispite! Fiindcă multe vor fi nălucirile fiarei, cele ce se vor face de ea, căci luptătoare împotriva lui Dumnezeu fiind, pe toate va voi să le piardă.

Ați auzit, frații mei cei iubitori de Hristos, ce a făcut diavolul israilitenilor în pustie, când ieșeau din Egipt? Cum i-a amăgit pe ei, ticălosul și prea spurcatul, ca să facă toți acel prea cumplit păcat, că a învățat pe Valaam ca să dea lui Valac, împăratul Madianului, sfat rău, ca să pună pe femeile cetății în corturi și pe popor să-l amăgească spre curvie și spre a jertfi? Căci, văzându-i Dumnezeu, ca pe niște necurați, cu totul, deodată a vrut să-i piardă pe ei, după ce toți ar fi curvit cu femeile, ca niște dobitoace. Și au pus pe femei cu nerușinare la un loc (în comun) și mese pline de mâncări, de stropiri și mirosurile de jertfe înaintea porților, pe toți trăgându-i spre moarte.

Ca acela, ce va dori să curvească cu spurcatele acelea femei, mai înainte să aducă jertfă și apoi să intre la dânsule, căci nu luau femeile plată de la popor, ca pe toți cei ce veneau la dânsule să-i înșele a jertfi la idoli. Și au dat boierilor să curvească cu fetele boierilor, de asemenea și bogaților cu fetele bogaților, iar pe cele mai multe din femei în comun, la tot norodul cel prost.

Ați văzut lucrarea nedreptății și vicleana meșteșugire, cum tuturor le-a săpat groapa spre moarte? Văzut-a cineva din voi, cândva, vreun lucru ca acesta, fără rușine? Preacurvia ținând sabia, cea cu două ascuțisuri, căci cu două morți cumplite omorau femeile pe cei ce intrau la dânsule, ca să jertfească la idoli și să curvească. Cu un astfel de chip, va face tiranul, ca toți să poarte pecetea fiarei, când va veni în vremea sa, la împlinirea vremilor, căci are să amăgească pe toți cu semne și numai așa vor putea să cumpere bucate și tot felul de trebuințe, și povățuitori peste popoare va pune, ca să îplinească porunca lui.

Luati amite frații mei! Covârșirea fiarei și meșteșugirea vicleniei ei, de la pânțe începe! Căci, după ce va fi strămtorat cineva, lipsindu-se de bucate, va fi silit a primi pecetea lui, dar nu peste toate măduarele trupului, ci pe mâna dreaptă și pe frunte, va fi pus păgânescul chip, ca să nu mai aibă stăpânire omul, să se pecetluiască cu mâna dreaptă cu semnul Sfintei Cruci, pe frunte, nici să nu se pecetluiască în numele Domnului, nici cu prea slăvita și cinstita Cruce a lui Hristos, Mântuitorul nostru. Că știe ticălosul, că dacă se va pecetlui cineva cu Crucea Domnului îi risipește toată puterea lui și pentru aceasta pecetluiește dreapta omului, că aceasta este care pecetluiește toate măduarele noastre. Asemenea este și fruntea, care, ca un

sfeșnic ce poartă făclia luminei, adică semnul Mântuitorului pe față.

Deci, frații mei, înfricoșată nevointă o să fie tuturor oamenilor, celor iubitori de Hristos, dar până la ceasul morții să nu se teamă cineva și nici să nu stea cu moleșire, când va începe a închipui balaurul pecetea sa în locul Crucii Mântuitorului. În acest fel se va osteni vrăjmașul, ca numele Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos să nu se mai pomenească deloc în vremea lui.

Și aceasta o va face, fiindcă se teme și se cutremură, necuratul, de sfânta putere a Mântuitorului nostru. Căci, de nu se va pecetlui cineva cu pecetea aceleia, nu se va robi de nălucirile lui, iar Domnul nu se va depărta de la unii ca aceștia, ci îi va lumina și îi va trage către El. A înțelege se cade nouă, fraților, cu tot dinadinsul, nălucirile vrăjmașului, că nemilostiv și fără de omenie este. Iar Domnul nostru, cu liniște va veni la noi toți, ca să gonească de la noi meșteșugurile balaurului (fiarei). Deci, noi, credința lui Hristos neabătută și curată ținând-o, ușor vom birui puterea tiranului. Gând neschimbat să ne câștigăm și bună statornicie, și se va depărta de la noi neputinciosul, neavând ce să facă. Căci eu, prea micul, vă rog, fraților iubitori de Hristos, să nu ne moleșim, ci, mai ales, puternici să ne facem cu puterea Crucii. Netrecuta nevointă lângă ușă este; platoșa credinței să o luăm cu toții; să scoatem cu dragoste din izvorul cel dumnezeesc, nădejile mântuirii sufletelor noastre! Nezidita Treime, cea de o Ființă, este izvor ce dă viață. Dacă se va înconjura cu astfel de arme sufletul nostru, călcat va fi balaurul. Cu toate acestea, se cade nouă, a ne ruga, ca să nu cădem în ispită, nici să fugim iarna. Fiți gata, deci, ca niște robi credincioși, neprimind pe altul; de vreme ce hoțul și pierzătorul și cel fără de omenie, mai întâi va veni în ale sale vremi, vrând

să fure, să înjunghie și să piardă turma cea aleasă a lui Hristos. Falsul păstor va lua asupra lui chipul Adevăratului Păstor, ca să înșele oile turmei lui Hristos.

Însă cei ce știu și vor recunoaște glasul cel Sfânt al Adevăratului Păstor, îndată îl vor cunoaște. Că glasul pierzătorului nu se aseamănă cu glasul Adevăratului Păstor, fiindcă glasul tiranului este rănitor. Plin fiind glasul lui de chipul hoțului, îndată se și cunoaște. Deci, să ne învățăm, prietenilor, cu ce chip are să vină pe pământ șarpele cel fără de rușine! Fiindcă Mântuitorul, vrând să mântuiască neamul omenesc, din Fecioară S-a Născut și chipul omului luând a zdrobit pe vrăjmaș cu sfânta putere a dumnezeirii Lui. Blând și smerit a fost pe pământ, ca pe noi să ne înalte de la pământ la cer. Căci, cu încredințare și cu adevărat, Dumnezeu este Cel ce S-a zămislit și S-a întrupat, născându-Se din Sfânta Fecioară, și prin patima Crucii, a mântuit neamul omenesc, și iarăși va să vină în ziua cea de pe urmă să judece viii și morții și să răsplătească tuturor după faptele lor, dreptilor și necredincioșilor, ca un Drept Judecător.

Aceasta știind-o și cunoscând-o vrăjmașul, că iarăși va să vină din cer Domnul, cu slava dumnezeirii, a socotit și aceasta, ca să ia asupra lui chipul venirii lui Hristos și să ne înșele pe noi. Dar Domnul nostru va veni ca un fulger înfricoșat pe pământ, iar vrăjmașul nu va veni așa, căci zurbagiu este. Și se va naște, cu adevărat, dintr-o femeie spurcată, care va fi unealtă a lui; deci el nu se va întrupa, ci cu acest fel de chip va veni prea pângăritul, ca un hoț, ca să înșele pe toți, fiind smerit, liniștit, urând cele nedrepte, de la idoli întorcându-se, dreapta credință mai mult cinstind, bun, iubitor de săraci, peste măsură de frumos, cu bună așezare, bun către toți, cinstind cu covârșire pe neamul iudeilor (că ei așteaptă venirea lui). Iar în toate

acestea, va face semne, arătări și înfricoșări cu multă stăpânire și se va meșteșugi cu vicleșug ca să placă tuturor, și să fie iubit repede de mulți. Daruri nu va lua, cu mânie nu va grăi, mahnit nu se va arăta, și cu chipul bunei rânduiei va amăgi lumea, până ce se va face împărat. Și după ce vor vedea multe popoare niște fapte bune ca acestea și puterea sa, toți împreună, cu o voință se vor face, și cu bucurie mare îl vor propovădui pe el împărat, zicând unii către alții: Oare se mai află vreun om ca acesta bun și drept? Însă cel mai mult, poporul cel ucigaș al iudeilor, îl vor cinsti și se vor bucura de împărăția lui. De aceea, ca unul ce va cinsti cel mai mult locul și biserica iudaică, va arăta tuturor, că se face purtare de griji pentru dânșii. Și, când va împărăți balaurul pe pământ, cu mare sânguință popoarele i se vor face ajutoare: Edom, și iarăși Moav, încă și fiii lui Amon, ca unui adevărat împărat i se vor închina lui cu bucurie, și ei se vor face cei dintâi apărători ai lui.

Apoi, se va întări îndată împărăția acestuia, și va bate cu mânie pe trei împărați mari. Iar după aceasta, se va înălța inima lui, și va vărsa balaurul amărăciunea sa, punând înainte, în Sion, veninul morții, tulburând lumea. Va clătina marginile pământului, va necăji toate, va pângări suflete. Nu se va mai arăta ca un cucernic, ci cu totul va fi fără de omenie: iute, mânios, cumplit, nestatornic, înfricoșat, slut, urăcios, greșos, sălbatic, pierzător, sânguindu-se a arunca în groapa păgânătății tot neamul omenesc, prin așa nebie. Va face semne mincinoase, iar mulțimea și alte multe popoare, stând înaintea lui, îl vor lăuda pentru năluciri și vor striga cu glas mare, încât se va clătina locul, în care popoarele vor sta înaintea lui. Și el va grăi cu îndrăzneală: Cunoașteți voi puterea și stăpânirea mea? Iată dar, înaintea voastră, a tuturor, poruncesc

↓
Iudaea
Egipt
Libia
Etiopia

acestui munte mare, ce este de cealaltă parte a mării, ca să vină aici la noi. Apoi, va zice spurcatul: Ție, îți poruncesc să te muți îndată dincoace de mare; și va alerga muntele, în privirea tuturor, însă nicidecum din temeliiile lui nu se va muta, ci va fi o nălucire. Căci cele ce Dumnezeu Cel Preaînalt, de la începutul zidirii, le-a întemeiat și le-a înălțat, asupra acestora, prea spurcatul, nu are stăpânire. Și va amăgi lumea și cu alte năluciri vrăjitoarești. Și iarăși, altui munte, ce va sta în adâncul mării celei mari, ostrov foarte mare fiind, îi va porunci să se ducă și pe uscat să stea, în țărături veselitoare, spre veselia privitorilor, dar ostrovul nicidecum din mare nu se va mișca. Și iarăși, își va întinde mâinile lui și va aduna mulțime de târătoare și păsări; de asemenea, încă va păși pe deasupra adâncului, și pe mare va umbla ca pe uscat; însă toate acestea vor fi năluciri.

Și mulți vor crede în el și-l vor slăvi, ca pe un dumnezeu tare. Iar celor ce vor avea pe Adevăratul Dumnezeu, li se vor lumina ochii inimei lor și cu deamănuntul vor privi, prin credință curată, și vor cunoaște înșelăciunea lui. Acestea toate făcându-le, va înșela lumea și mulți vor crede lui, slăvind-l ca pe un dumnezeu. Însă câți vor avea frica lui Dumnezeu în ei și ochii inimii luminați, vor cunoaște cu dinadinsul, că nici muntele nu s-a mutat din locul său, nici ostrovul nu a ieșit din mare pe uscat. Toate acestea, în numele său, le va săvârși antihrist; și nu vor fi adevărate, după cum am zis mai sus, căci cu farmece va lucra toate mincinoasele lui minuni, fermecând vederile oamenilor, ce se vor pleca a crede lui. Că nu va primi prea spurcatul să se pomenească Preacuratul Nume al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, căci luptător împotriva lui Dumnezeu este și fiu al pierzării.

Acestea făcându-se și popoarele închinându-se lui, și ca pe un dumnezeu laudându-l, din zi în zi se va mânia Cel Preaînalt, în ceruri, și își va întoarce fața Sa de către ei. După aceea se vor face cumplite semne: foamete necurmată, cutremur neîncetat, morți neconținute și semne înfricoșate. Atunci cerul nu va mai ploua, pământul nu va mai rodi, izvoarele vor seca, râurile se vor usca, iarba nu va mai răsări, verdeață nu va fi, copacii din rădăcină se vor usca și nu vor odrăsli, peștii mării și chiții într-însa vor muri și putoare pierzătoare și sunete înfricoșate va trimite marea. Și, de huietul valurilor, vor muri oamenii de frică. Atunci vor plânge și vor suspina cumplit sufletele lor și necaz neconținut îi va cuprinde pe dânșii, ziua și noaptea. Nicăieri nu vor găsi să se sature de mâncare, căci povățuitorii de noroade, tiranii, se vor afla în tot locul. Și dacă cineva va aduce cu sine pecetea tiranului însemnată pe frunte și pe mâna dreaptă, va cumpăra puțin de mâncare din cele ce se vor afla. Atunci vor muri pruncii la sânurile maicilor, vor muri și maicile deasupra pruncilor lor, va muri tatăl cu fiii și femeia pe uliță, și nu va fi cine să-i îngroape sau să-i strângă în mormânturi.

Putoare rea se va face, din mortăciunile cele multe ce vor fi aruncate pe uliți și pretutindenea, și mult îi va necăji pe cei vii. Dimineăța, toți vor zice cu suspinuri și cu durere: când se va face seară ca să dobândim odihnă? Și venind seara, iarăși, cu lacrimi prea amare, vor grăi între dânșii: oare când se va lumina, ca, de necazul ce stă asupra noastră, să scăpăm? Atunci, se va veșteji frumusețea feții la tot trupul. Se vor face fețele lor grețoase, ca de morți, și va fi urâtă frumusețea femeilor, iar toți cei ce s-au plecat cumplitei fiare și au luat pecetea aceluia, adică păgânescul chip al spurcatului, alergând către dansul, vor zice cu durere: dă-ne nouă să mâncăm și să bem, că toți

murim de foame și gonește de la noi fiarele cele veninoase! Și, neavând ce răspunde, ticălosul, va zice cu multă asprime: de unde să vă dau eu, oamenilor, să mâncați și să beți, dacă cerul nu voiește să dea pământului ploaie, și pământul, iarăși, nicidecum n-a dat seceriș sau roadă? Și, auzind acestea, poporul va plânge și se va tângui cu totul, neavând mângâiere în necaz. Necaz peste necaz va fi lor, nemângâiat, căci, de bună voie, au crezut tiranului. Și dacă ticălosul nu va putea nici lui să își ajute, cum îi va milui pe dânșii? În acele zile vor fi nevoi mari, de necazul cel mult al balaurului, de frică și de cutremurul cel mare și huietul mării, de foame, de sete și de mușcăturile fiarelor. Toți cei ce vor lua pecetea lui antihrist și se vor închina lui, ca lui Dumnezeu, nu vor avea nici o parte în împărăția lui Hristos, ci dimpreună cu balaurul vor fi aruncați în gheena.

Fericit va fi acela ce se va afla sfânt și credincios, și va avea în inima lui credință, fără de îndoială, către Dumnezeu, că fără de frică vor lepăda întrebările lui, defăimând muncile și nălucirile lui. Dar mai înainte de aceasta, va trimite Dumnezeu pe Ilie Tezviteanul și pe Enoh, ca un milostiv, ca să facă cunoscută dreapta credință neamului omenesc, și să propovăduiască cu îndrăzneală cunoștința de Dumnezeu tuturor, ca să nu creadă tiranului de frică, că vor striga și vor zice: Înșelător este, o, oamenilor, nimeni să nu creadă lui nicidecum! Și nici să nu-l ascultați pe acest luptător împotriva lui Dumnezeu! Nimeni din voi să nu se înfricoșeze, că degrabă se va surpa. Iată, Domnul Cel Sfânt vine din cer, să judece pe toți cei ce s-au plecat semnelor lui.

Însă puțini vor fi atunci cei ce vor voi să asculte și să creadă în propovăduirea Proorocilor. Iar aceasta o va face Mântuitorul ca să-Și arate negrăita Sa iubire de oa-

meni, că nicidecum nu voiește moartea păcătosului și a necuratului, ci voiește ca toți să se mântuiască; că nici în vremea aceea nu va lăsa neamul omenesc fără de propovăduire, ca fără de răspuns să fie toți la judecată. Deci, mulți din Sfinți, câți se vor afla atunci, la venirea spurcatului antihrist, vor vărsa râuri de lacrimi, cu suspine, către Dumnezeu Cel Sfânt, ca să se mântuiască de balaur și, cu mare sânguință, vor fugi în pustietăți, în munți și în peșteri, cu frică se vor ascunde. Și își vor presăra pământ și țărână pe capetele lor, rugându-se, noaptea și ziua, cu multă smerenie. Și li se va dăruia lor aceasta, de la Dumnezeu Cel Sfânt, și-i va povățui pe dânșii Darul Duhului Sfânt în locuri hotărâte, și se vor mântui, fiind ascunși în găuri și în peșteri, nevăzând semnele și înfricoșările lui antihrist. Căci celor ce au cunoștință, cu ușurință le va fi cunoscută venirea lui. Iar celor ce își au mintea de-a pururea la lucruri lumești și iubesc cele pământești, nu le va fi cunoscută venirea acestuia. Căci, cel ce de-a pururea este legat cu lucruri lumești, măcar dacă ar și auzi, tot nu crede, ba îl și urăște pe cel ce i-ar spune despre venirea lui antihrist. Pentru aceasta Sfinții se întăresc în credință spre a scăpa, că toată învăluirea și grijile vieții acesteia le-au lepădat.

Atunci va plânge tot pământul, marea și aerul vor plânge împreună, și dobitoacele cele sălbatice și păsările cerului; vor plânge munții și dealurile și lemnele câmpului. Vor plânge și luminătorii cerului, dimpreună cu stelele, pentru neamul omenesc; că toți s-au abătut de la Dumnezeu Cel Sfânt și Ziditorul tuturor și au crezut înșelătorului, primind pecetea spurcatului antihrist, în locul Făcătoarei de viață Cruci a Mântuitorului. Va plânge pământul și marea și cu totul va înceta glasul psalmului și al rugăciunii din gura omului! Vor plânge toate bisericile lui

Hristos cu plângere mare, că nu se va mai sluji sfințirea și prinosul! Iar după ce se vor împlini trei ani și jumătate, ai stăpânirii spurcatului și a faptelor lui, și după ce se vor împlini toate smintelile, în tot pământul, după cum zice gura Domnului, atunci va veni Domnul și Mântuitorul nostru, ca un fulger strălucind, din cerul cel sfânt, cel prea curat și înfricoșat și prea slăvit, Dumnezeu nostru și Împăratul și Mirele Cel fără de moarte. Pe nori va veni, cu slavă neasemănată, înaintea Lui alergând rânduielile Îngerilor și ale Arhanghelilor, toți, văpăi de foc fiind, Heruvimii, având ochii în jos și Serafimii, zburând cu fețele și picioarele ascunse între aripile lor, cele de foc, strigând cu groază, unul către altul, și zicând: Întreit Sfânt, Întreit Sfânt este Domnul. Și glas de trâmbiță va grăi cu frică: sculați-vă, cei ce dormiți. Iată, a venit Mirele!

Atunci se vor deschide mormintele și va auzi țărâna cea putrezită, acea mare și înfricoșată venire a Mântuitorului, și, ca într-o clipeală de ochi, se vor scula toate semințiile pământului și vor căuta la frumusețea cea sfântă a Mirelui. Mii și milioane de mii de Îngeri și de Arhangheli și nenumărate oști se vor bucura cu bucurie mare. Atunci Sfinții, Dreptii și toți care nu vor fi luat pecetea balaurului celui păgân, se vor bucura foarte. Și se va aduce tiranul, legat de îngeri, cu dracii lui dimpreună, înaintea divanului. Și cei ce vor fi luat pecetea lui, toți păgânii și păcătoșii, se vor aduce legați; și va da Împăratul hotărâre asupra lor, hotărârea osândei celei veșnice în focul cel nestins! Și toți cei din peșteri se vor bucura împreună cu Mirele, cu bucurie negrăită, în împărăția cea veșnică, împreună cu toți Sfinții, în nesfârșiții vecii vecilor. Amin.

* * *

Din cuvintele Sfântului Efrem Sirul

culese din Tomul al treilea

Soarele și luna și toate stelele se vor aduna, după }
învierea cea de obște, într-un loc din Rai, și se va face, ia- }
răși, întuneric.

Mântuitorul a zis: Întâi va fi sfârșitul și pe urmă /
învierea, fiindcă pe toate în pildă le-a grăit.

Tâlcuire

Sfântul Efrem vorbește aici despre mia de ani, și despre învierea cea de obște, pentru oarecare eretici, care ziceau că are să mai fie o înviere după o mie de ani. Sfântul arată că numai una are să fie învierea. Sfânta Scriptură zice poate pentru omul cel păcătos, care s-a întors spre pocăință că a înviat a doua oară într-o dreptate, adică a înviat cu sufletul, căci mai înainte de pocăință era mort. Pentru aceasta zice de a doua înviere. Că învierea cea dintâi este Botezul, pentru spălarea păcatului celui strămoșesc, iar a doua este după cum am zis mai sus: învierea omului păcătos, care murise sufletește și prin pocăință a înviat a doua oară. Pentru aceasta am explicat aici aceste cuvinte.

Sfântul Ioan Evanghelistul zice la Apocalipsă, că a pus acești ani cu închipuire, zicând despre șapte biserici.

Sfântul Efrem zicea către eretici: Dacă tu ceri de la mine întrebările celor o mie de ani, iată, și eu voi cere de la tine candela și îmbrăcămintea cea albă. „Candela” înseamnă necăderea în păcate, după Botez. Dacă ceri de la mine întâi învierea cea de o mie de ani, voi cere și eu de la tine calea, adică, cum mergi? Că faptele tale te arată,

obit
dacă trăiești sau nu pentru învierea ce va fi. Și înger galben și jivină gândită (care este trupul), care se aprinde de mânie (că grecește se zice Apsifton), ce are fire amară ca pelinul, iar românește se zice: că iute se aprinde de mânie. De aceea Sfântul zicea ereticilor, că numaidecât se aprind de mânie, căci nu sunt blânzi și îndelung-răbdători. Pentru aceasta cerea, de la ei, Sfântul, chipul creștinătății. Dă-mi mie cele șapte pahare, adică, cele șapte fapte bune, pe care trebuie să le aibă tot creștinul cel adevărat, și lasă acea mie de ani, zicea Sfântul. Dovedește că muieria este cetatea și atunci eu îți voi da dovadă ție în acest chip pentru cei o mie de ani.

Șarpe s-a arătat a fi diavolul. Lanțul lui este legătura și certarea lui Dumnezeu, ca să nu mai aibă stăpânire asupra oamenilor. Când antihrist va veni, lanțul se va dezlega, cerurile, înfricoșându-se, se vor risipi, iar stihiiile, arzându-se, se vor topi. Pământul, cu lucrurile cele de pe dânsul, se va arde, iar stelele ca frunzele vor cădea. Soarele și luna se vor întuneca și nu-și vor mai da lumina lor.

Luați aminte, iubiților, cum toate cele rele cresc și sporesc în fiecare zi și prisosește viclenia. Acestea toate așteaptă tulburarea ce va să fie și necazul cel mare, care va fi peste toate marginile pământului, că pentru păcatele noastre și pentru trândăvia noastră sporesc cele rele.

Descoperiri ale lui Zisu Fasula

Descoperirea I-a

Am făcut rugăciuni către Dumnezeu, către Maica Domnului și Sfântul Ioan Evanghelistul, ca să-mi arate ce sunt acestea, care mi s-au arătat. Și, întorcându-mă să dorm, văd în așternutul meu, încă fiind treaz, cum deodată toată lumea s-a prefăcut în mare. Și, deasupra mării, venea o fiară mare ca scorpiea, cu coada ridicată, și în vârful cozii avea un ac mare; și mergea pe deasupra apelor mării, din partea răsăritului spre apus, cu mare mânie. După aceasta, o altă fiară în chipul pisicii, pestriță, s-a dus cu multă grăbire aproape de scorpie. Iar eu am rămas, mirându-mă de cele arătate. M-am uitat după aceea spre cer și l-am văzut alb și nou, ca o coală de hârtie. Și am zis de trei ori: „Doamne, miluiește”, și îndată s-a deschis cerul acela nou și a ieșit un vultur foarte alb și ca un fulger a venit la mare. Și cum s-au atins aripile lui de marginea mării, îndată s-au înecat acele două fiare (scorpiea și pisica) și nu s-au mai văzut pe apă. Aripile vulturului erau drepte, cruciș, ca un chip de cântar, și picioare nu avea, iar înăuntru, între aripi, era ca un cap de om tânăr și foarte frumos, iar penele îi erau aurite pe margine, și, îndată ce s-au atins de mare s-a făcut apa albă ca laptele, iar marea s-a liniștit, cu multă smerenie!

Tâlcuire

Acestea au să fie în vremea împăratului celui bun, care va fi pus de îngeri, marea însemnând lumea, iar apele însemnând popoarele.

Atuncea vor veni și se vor boteza toate neamurile, adică se vor albi (se vor curăți de păcate) cu Sfântul Botez și se va face pace în toată lumea.

Descoperirea a II-a

După o vreme, când era puțin întunecat și nu puteam să văd bine, a venit un om, în chip de ostaș, și mi-a zis: să știi că mulți credincioși nu vor crede în cărțile tale și mulți necredincioși vor crede. Ostașul acela era tânăr, cam de 18 sau 20 de ani și foarte ales și frumos. Hainele lui erau ca cerul de curate, picioarele lui nu se vedeau când călca, numele lui nu și-l spunea, arme nu avea, numai o cruce ținea în mână dreaptă, pe jos nu umbla, iar crucea era mai înaltă decât capul său cu doi rupi. Nu era nici de fier, nici de lemn, ci se deosebea în felul ei. Acesta, mi se părea că după multă vreme venea de la crivăț. Și mi-a spus un cuvânt, dar eu nu am putut să-i răspund. El, ostașul, mi-a zis: cu acest fel de haine mirenești să fii îmbrăcat, ca să alergi pretutindinea pe la arhieriei, și la cei bisericesti, la stăpânitori, dascăli și la legiuitori.

Mi s-a arătat când ostaș, când slujitor oștii, cu toiag în mână, și, mai înainte de fugirea lui Otanu, m-a lovit ușor cu toiagul, și, deșteptându-mă, mi-a zis: aleargă și propovăduiește, și să îplinești degrabă această poruncă împărătească în timp scurt, ca să ajungă poporul unde sunt iscăliți 150 de boieri și de arhieriei, începând de la Rume-lia. Eu i-am zis: iată că eu sunt desculț. Însă, cu lovirea toiagului său, mi s-a părut că am mers ca la 40 de pași și am împlinit porunca. Apoi mi s-a mai arătat și altădată. Iar acum, fiind ultima dată, mi-a zis: să știi și aceasta, că vița cea din Sparta este tare, adică nu crede în cele spuse de tine și asemenea oameni nu se scot, dar tu să protestezi și a patra oară la arhieru și să pleci de aici și să te duci în

părțile crivățului, căci acolo vei găsi un om, care să te sfătuiască și să te ajute în orice nevoie vei avea, fiindcă cheile Eladei se țin în mâinile acestui om, K.T.Z. Și dacă omul acela va face ceva, este bine nației elinești, iar de nu, atunci, se va prăpădi Elada.

Descoperirea a III-a

În altă noapte am făcut rugăciune și nevointă și m-am aflat spre părțile răsăritului soarelui. Și era acolo un palat înalt și curat, care nu era făcut de mâini omenești, și avea o scară înaltă, și mulți se suiau și se coborau.

Avea cetate înaltă de jur împrejur și păzitori mulți, iar în partea de jos a scării era un om căzut cu fața spre pământ, tânăr și de mare neam și foarte ales, cu haine albe, foarte curate, că nu s-a mai văzut niciodată în lumea aceasta un astfel de om și astfel de haine. Dar nici unul din cei ce se suiau și se coborau, nu-l ridica. Și am întrebat pe un slujitor al palatului: Ce om este acesta care zace jos și pe care nu-l ridică nimenea? Și el mi-a zis: Acesta, este mila lui Dumnezeu și nu are pe nimenea ca să-l ridice și pentru aceasta suntem toți ai palatului întristați pentru el. Deci m-am dus eu și l-am luat în brațele mele și, ținându-l, i-am zis: Ce ai frate? Stai pe picioarele tale! Și l-am rugat pe el să-mi spuie ce are, și numaidecât s-a sfârșit în mâinile mele, și tot palatul era întristat de dânsul.

Descoperirea a IV-a

Am văzut multe ape, foarte tulburate, râuri care se coborau din partea Crivățului și treceau spre partea răsăritului, care, luând oamenii, îi duceau. Iar eu stăteam între râuri și-i apucam, și, scoțându-i și dându-le curaj, le ziceam: nu vă temeți, fraților, că nu vă vor îneca apele.

Iar generalul mi-a zis: ajută poporului cât vei putea!

Descoperirea a V-a

În altă noapte, a venit la mine un om negru și fără de dar, păzitorul satului, și mi-a zis: vei înceta a pomeni numele lui Hristos, sau te voi sfâșia? Iar eu i-am răspuns: nu, ci am să zic mereu. Și mi-a dat un ghiont în coastă, și mi s-a înegrit tot trupul meu ca de om ucis, și am strigat: „Maica Domnului, miluiește-mă!”, Atunci, pentru cuvântul pe care l-am zis, s-a făcut nevăzut.

Descoperirea a VI-a

Asemenea, și în altă noapte, am făcut rugăciuni, cu nevointă și cu post. Și mi s-a arătat generalul și mi-a zis: ai îndrăzneală în cărțile tale și nu te teme de rânduiala ta. Toată lumea va putea spune minciuni, însă cărțile tale nu vor minți. Să mergi pe la toți preoții, și la popor, să propovăduiască, strigând: pocăiți-vă, ca să vă mântuiți, căci, altfel, se va prăpădi națiunea elenă.

Despre aceste cuvinte, scrise mai sus, am văzut vedenia aceasta: a venit un tânăr foarte luminat, care avea în mâinile lui o carte, și îmi arăta cele ce sunt scrise, fiindcă eu nu le scrisesem la sfârșitul cărții mele. Și mi-a zis: nu lipsesc alte cuvinte decât acestea, care trebuie să le pui la începutul cărții tale, și să nu le acoperi pe unde treci, ci să mărturisești: „Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire! Slavă lui Dumnezeu Celui ce pe pământ S-a arătat și S-a văzut și lumea a luminat; începutul pentru suflet și trup. Pentru cinstea cea de acum și pentru împărăția și slava viitoare. Cu Dumnezeu Cel Sfânt, începutul scrierii se binecuvintează”.

Pentru veacul al optulea

Mai bine să rămân mincinos de o mie de ori, decât să se facă acestea care se arată în acest veac: nici să le dea Dumnezeu în lume, să le vadă oamenii în vremea aceea,

din veacul al optulea. Mulți teologi renumiți, vor învăța poporul prin chipul învățaturii lor, însă învățătura, ce o vor da poporului nu va fi ascultată, fiindcă nu fac mai întâi ei acelea, pe care le învață. Pentru aceasta, vor fi mulți cuvântători de Dumnezeu fățarnici și vor învăța ră-tăcitele învățături ale diavolului, adică francmasonii și ne-credința, căci în gura lor va fi venin diavolesc și trebuie să vă păziți de unii ca aceștia, chiar cu prețul vieții voastre.

Alte vedenii ale lui Zisu Fasula

Vedenia I-a

A trecut un om încuviințat, din părțile răsăritului, călare, cu doi ostași purtători de cruci, și erau crucile mai înalte decât capetele lor, ca de doi rupi. Unul era de-a dreapta lui și altul de-a stânga. Și am întrebat: ce om este boierul acesta? Și mi-au răspuns: acesta este Sfântul Teodor și merge spre părțile răsăritului, împărțind cărți pe la prietenii lui, care îl iubesc, iar într-însele are scris numele lui, spre adevărire, ca, unde îi va prinde, să arate iscălitura lui și așa să treacă prin toate străjile, neîmpiedecați.

Vedenia a II-a

Mi-a venit ca o hartă mare, în chip de cadru, care avea fața ca a unui om mare și foarte neplăcut: fața lui era ca de albină, ochii foarte bulbucăți, din nările lui curgea sânge și ieșea urât fum, gura lui era foarte mare, dinții și limba afară din gură, iar din gură ieșea foc mare, în chip foarte întunecos; și venea spre mine. Iar eu am strigat: Maica Domnului, ce este această răutate ce o văd? Și, li-niștindu-mă puțin, a venit o femeie slăvită și Doamnă cu un copil mic pe mâini și mi-a zis: Te-ai speriat? Ai în-

drăzneală și nu te teme, că eu am venit să-ți spun cine este acesta, care a venit și a trecut pe aici: acesta este Lucea-fărul care a căzut, dar nu mă întreba unde merge.

Vedenia a III-a

Mă aflu într-o mănăstire, aproape, și acolo au venit trei țigani zdrențăroși, iar capetele lor erau legate cu niște petece. Cel mai mare dintre ei ținea în mână o carte din aur, ca evangheliile cele scolastice. Și mi-au zis: vezi cartea aceasta? Și am văzut că avea scrisoare de aur (cu stihuri pe dinafară), care zicea: antihrist. Iar eu l-am privit cu urgie mare. Și mi-au zis iarăși: peste puțină vreme vor lua sfârșit poruncile lui. Iar eu l-am blestemat și, îndată, s-au făcut găuri prin toată cartea cea de aur. Apoi mi-a zis cu multă mânie: tu mi-ai stricat slovele mele. Atunci, acei țigani s-au făcut nevăzuți.

Vedenia a IV-a

Mă aflu într-o cetate mare, precum Constantinopolul, unde era popor nenumărat, prăvălii și ulițe curate și foarte largi. Și a căzut foc din cer și s-a aprins tot locul. Iar oamenii cetății fugeau strigând: ardem cu toții! Și nu aveau loc unde să fugă. Eu fiind străin, am zis unuia: nu este vreun creștin în cetatea aceasta, care se pierde prin foc, ca să-l întâlnesc? Nu este vreun creștin în cetatea aceasta ca să ne mântuiască? Și mi-a zis: este un oarecare om. Vino, să mergem la casa lui. Și, mergând înăuntru, am aflat un om nobil și o femeie încuviințată. Și am zis omului celui nobil: te rog să-mi arăți la cine vă închinați aici? Iar el mi-a răspuns: vino, de vezi la cine ne închinăm! Și m-a dus într-o cameră, în care era o lădiță foarte frumoasă, și, deschizând-o, a scos o basma aurită în care era o Evanghelie cu totul de aur, albă, zicându-mi: la

aceasta ne închinăm noi. Eu i-am răspuns: dă-mi-o pe aceasta și mie, ca să mă închin și eu. Și mi-a zis: ia-o, și fă ce voiești, iar eu le-am zis: veniți să mergem, să ne închinăm cu toată familia și ne-am dus la o piatră înrădăcinată, m-am suit numai eu de m-am închinat și, deschizând Evanghelia cea de la Ioan, am plâns. Iar lacrimile au căzut înăuntru pe hârtie și s-au închegat îndată și s-au făcut ca aurul. Și mi-a zis omul cel nobil: după ce se vor împlini în lume toate răutățile, atunci, au să vină toți să se închine la această Evanghelie”.

Am adus mii de mărturii, prea adevărate, de la atâția drepti și Sfinți precum că se vor boteza din toate neamurile și ereticii și închinătorii la idoli. Vor veni și se vor uni cu Biserica Răsăritului și se vor face una. Că Însuși gura Domnului a zis: Trebuie să se propovăduiască mai întâi Evanghelia de la o margine a pământului până la cealaltă margine a pământului, și pe urmă are să fie sfârșitul.

Vedenia a V-a

Au venit doi oameni bătrâni și m-au luat aproape de ei, și, ducându-mă într-un loc străin, mi-au arătat acolo două cruci de aur și mi-au spus numele lor: că una se numește Haralambie și cealaltă Nicolae.

Apoi mi-au zis: ai îndrăzneală, că mulți suntem cu tine; ia această cruce și să ai credință și, câte vei cere din cer, ți se vor da pe pământ, și aleargă înainte, ca să vină poporul după tine.

Și îndată am luat îndrăzneală și am plecat.

Pentru Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol

Sub Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol se află o altă biserică. Și când au luat turcii Constantinopolul de la greci (creștini), atunci, în vremea luării, slujeau preoții cu arhieriei Sfânta Liturghie, fiind adunat și mult popor. Aceștia, toți, au adormit de atunci până în vremea de astăzi. Iar în vremea când se va lua de la turci Constantinopolul toți aceia câți sunt acolo, adormiți, vor învia, după cum la Efes au înviat cei șapte mucenici. Și vor întreba: unde este împăratul Constantin? Deci, în tulburare au adormit, în tulburare vor și învia.

Descoperire

La împăratul turc era un croitor creștin, cu numele Hristea, care făcea haine la toți pașii și la toți slujitorii împărătești. Unul din pași iubea foarte mult pe Hristea. Și s-a întâmplat de s-a îmbolnăvit cel care iubea pe Hristea. Deci, auzind Hristea că este bolnav pașa, în toate zilele mergea la el ca să-l vadă, dar fiul pașei nu-l lăsa ca să intre la dânsul (Pe vremea aceea documentele fiecărui creștin care avea case mari, ori moșii, erau ținute la pașă). Peste puțină vreme, făcându-se sănătos pașa, a venit la el Hristea și a zis pașa: Hristeo, pentru ce n-ai venit ca să mă vezi, că eram să mor? Atunci el i-a spus pricina: Am venit, stăpâne, în toate zilele, dar nu m-a lăsat să intru la tine. Și l-a întrebat pașa, zicându-i: Cine nu te-a lăsat să vii la mine? Și a zis Hristea: Fiul tău. Atunci, a deschis o ladă și a dat lui Hristea toate documentele. Apoi a chemat

pașa pe fiul său și a zis: Pentru ce nu a-i lăsat să vină Hristea la mine când eram bolnav? Și i-a răspuns: Pentru documentele caselor nu l-am lăsat. A zis tatăl: Fiule, nu mai este multă vreme și ne vom face și noi creștini că împărăția noastră va sta numai până la anul 1881 când are să cadă. Apoi a zis lui Hristea: Eu niciodată nu ți-am făcut vreun bine. Vino după mine! Și am mers în Biserica Sfintei Sofia, și a zis către mine: ridică piatra aceasta (care era ca o ușă), și am apucat cu o mână să o ridic, iar el mi-a zis: apuc-o cu amândouă mâinile că nu poți să o ridici cu una căci este grea.

Și apucând-o de un belciug, am ridicat-o. Și, coborându-ne pe scări, eu tremuram de frică și mă gândeam că de acum aici mă lasă. Și era acolo mulțime de popor și ostași care stăteau ca adormiți, în picioare. Și am zis: Stăpâne, pentru ce nu-i dați afară, de ce stau aici așa? Și el mi-a zis: Nu poate nimenea ca să-i dea afară, căci câți s-au apucat ca să-i dea afară, unii au orbit, alții au rămas ciungi și alții au ologit, iar altora gura la ceafă li s-a întors și nici măcar a se atinge de ei nu se poate. Că cine poate a se împotrivi lui Dumnezeu? Iar eu îl tot sileam ca să ieșim și el mi-a zis: Vino după mine! Și ducându-ne mai înăuntru, am văzut arhieriei, diaconi și preoți. Și era împăratul în scaun și lângă el era un soldat bătrân cu sabia de amândouă părțile ascuțite, și avea mâna dreaptă pe sabie, iar sabia era pe jumătate scoasă din teacă. Și a zis pașa către mine: Când va ieși sabia aceasta din teacă, atunci are să cadă împărăția noastră.

Și erau ostașii cu hainele din vremea când au adormit și poporul de asemenea. Și am plecat ca să ieșim. Și a început pașa a se sui pe scară, iar eu mergeam după dânsul. Și era un călugăr din cei adormiți, ca de treizececi de ani ca vârstă, cu o carte în mână. Iar eu i-am luat cartea

din mână și am băgat-o în sân, fără să știe pașa, și am mers acasă. Apoi am pus-o în casa de fier, ca a doua zi să o citească, și căutând-o a doua zi n-am mai găsit-o. Am întrebat pe femeie și i-am zis: Numai tu umbli în casa de fier, iar ea mi-a răspuns: Eu niciodată nu am umblat. Și i-am zis: Poate ai luat cheile din buzunar?

Apoi am rugat mult pe pașă, zicându-i: Stăpâne, te rog să mergem iarăși la Sfânta Sofia, dar el mi-a zis că nu se poate, fiindcă trebuie să ia voie de la împărat. Atunci eu l-am supărat mult pentru aceasta și de-abia s-a îndurat și am mers și a doua oară. Și ducându-ne am găsit cartea în mâinile călugărului. Și i-am spus pașii: stăpâne, când am venit întâi, eu în urma ta fiind, am luat cartea din mână călugărului acestuia fără să știi tu. Și pașa mi-a zis: cum ai putut-o lua? Că noi nici a ne atinge de el nu putem, pentru că rămânem sluți. Și eu m-am dus la Patriarh și i-am spus toate pe rând.

Vedenia

unui om al lui Dumnezeu, drept și minunat

Acest om al lui Dumnezeu, sculându-se pe la miezul nopții, ședea gândindu-se. Și luând aminte spre înălțimea cerului, fiind lună și lucind stelele pe cer, cum ședea singur, aducându-și aminte de păcatele sale și de ziua cea înfricoșată a judecății, plângea cu tănguire; și vede că, deodată, s-a ridicat tăria cerului, ca o pânză, și a văzut pe Domnul nostru Iisus Hristos, foarte mare, stând în văzduh, într-o țarie. Împrejurul Lui stăteau toate puterile cerești, cu frică și cu cutremur: Îngerii, Arhanghelii, înfricoșatele Stăpâniri, ca în rând de război, stând cu multă frică. Domnul

a făcut semn unuia din îngerii începători de cetă, care a venit aproape de Dânsul, înfricoșat și înspăimântat. Și a zis Domnul către dânsul: Mihaile, Mihaile, începător al așezământului Meu, ridică, împreună cu ceata ta, scaunul cel în chipul focului, al slavei Mele și mergi în valea lui Iosafat și îl gătește pe el, spre dumnezeiasca apropiere a venirii Mele, căci a sosit ceasul judecății, ca să primească fiecare după lucrurile sale. Și fă aceasta degrabă pentru că a sosit ziua cea mare, a venirii Mele: Eu voi răsplăti celor ce s-au închinat idolilor și pe Mine, Făcătorul, M-au tăgăduit, și au cinstit pietrele și lemnele și au slujit lor! Asemenea și noilor iudei și celor ce au zis că sunt iudei și nu sunt, ci adunare a satanii și următori ai mincinoșilor prooroci. Aceștia se vor zdrobi, toți, ca vasele olarului: criticii, ereticii și cei ce au îndrăznit a Mă despărți de Tatăl Meu și cei ce au îndrăznit a coborî pe Mângâietorul, Duhul Sfânt, întru zidire. Vai lor, că munca îi așteaptă pe ei! Iar iudeilor, celor ce M-au răstignit și nu au crezut în Mine, Mă voi face arătat lor, că Mie Mi s-a dat puterea, cinstea și stăpânirea. Eu voi judeca cu dreptate. Iudeii ziceau, când eram răstignit: „Vai Ție! Cel ce strici Biserica, mântuiește-Te pe Tine Însuși!”. A Mea este izbânda, Eu voi răsplăti neamului celui răzvrătit și rău. Îl voi judeca și-l voi muștra și de multă rușine îl voi umple și cumplită pedeapsă îi voi da, pentru că nu s-a pocăit. I-am dat vreme de pocăință și nu M-a ascultat. Uciderea lui Cain o voi izbândi, că pocăință și vreme, ca să se pocăiască, le-am dat lor și n-au luat aminte. Eu singur voi izbândi. Aceasta o voi face și sodomitenilor, care au spurcat văzduhul și pământul cu putoarea lor.

Eu am ars Sodoma și Gomora, și iarăși îi voi arde cu foc, desăvârșit, pentru că s-au întors de la dulceața Sfântului Duh și au iubit curvia și desfrânarea diavolului. Eu

voi răsplăti curvarilor celor nebuni și întunecați cu min-tea, care umblă turbați după muieri și celor ce nu se îndes-tulează cu femeile lor, ci aleargă ca nebunii, pentru lipsa lor de minte, și-i trage satana (ca și cu un frâu) în adâncul focului și nu se tem de înfrioșata cădere în mâinile Dum-nezeului Celui viu. Cu mânie și cu amenințare voi veni asupra lor! Că timp de pocăință le-am dat lor și nu s-au pocăit. Aceasta o voi face și tâlharilor, care au făcut uci-dere. Pe toți lucrătorii fărădelegilor, cei ce au făcut multe răutăți și nu s-au pocăit, tartarului îi voi da! Eu le voi ară-ta lor cum se cuvine a se supune lui Dumnezeu și porun-cilor Lui. Căci tuturor le-am dat timp de pocăință și n-au luat aminte la ea. Unde este lucrarea lor? Și pentru că n-au păzit porunca pe care le-am dat-o lor, ci M-au defăimat, îi voi umple de multă rușine și amărăciune și de aprinderea durerilor! Datu-le-am lor pildă pe fiul cel risipitor și pe mulți alții, ca să nu se deznădăjduiască, însă ei M-au dis-prețuit și poruncile Mele le-au tăgăduit și s-au întors de la Mine și au iubit desfrânarea, iar pe Mine M-au urât și s-au făcut robi ai pântecelui. Să se ducă, deci, în focul pe care și l-au aprins!

Iar pe cei ce s-au săvârșit în pomenire de rău îi voi da în grea tulburare, pentru că pacea Mea nu au iubit, ci, cu urgie, mânie și amărăciune, și-au cheltuit viața lor. Eu gata sunt a le răsplăti lor, pentru că nu s-au rușinat și nu s-au umilit.

Iar pe asupritori, pe cămătari și pe iubitorii de arg-int, care pricinuiesc a doua slujire de idoli, îi voi pierde de tot și voi izbândi asupra lor, cu toată mânia Mea, fiind-că și-au pus nădejdea în aur, lepădându-se de Mine, ca și cum Eu nu M-aș fi îngrijit de dânșii. Voi apuca pe cei ce se socotesc a fi creștini, dar zic că nu este învierea morți-lor, și pe cei ce zic că se face mutare a sufletelor în alte

trupuri (metempsihoza) și alți nebuni, pe toți aceștia, ca ceara în gheena îi voi trimite și în foc și în cenușă se vor prefăce! Atunci se vor încredința de învierea morților!

Pe vrăjitori și pe fermecători, pe cei ce caută în stele și ghicituri îi voi sfârâma cu pierzare silnică și se vor vântura în pieire! Iar pe cei ce beau vinul cu cântări și cu muzică, care de Mine s-au lepădat, îi voi pierde și îi voi arunca în adânc. A Mea este izbânda. Eu voi răsplăti fie-căruia, ca un Drept Judecător. Vai, celor ce cântă cântări lumești, joacă și vorbesc deșertăciuni și celor ce se mân-dresc și joacă după umbra lor; cu dreptate și fără fățarni-cie îi voi arde pe dânșii, fiindcă i-am chemat la pocăință, cu adevărat, și nu M-au ascultat, ci Mă batjocoreau. Tu-turor am pus milă și pocăință și nicidecum n-au luat aminte la Mine! Iar pe cei ce micșorează Dumnezeieștile Scripturi, pe care Duhul Sfânt le-a pus în gurile Sfinților Mei, îi va cuprinde pe dânșii întunericul și pâcla și vier-mele le va mânca inimile! Fiindcă și-au bătut joc și au râs de poruncile Mele, și eu voi râde de dânșii, și, plini de rușine fiind, focului îi voi da! Iar pe cei ce umblă la vră-jitori și fermecători, ca la doctori, și își pun nădejdea în ei și în scrierile lor și la altele de acest fel, îi voi certa și atunci vor cunoaște că trebuie să nădăjduiască în Dum-nezeu, iar nu în făpturile Lui (în oameni), că nu s-au smerit Mie, ci M-au defăimat, neavând ei nici o tărie. A Mea este izbânda și Eu le voi răsplăti lor.

Iar împăraților și boierilor, care pururea Mă amărăsc cu nedreptățile lor, în numele Meu le voi răsplăti lor, că au nădăjduit, cu mândrie, în dreptățile lor și cu defăimare au nedreptățit poporul Meu și au luat daruri și au prefăcut dreptatea în nedreptate. Iar Eu, nu voi face așa, că stăpâni-rea Mea nu primește daruri; deci, îi voi pierde pe dânșii, după răutatea lor, ca un Dumnezeu drept și, atunci, vor

cunoaște că Eu sunt înfricoșat și iau duhurile boierilor și sunt mai înfricoșat decât toți împărații pământului. Vai, lor, că în muncă vor merge! Căci au scrâșnit cu dinți asupra dreptilor și au vărsat sângele nevinovat al fiilor și fiicelor lor! Vai, năimiților, care nu sunt păstori, că urgia Mea le va răsplăti. Vai, vai, vai, lor! Toată urgia Mea o voi vărsa asupra lor și asupra năimiților care au furat Sfintele Mele Taine, că nelegiurile lor strigă către Mine. Faptele lor tulbură Scaunul Meu, cel în chipul focului, nedreptățile lor până la ceruri s-au suit și de vorbele lor cele smintitoare se înfricoșează Heruvimii, că în fiecare clipă de ochi trimit câte o hulă la înălțimea Mea. Lupii cei răi, cei tari de cap și netăiați împrejur la inimă, care au sfârâmat via Mea și oile Mele le-au risipit, păstoresc aurul și argintul, cu care și-au câștigat vrednicia lor cea Arhierască. Și, o, cât va fi munca acestora și cât de mare va fi plângerea lor! Întru mânia urgiei Mele îi voi tulbura pe ei. Câștigat-au oi și boi și cai și grădini stricăcioase, iar de oile Mele nu s-au îngrijit. Eu voi certa cu toiagul fărădelegile lor și cu bătai nedreptățile lor. Înfricoșată este munca acestora, asemenea cu a lui antihrist!

Iar pe preoții ce grăiesc deșertăciuni și se ceartă în Sfintele Mele Biserici, în foc îi voi arunca și în tartar îi voi cufunda și, ca pe vasele olarului, îi voi sfârâma! Eu vin, aducând judecata Mea. Am venit și iarăși voi veni, dar care se va afla vrednic ca să Mă întâmpine pe Mine? Vai celor ce sunt în fărădelegi, căci vor cădea în mâinile Mele! Că fiecare va veni înaintea Mea gol și descoperit. Unde se va arăta atunci nerușinarea lor? Cum vor vedea ei fața Mea și unde va fi rușinea lor?

Apuca-voi și pe cei ce gândesc ei că sunt monahi, care cu multă lenevire umblând, mint lui Dumnezeu și oamenilor. Căci unele au făgăduit și împotriva au lucrat.

Pe aceștia îi voi prinde, ca și cu o undiță, și îi voi zgudui, ca fulgerul din nori, și în adânc îi voi trimite; căci nu s-au îndestulat de pierzarea lor, ci și altora s-au făcut sminteală și pierzare. Bine era lor a nu făgădui, căci, rău viețuind, în desfrânare, s-au amestecat în necurății. A Mea este izbânda! Eu voi răsplăti celor ce nu voiesc a se pocăi, și îi voi judeca, ca un drept Judecător!

Acestea zicând Domnul, către Arhistrategul Mihail și auzind celelalte puteri acestea, câte a zis, frică și cutremur i-a cuprins pe toți îngerii. După aceasta, a poruncit Domnul să-I aducă pecețile celor șapte veacuri, ale stării lumii, de la începutul zidirii și după această poruncă, Mihail, îndată ducându-se la Casa așezământului, le-a adus, fiind ca niște valuri mari de pânză. Apoi le-au pus înaintea feței Domnului, stând împrejur cu frică și cu cutremur toate puterile cerești.

Și priveam – zice omul minunat – cum desfășura Domnul cărțile veacurilor și cele ce erau scrise în ele. Deci, luând veacul întâi, și deschizând, zicea: Aici s-au scris întâi acestea: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Un Dumnezeu în trei fețe. Fiul născut din Tatăl și Făcătorul veacurilor. Căci cu Cuvântul Tatălui s-au așezat veacurile; cu Cuvântul Tatălui cerurile s-au întărit și tot pământul și cele dedesubt, marea și râurile, și toate cele ce sunt, și cu Duhul gurii Lui toată puterea lor.

Puțin după aceasta, deschizând cartea, zicea: aici s-a scris închipuirea lui Dumnezeu, Celui nevăzut, a întâiului om, Adam, cu Eva, femeia lui. Și, trecând puțină parte a cărții, a zis: „Porunca lui Dumnezeu, Atotțiitorului și Ziditorului tuturor celor văzute și nevăzute: lui Adam s-a dat această lege, cu încredințarea de a o păzi cu scumpătate către Dumnezeu, și de a cugeta că Dumnezeu este mai presus decât el”. Și iarăși, trecând de aici, a zis: „Călcarea

de poruncă pe care a călcat-o închipuirea lui Dumnezeu, adică omul, care este după chipul lui Dumnezeu Celui nevăzut, amăgindu-se, mai mult din lenevire și puțină îngrijire, și căzând, s-a scos din rai, cu dreaptă judecată și cu hotărârea lui Dumnezeu, pentru ca să nu fie el, nevrednicul și călcătorul de poruncă, în mijlocul atâtor bunătăți!". Iarăși, trecând mai înainte, zise: „S-a sculat Cain asupra lui Abel și l-a omorât pe el, cu sfatul diavolului; dator este focului gheenei, iar Abel va trăi în veci!". Și mai trecând puțin zise: „Fața binecuvântării lui Set și icoana sfințeniei lui Enoh și mai înainte-închipuirea înălțării Mele, Enoh". Și la sfârșitul cărții era scris: „Cartea veacului întâi".

Iar în următoarele veacuri, sunt scrise faptele oamenilor, pe care le-au lucrat în vremelnica lor viață: moartea și viața, nelegiurea și dreptatea, smerenia și trufia; și fiecăruia i se va da după lucrarea lui. În acest chip au ieșit cele șase veacuri. (1950 = 7500 v. p. 71)

Ținând și Cartea veacului al șaptelea, a zis: Începutul răutăților și al vicleșugului, începutul nemilostivirii, începutul a toată urâciunea și desfrânarea și a spurcăciunii și a grăirii de rău și a grăirii în deșert. Și, înaintând, zicea: Oamenii veacului acestuia: răi, pizmăreți, spurcați, pângăriți cu sufletul și cu trupul, mincinoși (având dragoste fățarnică în inimă, grăiesc cele rele; amăgiri și curse pe buzele lor și în inimă cugetă cele rele), care îndreaptă pe cei necredincioși, pentru daruri; curvari, preacurvari, robiți fiind de sodomiceasca curvie. Vai lor! Și iarăși, răsfoind cartea și înaintând puțin, și-a ridicat ochii în sus și, cu mâna lovindu-și genunchiul și acoperindu-și fruntea Sa, împreună și ochii, a stat multă vreme ca și cum s-ar gândi și a zis: Cu adevărat a covârșit acest veac, al șaptelea, cu nedreptatea și cu răutatea, pe cele trecute. Iarăși,

mai trecând puțin, în carte zicea: Elinii care s-au închinat idolilor, se vor sfărâma cu lemnul, cu sulița și cu piroanele care le-au băgat în Pâinea Mea cea de viață făcătoare (care este Trupul și Sângele Meu), care rănește pe cei ce se împărtășesc cu nevrednicie. Și, trecând puțin, liniștindu-se, iarăși Și-a ridicat capul, uitându-Se în cartea veacului și zicea: Iată doisprezece boieri, ai marelui Împărat, albi ca lumina, care au tulburat pământul și mările, au astupat gurile fiarelor, au ucis balaurii, au povățuit orbii, au îndestulat pe cei flămânzi și pe cei bogați i-au deșertat (adică i-au făcut milostivi spre săraci). Cei ce au vânat pe oameni și, cu dumnezeiasca însuflare, i-au înviat din moartea păcatului, multă va fi plata lor. Și, trecând puțin mai înainte, zicea: Alesu-s-au cei iubiți și mărturisitori Mie – dragostea lor cea prietenească până la ceruri, iubirea lor până la scaunul Meu, dorința lor în inima Mea, pofta lor neconținut Mă arde. Deci, slava Mea și stăpânirea Mea, cu dânsii.

Și, iarăși, întorcând cea mai multă parte a cărții, zâmbind, zicea: Omul, ținând cu dreaptă credință ocârmuirea cetății de pe șapte munți, povățuitorul împărăției s-a aflat slujind dragostei Mele, și lui i se cuvine împărăția cerurilor, ca unui râvnitor și următor al lui Hristos (Acesta este împăratul pe care au să-l pună îngerii în Constantinopol, după căderea turcilor, după cum zice Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos).

După aceasta, cele mai multe lăsându-le, zicea: Mireasa Mea, cea prea frumoasă (adică Biserica), împodobită și cinstită, pe care mulți cărciumari s-au silit să o crâsmărească și prea curvă să o arate; iar ea de Mine nu s-a lepădat și împotriva eresurilor celor de multe feluri s-a înarmat și le-a surpat și de pe piatra care este întemeiată nu s-a clătina; nici porțile iadului nu o vor birui.

Iar după aceasta a zis și pentru păcătoși, precum arată cuvintele cele însemnate ale oamenilor celor buni și a celor răi: Pe câți moartea i-a închis și, cu pocăință, nu s-au spălat! Și cartea avea mai întâi scrise lucrurile oamenilor buni, iar după acestea erau scrise fărădelegile oamenilor celor răi. Ca nisipul mării era mulțimea lor, pe care, trecându-le, Domnul Iisus se supăra foarte, clătînând cu capul și suspinând. Și stătea acea înfricoșată mulțime a îngerilor, foarte înspăimântați și cuprinși de cutremur, și ziceau de trecerea citirii veacului al șaptelea. De când a început acest veac, ziceau ei, cu multă și cu grea nevoie de păcate se cuprinde cea mai multă parte a cărții acesteia. Ajunge! Căci cartea naturii omenești, după înjumătățirea ei (adică în al șaptelea veac și jumătate au să ia sfârșit toate, adică până la anul 7500 de la facerea lumii), este plină de fum și de nevoi, plină de pizmă și de ucidere, plină de minciuni și de dușmănie și de pomenirea de rău și de toate alte păcate urâte. Pentru aceasta, cu înjumătățirea ei, desăvârșit voi tăia cu totul lucrarea ei.

Acestea zicând Domnul, a pornit pe Arhanghelul Mihail, ca spre judecată. Și, îndată, a ieșit Mihail, cu toată ceata lui, ținând cu sine necuprinsul Scaun, ceată care este nenumărată și pe care nu o va încăpea tot pământul. Și, mergând, zicea: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Înfricoșat, Mare, Înalt, Puternic și Preaproslăvit ești, în vecii vecilor! Și îndată a trimis pe Gavriil, cu ceata lui, și el, ducându-se, începea, strigând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui! Și de acel înfricoșat glas, care striga, s-a clătinat cerul și pământul. A plecat și al treilea înger, în urma lor, înfricoșat, împreună cu ceata lui, și numele lui era Rafail. Când mergea el striga, zicând: Unul Sfânt, Unul Domn, Iisus Hristos întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin. A plecat și a patra rânduială de ceată. Înce-

pătorul lor era grozav și dulce la vedere. Și, mergând și acesta, striga, zicând: „Dumnezeul dumnezeilor, Domnul a grăit; și a chemat tot pământul, de la răsăriturile soarelui până la apusuri. Din Sion este buna cuviință a frumuseții Lui! Dumnezeu arătat va veni și nu va tăcea. Foc înaintea Lui va merge și împrejurul Lui vifor foarte” și celelalte ale Psalmului. Și cei mai mari ai cetei răspundeau, zicând: Scoală-Te, Doamne, judecă pământul, că Tu îl vei moșteni pe dânsul cu toți aleșii Tăi și cu toți cei ce păzesc poruncile și îndreptările Tale. Că binecuvântat ești, Cel ce vii! Că vrei să judeci pământul și lumea întru adevăr și dreptate. Și începătorul acestei dumnezeiești cete se numea Uriil, ca cel ales cu numele.

După aceasta a venit înaintea feței Domnului prea proslăvita Sa Cruce, strălucind ca un fulger înfricoșat, și era mare slava ei, având bună mireasmă, foarte mare. Și se aducea în mijlocul celor două cete, a Stăpâniilor și a Puterilor, cu prea mare cinste. Și mergând ele, era o înfricoșată priveriște, căci mulțimea puterilor acelora era cuprinsă de multă frică și cutremur. Și, când se despărteau ele, cântau și ziceau: „Înălța-Te-voi Dumnezeu meu, Împăratul meu și bine voi cuvânta numele Tău în veac și în veacul veacului”. Și cealaltă ceată răspundea și zicea: „Înălțați pe Dumnezeu și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că Sfânt este. Aliluia, Aliluia, Aliluia!”.

Și după aceasta s-a dat dumnezeiasca poruncă către Arhanghelul Mihail și stând înaintea feței Domnului, a venit și un alt înger și sta înaintea feței Domnului, fiind gata ca în chip de ostaș de a porni, având încinsă sculara din morți, și era acea sculare, ca o piele subțire, schimbătă. Înăuntru era ca cenușa cea obișnuită, foarte vârtoasă și pe partea din afară scria învierea morților, iar pe cea dinăuntru, viața celor adormiți în buna credință. Și, luând

Domnul în mâinile Sale scularea morților, a suflat de trei ori într-însa și trei cuvinte a grăit către ea și a dat-o lui Mihail, înfricoșatului înger, zicând: la trâmbița aceasta și mergi la locul Căpățanei, în care Preacuratele Mele mâini Le-am întins, și, stând, trâmbițează de trei ori și să stai. Și aceasta zicându-i, s-a dus îngerul cu sârguință. După aceasta a chemat altă ceată, care se cheamă „Începătorii”. Și zicea celui mai mare al lor: „Ție îți zic: luând dumnezeiasca ta ceată să stai în toată lumea, ca să răpești în nori pe toți Sfinții de la răsărituri și de la apusuri, de la miazăzi și de la miazănoapte și să-i așezi, în ceasul trâmbiței, în văzduh, spre întâmpinarea venirii Mele”.

După aceasta a dat semn, prin îngeri, ca să schimbe cerul și pământul, din stricăciune în nestricăciune; soarele și luna să se întunece, stelele să cadă, râurile și marea să se usuce, și toate cele ce sunt pe pământ să se piardă și să se sfârșească. Pe urmă a căutat Dreptul Judecător, spre pământ, și iată a văzut ceață, întuneric, plângere, vaiete și osteneala oamenilor, din multa tiranie a satanei. Căci balaurul, plin fiind de mândrie, de nebunie și de furie, înghițea (mânca), pe toate sfărâmându-le, ca verdeața buruienilor. Și mai ales, când vedea pe îngerii lui Dumnezeu pregătindu-i focul cel veșnic.

Deci, văzând acestea, Dreptul Judecător îndată a poruncit unuia din îngeri, care era înfricoșat, iar vederea lui aspră, îngrozitoare și nemilostivă; și acesta era căpetenia unei cete de îngeri și i-a zis: mergând, ia cu tine toiagul Meu și sfarmă și înfricoșează, și ia, împreună cu tine, și nenumăratele tale rânduieli, cele mari, și călătorește pe marea cea înțelegătoare (adică în toată lumea) și prinde balaurul, cu toiagul puterii Mele, după porunca Mea, și îl rănește cumplit și, pe toate duhurile lui, cele necurate, legându-le și ridicându-i pe toți, să-i împrăștii în puturoa-

sele munci. Și, mergând acesta, a prins pe balaurul întunericului împreună cu dracii lui și îl ducea la focul gheenei. După aceasta a zis Domnul, către Arhanghelul ce ținea dumnezeiasca trâmbiță, să trâmbițeze. Atunci pe neașteptate s-a făcut multă tăcere în ceasul acela, ca și cum toate s-au pustiit. Deci a mai trâmbițat și toate trupurile morților s-au aflat întregi. Și a trâmbițat a treia oară. Și s-a pornit Duhul Domnului, din glasul trâmbiței, și a intrat în fiecare trup și spaimă și frică a cuprins pe toți de glasul trâmbiței. Și tremurau cele de sus și cele de jos și se îngrozeau cu totul.

Și s-au sculat morții într-o clipeală de ochi (de a căror povestire, fraților, frică este și a grăi), și, stând ei, cuprindeau toată fața pământului. Și precum ploaia împiestrițată, așa se pogorau cetele legiunilor de îngeri din cer, la Scaunul pregătit, strigând întru tărie și zicând: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot! Plin este cerul și pământul de Slava Lui!”. Și sta tot poporul cu frică și cu cutremur, iar nenumăratele cete de îngeri, de sus privind, se înspăimântau de acea stăpânire înfricoșată și acea pogorâre pe pământ.

Deci, cum priveau toți de sus, fără de veste, s-a făcut cutremur și tunete și fulgere în valea dreptății și i-a cuprins pe toți mare frică și cutremur și multă nepricepere. Și, îndată, s-a ridicat tăria cerului și deodată s-a arătat cinstita Cruce, strălucind mai mult decât soarele, slobozind raze strălucitoare și bună mireasmă, și era dusă de către Sfinții Îngeri. Și, după puțin timp, s-a făcut cântare și laudă de obște, zicând: „Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul și S-a arătat tuturor oamenilor, Judecătorul și Stăpânul și Domnul păcii”.

Și, această cântare făcându-se cu tărie, iată, Judecătorul S-a arătat pe nori, șezând pe Scaunul slavei Sale și, de multa strălucire și curățire, se înflăcăra cerul și pământul. Și, din mulțimea morților care înviaseră, fără de veste se ridicau în sus și se răpeau de nori în văzduh întru întâmpinarea Domnului. Iar cei rămași jos, plângeau cu amar că nu s-au învrednicit a fi răpiți și ei. Și erau în amară durere și întristare sufletele lor. Plecau genunchii la Judecătorul și iarăși se ridicau. Și după ce a șezut Judecătorul pe Scaunul slavei Sale celei înfricoșate, au stat împrejurul Lui toate puterile cerurilor, cu multă frică și cu cutremur. Și cei ce în nori se răpiseră, spre dumnezeiasca întâmpinare a Dreptului Judecător, s-au pus toți de-a dreapta, iar care nu s-au răpit în văzduh, cea mai mare parte, s-au despărțit de ei și s-au dat focului gheenei, fără a fi judecați (aceștia sunt păgânii, cei ce n-au crezut în Dumnezeu). Iar ceilalți s-au adunat de-a stânga Judecătorului, și dintre aceștia cei mai mulți erau iudei și boieri, arhieriei, preoți, împărați, clerici și mulțime multă de monahi și mireni, care stăteau cu multă rușine și se ocărau pe sine, ticăloșându-se pentru a lor pierzare.

Așa, avându-și fețele pline de rușine, se sfărâmau ca și cum ar trage de moarte, foarte tare suflând, iar alții sfărâind, ca în somn schimbându-se, și toți erau cuprinși de multă durere de plâns, de nedumerire și de deznădăjduire, și nici unul nu avea nici o mângâiere bună. Cei ce stăteau de-a dreapta Judecătorului, toți erau luminoși și frumoși, luminând ca soarele și strălucind mai mult decât fulgerul; toți cinstiți și proslăviți, albi ca lumina, înfocați de fulgerul luminii, strălucindu-se cu tot adevărul, și nu îndrăznesc a zice, ca Însuși Judecătorul și Dumnezeul nostru.

Deci, îndată, uitându-se în amândouă părțile, înfricoșatul Judecător, la cei din dreapta, privind cu bucurie, a

zâmbit. Iar văzând pe cei din stânga, S-a tulburat, cu multă urgie, și Și-a întors fața Sa de la dânșii. Și cu glas mare zicea către cei de-a dreapta: „*Veniți, binecuvântați Părintelui Meu, de moșteniți împărăția Mea cea gătită vouă, mai înainte de întemeierea lumii, căci am flămânzit și Mi-ați dat de am mâncat, am însetat și M-ați adăpat, străin am fost și M-ați primit, gol am fost și M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și M-ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la Mine*”. Și răspunzând aceia, au zis: „*Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit, însetat și Te-am adăpat, străin și Te-am primit, gol și Te-am îmbrăcat, bolnav și Te-am cercetat, sau în temniță și am venit la Tine?*”.

Atunci, răspunzând, Domnul nostru Iisus Hristos, le-a zis: „*Amin, amin, zic vouă: întrucât ați făcut unuia, dintre aceștia mai mici frați ai Mei, Mie Mi-ați făcut*”. Apoi, întorcându-Se cu iuțime către cei de-a stânga, le-a zis: „*Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui! Că, am flămânzit și nu Mi-ați dat să mănânc, am însetat și nu M-ați adăpat, străin am fost și nu M-ați primit, gol am fost și nu M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și nu M-ați cercetat, în temniță am fost și nu ați venit la Mine*”. Și, răspunzând ei, au zis: „*Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau în temniță, și nu am slujit Ție?*”. Atunci, răspunzând, Domnul le-a zis: Amin, amin, zic vouă: întrucât nu ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei mai mici, nici Mie nu Mi-ați făcut. Duceți-vă de la Mine voi, cei întunecați ai pământului, în tartar, unde este scrâșnirea dinților; acolo va fi vaiul și plânsul cel nemângâiat!

Acestea zicând și hotărând Domnul, iată că, pe neașteptate, pe dinaintea feții Sale, din partea răsăritului, a izvorât un râu de foc mare și înfricoșat, cu tărie mergând

spre apus. Și era în lățimea lui ca o mare, mare și largă. Deci, cei de-a stânga, foarte tare s-au înfricoșat, când curgea râul cel de foc și tremurau foarte mult, fiind întru nepricepere și li se schimba mintea, ca într-o uimire. Și îndată, înfricoșatul Judecător a poruncit ca prin mijlocul râului cel de foc, să treacă dreptii și păcătoșii, ca prin foc, să se încerce ei. Și întâi cei ce stăteau de-a dreapta au început a se încerca. Și, trecând toți prin mijlocul focului, s-au aflat ca aurul cel curat și lucrurile lor nu s-au ars, ci, mai vârtos, s-au arătat mai luminate și strălucite, prin ispitire. Și se bucurau foarte, când se cercau dumnezeieștile lor fapte și nu s-a aflat nicidecum stricăciune întru dâșșii. După aceasta, au venit și cei de-a stânga, ca să treacă și ei prin mijlocul focului, spre a se încerca lucrurile lor. Deci, cum au început a trece, flacăra a ars pe cei păcătoși împreună cu lucrurile lor; s-au ars ca niște paie, rămânând ei întregi spre a se arde în veci și încă a se arde fără a se mistui, împreună cu diavolul și cu îngerii lui, în vecii vecilor; și nici unul dintre dâșșii n-a putut trece râul cel de foc. Pe toți i-a cuprins focul, ca pe niște vrednici de muncă.

Atunci, înfricoșatul Judecător, sculându-Se de pe Scaun, a început a face pornire spre dumnezeiasca cămară, către împărăția cerurilor și Se depărta împreună cu toate puterile cerești, care cântau, zicând cu multă frică și cutremur: ridicați domni porțile voastre și să se ridice porțile Edenului, să intre Dumnezeu dumnezeilor și Domnul, împreună cu toți Sfinții Lui, ca să le dăruiască lor moștenirea cea veșnică. Și altă ceată striga, zicând: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Lui, împreună cu toți fiii cei după har. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă, împreună cu fiii Sionului. Iar Arhanghelii, mergând înainte, slăveau pe Domnul, și cântau, în versuri cerești și de mântuire, zicând, ca și cum ar răspunde: „Veniți să ne bu-

curăm de Domnul și să strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru; să întâmpinăm fața Lui întru mărturisire și în psalmi să-I strigăm Lui”. Și altă ceată răspundea, zicând și cântând cu dulceață: „Dumnezeu, mare este Domnul și Împărat mare peste tot pământul; că în mâna Lui sunt toate marginile lumii, și înălțările munților ale Lui sunt”.

Așa, de dulceața cea mare a cântărilor acestora, ca în somn se prefăceau cei ce ascultau și erau într-o nespusă bucurie. Și, cântând Sfinții Îngeri, în așa cântare intrau Sfinții cu Domnul nostru Iisus Hristos, în cereasca desfătare a dumnezeieștii cămări, în săltarea inimii; apoi s-au închis porțile. Iar după ce s-au închis porțile cămării celei de nuntă, atunci, a chemat Domnul pe cei întâi ai dumnezeieștilor îngeri, și au stat de față: întâi Mihail și Gavril, Rafail, Uriil și, după aceștia, începătorii celorlalte cete, spre a împărți dumnezeieștile daruri și cununi.

Ceata celor 12 Apostoli

După aceasta au fost chemați cei 12 Apostoli, luminătorii lumii, înaintea dumnezeieștilor îngeri, și s-a dat lor înfricoșată și prea luminoasă strălucire. Și iarăși, li s-au dat lor 12 scaune, în chipul focului, ca niște dumnezeiești stele, și au șezut împreună cu Învățătorul lor, Domnul nostru Iisus Hristos, întru multă slavă și cinste. Și era slava lor lumină veșnică, necuprinsă și de minte neapropiată. Și erau curați precum chihlimbarul, laudându-se către prea curatele Puteri Îngerești și li s-au dat cununi prea frumoase și minunate, în chipul cristalului, bine împodobite cu pietre cerești neprețuite. Și le purtau pe creștetul lor, ținându-se de către cei mai mari și înfricoșați îngeri, și toate se clătinau.

Ceata celor 70 de Apostoli

După aceștia, au intrat cei 70 de Apostoli înaintea feții Domnului, stând împrejurul Scaunului Lui, ca niște boieri mari. Și li s-a dat și lor aceeași cinste și slavă, dar cununile celor 12 erau mai minunate. Și precum soarele nu lasă ochii omului a-l vedea și a-l înțelege, așa și acelea, nu s-au făcut înțelese, fericitului bărbat, care a văzut această vedenie, pentru multa strălucire a slavei lor.

Ceata Sfinților Mucenici

După aceștia, au venit înaintea feței Domnului o ceată mare de Sfinți, care erau Mucenicii, și stând înaintea cetelor cerești, împrejurul înfricoșatului Scaun, s-a dat lor viața și locul obștei celei mari, pe care au pierdut-o dracii, căzând din cer. Și îndată s-au făcut Sfinții Mucenici în mari cete, și dumnezeieștile căpetenii ale cetelor cerești degrabă le-au adus lor mulțime de cununi cerești și sfinte, și le-au pus pe sfintele lor creștete și, precum soarele strălucește, așa erau și cununile, ce se puseseră pe capetele lor; și săltau Sfinții, veselindu-se foarte și îndumnezeindu-se.

Ceata Sfinților Ierarhi

După aceasta a intrat ceata Sfinților Ierarhi, ceata preoților, a diaconilor și a clericilor și s-au pus pe dumnezeieștile lor capete cununi veșnice și neveștejite. Fiecăruia i s-a dat, după lucrarea, răbdarea și sânguința lui și după ocârmuirea turmei încredințată lui. Deci, se îndulceau cu bucurie, veselindu-se foarte și s-au făcut moștenitori ai dulcii desfătări, luminați fiind ca soarele (și alții ca soarele), în multă desfătare și har fiind. Și s-a dat tuturor clericilor (celor bisericеști) Jertfelnicul cel înțelegător și mai presus de ceruri, ce aduce întru el jertfă sfântă. Și toți

erau încununăți. Iar cununele nu erau de o potrivă la toți, ci cunună de cunună se deosebea, covârșind cu slava, precum stea de stea se deosebește cu slavă. Și mulți din preoți erau mai slăviți și mai străluciți; încă din diaconi și din clerici întreceau cu sfințenia pe Arhierei și preoți.

Ceata Sfinților Monahi

După aceștia a intrat dumnezeiasca ceată a sfinților monahi. Și fața lor era plină de bună mireasmă, strălucind cu tainice raze, negărite, strălucitoare ca ale soarelui, plină de slava lui Dumnezeu, Atotțiitorul. Deci îndată li s-au dat lor câte 6 aripi, îmbrăcându-se cu ele de către înfricoșății Serafimi, întru puterea Duhului Sfânt, și strigau: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui! Și slava lor era foarte mare și prea proslăvită, ca a acelora cu ochi mulți, purtând în sine dumnezeiască lumină. Iar cununile lor erau în multe chipuri împodobite și la vedere deosebindu-se. Căci după sudorile și nevoințele lor, li s-a dat și slava, precum soarele de lună se deosebește.

Ceata Sfinților Prooroci

Iar după aceștia s-a apropiat ceata Proorocilor și li s-a dat lor Cântarea Cântărilor și instrumentele de Psalmi mișcătoare, ale lui David, cu timpane și cu hore și cu lumină de strălucire nematerialnică, pline de veselie și de laude de mulțumirea Sfântului Duh. Iar cununile lor erau de aur, fulgerând și erau bine așezate pe creștetul lor. Apoi li s-a rânduit lor puțin a cânta pe lângă dumnezeiasca cămară a Stăpânului; și cântau cântări veselitoare, încât săltau toți Sfinții, care din veac bine au plăcut lui Dumnezeu. Acestea primindu-le Sfinții, din Preacurata dreaptă a Stăpânului și Mătuitorului nostru, au moștenit

bunătățile, pe care ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit.

*Poporul cel de obște
al dreptcredincioșilor creștini*

După aceasta a intrat poporul cel de obște al drept credincioșilor creștini și toată ceata celor mântuiți din lume: săracii și boierii, împărații și preoții, robii și cei slobozi și toți stăteau înaintea dumnezeieștii cămări a Mirelui, Care i-a despărțit pe fiecare după faptele lui:

Cei milostivi

Deosebindu-i, pe cei milostivi și curați, le-a dat lor desfătarea raiului cea din Eden: palaturi cerești luminoase, cununi bineîncuviințate și bucurie de sfințenie și scaune și scripturi și îngeri luminoși a sluji strălucirii lor. Iar bucuria lor era ca roua cea grasă și ca aerul prea luminos.

Cei săraci cu duhul

După aceștia, au intrat cei care, pentru Hristos, s-au făcut săraci cu duhul. Și s-au înălțat foarte, foarte, luând cununi prea împodobite și strălucite, din mâna Domnului, care i-a făcut moștenitori ai împărăției cerurilor.

Cei ce plâng

După aceștia au intrat cei ce plâng, pentru păcatele lor, cu fierbinte pocăință și li s-au dat lor marea mângâiere a Sfintei Treimi, în multă veselie și bucurie. Și erau prea străluciți de darul lui Dumnezeu.

Cei blânzi

După aceștia au intrat cei blânzi și smeriți. Și li s-a dat, spre moștenire, pământul celor blânzi în care pică

dulceață și buna mireasmă a Duhului lui Dumnezeu. Aceștia, aveau multă veselie și bucurie când au văzut că li s-a dat a moșteni fericitul pământ. Și li s-au dat cununi de mult preț, de trandafiri împeștritați, slobozind raze strălucitoare pe care, luându-le din mâna Domnului, se bucurau, veselindu-se întru bucuria sufletelor.

Cei ce flămânzesc pentru dreptate

După aceștia, au intrat cei ce flămânzesc de dreptate și de poruncile lui Dumnezeu. Și li s-a dat, spre sațiu, plata dreptății, îndulcindu-se întru buna lor stare, văzând înaintea lor pe Împăratul Hristos, cu laude înălțat și prea proslăvit de către Sfinții Îngeri. Și erau cununile lor de mult preț și înfrumusețate.

Cei curați cu inima

După dânșii, a intrat ceata celor ce, cu inima curată, au lucrat poruncile lui Dumnezeu. Și li s-a dat ochi luminoși, plini de toată bucuria și mila Domnului, dându-li-se îndemânatică vedere, prea luminoasă, încât li s-a dat a vedea ei, curat, fața lui Dumnezeu, în vecii vecilor. Iar cununile lor erau de diferite culori, prea luminoase, iar în partea dinapoi aveau cruci, în chipul cristalului, iar de-a dreapta și de-a stânga, popor cu închipuirea, iar dinainte, erau heruvimiceștii ochi, cu totul cinstiți.

Făcătorii de pace

Și după acestea a intrat cinstita ceată a făcătorilor de pace. Și li s-a dat pacea și înțelepciunea lui Dumnezeu și a Duhului Lui, și bunăvoirea, înțelegerea și mila luminată, din strălucirea lui Hristos. În urmă a venit, pe deasupra lor, o mână închipuită din încheieturi de oase, ținând un condei nematerialnic, și s-a scris pe frunțile lor: „Iisus

Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, fii ai Lui cu darul, iar nu cu firea". Și la urmă li s-a dat lor cununa păcii, prea luminată, având scris Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și se veseleau, bucurându-se, întru dulceața lui Dumnezeu.

Cei prigoniți pentru dreptate

După aceștia, au intrat cei prigoniți pentru dreptate. Și li s-a dat dumnezeiasca laudă și viața cea prea minunată, strălucind, cu revărsări de lumină și cu raze strălucitoare. Apoi li s-a dat și negrăite scaune, în cer. Iar cununile lor erau de aur prea luminos și erau bine așezate din dumnezeiescul Dar. Și de slava lor se veseleau cetele îngerești.

Cei ocărăți pentru numele lui Hristos

După aceștia, a intrat ceata celor ocărăți pentru numele lui Hristos, Marele Dumnezeu și Mântuitorul nostru. Și li s-a dat sfânta fericire a dumnezeieștilor laude, de la îngerii lui Dumnezeu și prea necovârșitoarea cinste și laudă și slava bogăției și nemărginita lumină a lui Hristos. Pe urmă li s-au dat scaune făcute din felurite culori și sclipiri, cuvincioase lui Dumnezeu și Sfinților Lui. Și, după aceasta, li s-au dat cununi împărătești, de la slava lui Dumnezeu. Iar lauda lor era cu bunăcuviință și înfrumusețată, fără de asemănare.

Cei ce sunt în pocăință

(adică în canon de la duhovnic)

După aceștia au intrat alții, care s-au pocăit de păcatele lor, dar nu s-au nevoit cu postire și cu rugăciuni, însă de rele s-au ferit. Deci, Judecătorul Slavei le-a zis lor: Vă este de ajuns că ați scăpat de munci. Și le-a dat lor numai

ca un chip de inel – semn de nemuncire a lor – ca să fie, adică, slobozi de foc. Și li s-a dat a ședea la un loc de puțină răsuflare.

Despre cei din neamuri, mai dinainte de venirea lui Hristos

După aceștia au intrat multă mulțime, din neamuri, care au fost mai înainte de Hristos, și s-au săvârșit nevând legi, dar toți au făcut cele ale Legii lui Hristos; căci mulți dintre dânșii străluceau ca soarele. Și, pentru ale lor vrednicii și curățenii, au dobândit dumnezeiescul Rai și buna mireasmă a lui Dumnezeu. Asemenea aveau și cununi prea luminoase împletite de trandafiri și de crini.

Pentru Sfinții prunci

După aceștia a intrat o ceată de sfinți, care erau pruncii creștinilor și toți erau ca la vârsta de 30 de ani. Și, uitându-Se, Mirele a zis: haina voastră cea de la Botez este neîntinată, iar faptele asemeni; deci, ce vă voi face vouă? Atunci au răspuns și ei cu îndrăzneală și au zis: Doamne, fiindcă ne-ai lipsit de bunătățile cele pământești, nu ne lipsi măcar de cele cerești! Iar Mirele, zâmbindu-le, i-a făcut părtași veșnicilor bunătăți întru neîncetata veselie și bucurie. Și li s-au dat lor cununile credinței și ale dragostei și ale nerăutății. Și erau prea minunați înaintea oștilor cerești, și se bucurau sfinții prunci, purtând cununi nestricăcioase, întru curățirea inimii. Și minune era că, văzând sfinții îngeri rânduielele tuturor sfinților, mai marii luminători (adică Arhanghelii Mihail și Gavriil) răsunau cântări de bucurie și se înspăimântau foarte de mărirea bunătății lui Dumnezeu.

Pentru Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu

După acestea toate, iată, că vedea omul lui Dumnezeu, cu duhul, că a sosit înaintea Mirelui oarecare Mireasă, foarte luminată, ca un fulger a lui Dumnezeu înfricoșat, și cu totul cinstită. Și era mare bucurie și veselie îngerilor lui Dumnezeu. Și, când mergea, străluceau picioarele ei ca soarele, iar genele ei erau ca fulgerul și era plină de bună mireasmă cerească și de dumnezeiești arome. Și călătorea prin aer și, de harul ei, se bucurau Sfinții lui Dumnezeu. Și, îmbrăcată fiind cu porfiră bineîncuviințată, purta pe dumnezeiescul ei cap o coroană, a cărei minunăție podoabă limba omenească nu poate s-o arate, din care ieșeau, ca niște raze ale dumnezeirii. Și ieșeau spre a ei întâmpinare cetele Sfinților Îngeri și ale tuturor Sfinților. Și purta deasupra dumnezeiescului ei creștet, oarece prea slăvit, de la Sfântul Duh. Acea preacurată diademă era cu firea netălcuită. Iar când mergea ea, la dumnezeiască cămară, către Mirele, mergea după dânsa mulțime multă de tineri și fecioare, care urmau după dânsa cu imnuri și laude de cântări, slăvind pe Dumnezeu, pentru lucrurile Sale cele slăvite. Și când s-a apropiat de Mirele s-a închinat de trei ori împreună cu toate acele sfinte fecioare.

Atunci El, văzând acea prea frumoasă podoabă, S-a veselit de dânsa foarte, și zâmbind și-a plecat ei capul Lui; iar ea, strângând la piept prea curatele Sale mâini, s-a apropiat cu multă dragoste și evlavie și i-a sărutat prea curății săi ochi, cei nemuritori, și neadormiți și prea dulci. Și, după dumnezeiasca sărutare, Însuși Domnul tuturor, le-a dăruit acelor sfinte fecioare îmbrăcăminte asemenea cu întocmirea în chipul fulgerului și prea curate cununi. Și după acestea toate, apropiindu-se înțelegătoarele Puteri

cerești și toți Sfinții, cei ce bine au plăcut lui Dumnezeu, toți, cu mare bucurie, au îngenunchiat înaintea Preacuratei Maici a lui Dumnezeu și, cu multă bucurie, o lăudau și o fereceau și, întinzându-și mâinile lor, o slăvea pe dânsa.

Iar după ce a dăruit Domnul toate darurile cuviincioase tuturor, atunci, S-a sculat și Mirele din cămara Sa cea de nuntă și a ieșit ținând în dreapta pe Prea Curata Sa Maică, iar la stânga pe un oarecare Prooroc minunat. Și așa, din camăra de Mire ieșind, Se plimba. Apoi au intrat în dumnezeiască cămară (Cetatea cea cerească) în care sunt bunătățile pe care ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, pe care le-a dăruit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe Dânsul. Când a intrat Domnul în acea prealăudată și luminată cetate, atunci, au intrat împreună cu El și toate cetele Sfinților. Și văzând Sfinții acele negrăite bunătăți au săltat de multă veselie și bucurie.

Și, mergând, au început cântări și laude și intrau cu cinste în lăcașurile lor, cele minunate. Acolo a împărțit Dumnezeu bunătățile cele nespuse tuturor, celor ce-L iubesc pe Dânsul. Iar eu mult am rugat pe sluga lui Dumnezeu ca să-mi spună în ce fel sunt acele bunătăți de care Sfinții se împărtășesc. Și, neputând nicidecum a-mi spune, suspinând, acesta numai a zis: că nu se poate cu limba a grăi și cu mintea a le înțelege sau a le asemăna cu oarecare lucruri pe acelea de acolo, căci erau afară de toată înțelegerea, și de a le încerca cu mintea nu este cu putință. Deci, când a împărțit Domnul tuturor Sfinților Lui toate bunătățile, atunci a poruncit marilor Heruvimi a înconjura, ca un zid, cetatea (Cămara cea veșnică). A poruncit și Serafimilor să înconjure pe Heruvimi. Iarăși a poruncit Scaunelor a înconjura pe Serafimi. De asemenea, a rânduit Domniilor de a înconjura pe Scaune. După aceasta a hotă-

rât Începătoriilor a înconjura pe Domnii. Iar Stăpâniile înconjurau pe Începătorii și Puterile cerurilor pe Stăpânii. Și așa au înconjurat cetatea, ca un zid și așa cetele se înconjurau una pe alta.

Și sta și Mihail între dânsule cu ceata lui, din partea dreaptă a veșnicilor cămări, iar Gavriil, de-a stânga cămării sta, împreună cu ceata lui, cu multă evlavie. Uriil a trecut înspre apusul cămării. Rafail sta cu ceata lui, cu multă cucernicie, înspre răsărit. Iar acestea toate s-au făcut din porunca Domnului nostru Iisus Hristos, Dumnezeu și Mântuitorul tuturor Sfinților. Și stăteau aceste patru tabere, foarte mari, iar cetele și prea curatele puteri stăteau, una după alta, împrejur și toate înconjurau cămara (Cetatea) lui Dumnezeu, întru multă lumină. După ce toate acestea s-au făcut, atunci, Însuși Fiul lui Dumnezeu S-a supus Tatălui Său, Celui ce I-a supus toate, și I s-a dat Lui toată Stăpânirea, Domnia și Puterea. Apoi a intrat și El Însuși în dumnezeiasca și neapropiata cămară, moștenirea Tatălui Său, Împărat și Arhiereu veșnic făcându-Se, cu toți moștenitorii Lui cei Sfinți.

Deci, fraților, după sfârșitul tuturor celor ce s-au zis, a căror taine dreptul a fost văzător, prin înfricoșată descoperire, mai pe urmă Însuși Tatăl, Născătorul Unuia-Născut Fiului Său, Lumina cea neapropiată și necuprinsă, luminând cu lumină neapusă peste acea Cetate cerească, după cum spune și în Apocalipsa, strălucea deasupra preacuratelor Puteri și a toată așezarea lor și înconjurarea, și asupra prea curatelor sale cămări. Și precum soarele luminează lumea, așa și Tatăl îndurărilor și Dumnezeuul tuturor și a toată mângâierea, revărsa lumina Sa, cu nespusa Dumnezeire, peste toți Sfinții și, neîncetat, împreună, Sfânta Treime împărățește în veci.

De aici înainte nu le mai era lor noapte, că Dumnezeu le este lor lumină și viață și ziua și necuprinsă dulceață și veselie. După aceasta s-a făcut multă tăcere și a dat dreptului puterea a vedea, cu ochii lui, lumina curată. Și iată, cetei celei dintâi i s-a dat moștenire cântarea cea neîncetată și necurmată, având neasemănată și nespusă dulceață. Deci, îndată, acea dumnezeiască și prea înfricoșată ceată a Heruvimilor a început negrăită cântare, întru bună mireasmă și frumusețe, încât inimile Sfinților, din nemăsurata bucurie și dulceață a dumnezeieștii cântări, se veseleau, urmând lui Dumnezeu cu slavă, în preacurata cetate.

După cea dintâi ceată, s-a dat acea nepovestită cântare de slavă, la a doua ceată, a Serafimilor. Și au început și aceștia a cânta, cântări în multe feluri, ce nu pot fi spuse de mintea omenească. Și, precum miera îndulcește cu îmbelșugare, așa și cântarea aceea îndulcea auzul Sfinților și veselea toate simțirile lor, iar ochii lor vedeau lumina cea neapropiată. Nările lor miroseau buna mireasmă a Dumnezeirii. Auzul lor auzea dumnezeiasca cântare a preacuratelor Puteri, iar gura lor mânca și bea Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, nou, întru împărăția cerurilor. În mâinile lor țineau veșnicile bunătăți și se bucurau. Picioarele lor dănuiau întru lărgimea preafrumoasei și preacuratei cămări; și așa, prin toate simțirile lor primeau mare bucurie și nespusă dulceață.

După aceasta s-a dat dumnezeiasca cântare de către a doua ceată la a treia, cu același răsunet al frumuseții și al privirii. Iar de către aceștia s-a dat nespusa cântare la a patra ceată, după starea lor. Asemenea, acea nepricepută de mine cântare, s-a dat din ceată în ceată, după rândul așezării lor, făcând bucurie și veselie în inimile Sfinților. Și era tainic și dulce foarte versul lor, căci înfricoșată era

cântarea și nu era numai de un fel, ci erau felurite și negrăite și străine cele ce ieșeau din gurile lor. Și, precum încheietură cu încheietură și mădular cu mădular se alcătuiesc, așa, împreună, unii cu alții glăsuiau și-și alcătuiau împreună cântările lor și se înălțau către Dumnezeu, iar Sfinților li se făcea nespūsă veselie. Și când aceștia, toți, cu multă laudă, de bună rânduială săvârșeau cântarea lor, atunci, și toți Sfinții Îngeri începeau întreita cântare, și mai ales între aceste străine și prea slăvite rânduiele, Mihail începea, iar Gavriil înapoi răspundea, căci cei patru Începători răsuna ca niște înfricoșați stâlpi din nemăsurata rânduială a strălucirii lor. Și pe rând, unul după altul, se alcătuiau a cânta cu multă evlavie și se odihneau între dâșșii. Iar cântarea lor era repede și foarte tare.

Și după aceasta, au început toți cei dinăuntrul dumnezeieștii cămări, din nemărginita acea cântare a dâșșii, a cânta și a preamări pe Dumnezeu. Și erau înăuntru și afară cântări de laude înfricoșate, așa că se înflăcărau inimile Sfinților din fericita dulceață ce înălța acele cântări neîncetate care, toate mințile le covârșesc într-o nesfârșită veci.

Repede, pe toate acestea le vedea fericitul, robul lui Dumnezeu, și era într-o multă uimire. Și s-a făcut glasul cunoștinței lui Dumnezeu, zicând către dâșșul: „După această multă privire și proorocească vedenie, câtă ai văzut și ai auzit, îți zic ție ca să le însemnezi în scrisoare, cu toată înțelepciunea, într-o preafelicită adevăr, pe toate cele văzute și nevăzute, câte ție s-au descoperit, ca unui tainic și iubit al Meu fiu și prieten și moștenitor al împărăției Mele. Că ți-am descoperit ceea ce altuia nu i-am arătat, ca să știi câtă prietenie este între Mine și între tine. Deci, lămurește-te din cunoașterea acestor înfricoșate taine, cum au să fie. Și așa, să cugeți la cele viitoare, pentru multa Mea iubire de oameni, pe care o am spre tine și

spre toată firea omenească, care într-o multă smerenie slujești stăpânirii Mele. Căci Eu, cu plăcere privesc spre cel blând, smerit și liniștit și spre cel ce se cutremură de cuvintele Mele”.

Eu socotesc că omul acesta să se fi făcut mucenic, pentru că i-a zis Domnul: „Lămurește-te din cunoașterea acestor înfricoșate taine”. Poate a mărturisit la turci, pentru că, în împărăția turcească, mulțime de mucenici s-au făcut.

apre toată firea omenească, care într-o mulțime smerită
stăpânii Mele. Căci Eu, cu plăcere primesc spre
cel oland, smerit și înalt și spre cel ce se cumințuiește
cu Mine. Eu socotesc că omul acesta să se înălțeze
pentru că I-a zis Domnului: „Iamă ție-te din cumințuiește
acestor înfricoșate țări”. Poate a măritat la lucrul
lui că, în împărăția lui, mulțime de mucenici s-au
făcut. Iată, acum, încep să vă vorbesc despre toată
lăslăvirea și slava Mea, care este în ceruri și în
pământ. Eu vă vorbesc despre toată slava Mea, care
este în ceruri și în pământ. Eu vă vorbesc despre
toată slava Mea, care este în ceruri și în pământ.

Repede, pe toate acestea le vedeți înaintea robului
Dumnezeu, și era într-o mulțime de oameni. Și s-a înălțat glasul
cumințuiei lui Dumnezeu, zicând către dânșii: „Pă-
cească-mă mulțime prăve și proorocescă vedenia Mea, și
și ai auzit. Și zice că să se înălțeze în scrisori, cu
toată înțelepciunea, într-o prefăcătoare adevărată, pe
cele văzute și nevăzute, câte pe s-au descoperit, că unui
sărmă și iubitor al Mele, Eu și prieten și moștenitor și în-
părușitor Mele. Că și-am descoperit că să se înălțeze în
afară, că să stii că în prețuire este între Mine și între tine.
Deci, înălțate-te din cumințuiește acestor înfricoșate
țări, că să ai fiu și să ai să văd la cele văzute și
trăzite. Mea iubire de oameni, pe care o am spre tine și

CUPRINS

Cuvânt către cititori	5
Cuvânt către cei care cârtesc	6
Înainte cuvântare	8
Cuvinte de la Prooroci și Apostoli	17
Proorocii ale Sfinților.	40
Din vedeniile Ierom. Agatanghel	40
Vedenia lui Kir Daniil	43
Proorocia Sfântului Metodie.	54
Proorocia Sf. Andrei cel Nebun pentru Hristos.	58
Proorocia unui Sfânt.	69
Din vedeniile Sfântului Nil Athonitul.	71
Proorocie despre sfârșitul lumii	74
Cuvânt despre venirea lui antihrist.	75
Din Apocalipsa	80
Din viața Sfântului Ciprian	81
Sfântul Ioan Damaschin - Pentru antihrist	83
Din viața Sfântului Ioan Evanghelistul.	85
Cuvânt despre sfârșitul lumii	90
Descoperire a lui Dumnezeu.	91
Cele 12 semne ale sfârșitului lumii.	95
Vedenia pustnicului Grigorie	96

Cuvânt al Sfântului Ipolit, papa al Romei.	104
Cuvânt al Sfântului Efrem Sirul.	122
Din cuvintele Sfântului Efrem Sirul.	135
Descoperiri ale lui Zisu Fasula.	137
Alte vedenii ale lui Zisu Fasula.	141
Pentru Biserica Sfânta Sofia.	144
Vedenia unui om al lui Dumnezeu.	146

Tiparul executat la S.C. DOSOFTEI S.A.

Str. Sf. Lazăr nr. 49, Iași

Tel.: 032/137060

Cărțile editate de
Editura „Credința strămoșească“ se comandă
și se distribuie prin Editura Pelerinul – Iași,
str. Grădinari 39, Bl. B-2, sc. B, et. 3,
ap. 3, cod 6600

1. *Pilde și povestiri pentru copii* (vol. I)
2. *Cuvinte Sfătuitoare* – Sfântul Efrem Sirul
3. *Regulile Monahale* – Cuv. Pahomie cel Mare
4. *Patru sute cugetări creștine* – Sfântul Maxim Mărturisitorul
5. *Sfârșitul Omului* – monah Zosima Pascal din Sfântul Munte Athos

Cărți tipărite de Editura Pelerinul Iași
care pot fi obținute prin comandă:

1. *Acatistier* – alcătuit de Arhim. Cleopa Ilie
2. *Călăuză canonică* – Pr. Simeon Adrian
3. *Cuvânt despre căderea lui Adam* – Arhiep. Inocențiu
4. *Acatiste și rugăciuni la vreme de boală și necaz*
5. *Din Viață și din Duh* – Arh. Sofronie
6. *Învățăături și proorocii* – Cuviosul Nil Athonitul
7. *Scopul vieții creștine* – Sfântul Serafim de Sarov
8. *Biserica, sectele și frații mincinoși* – Pr. Simeon Adrian
9. *Ce să crezi și cum să trăiești* – Episcopul Nicodim
10. *Rugăciuni către Maica Domnului*
11. *Rugăciuni din Psalmi*
12. *Misterele vieții viitoare* – Pr. S.A. Arhanghelov
13. *Fericirea de a cunoaște calea* – Arh. Sofronie